

သရဉ်လၢယတၢ်သ့ၣ်နီၣ်အပူၤ

ကိုသရဉ်တၢ်ကွဲးထၢဖှိၣ်တဖၣ် အဘၣ် (၆)

Teachers I Remember

Teacher Story Writing Competition 6

ကျိၣ်တၢ်ရၤလီၤလံၣ်လဲၣ်တၢ်မၤကရူၢ်

Drum Publication Group

သရၣ်လၢယတၢ်သ့ၣ်နီၣ်အပူၤ
ကိုသရၣ်တၢ်ကွဲးထၢဖျိၣ်တဖၣ် အဘျၣ် (၆)

Teachers I Remember
Teacher Story Writing Competition 6

Drum Publication Group
P.O Box 66
Kanchanaburi 71000
Thailand

drum@drumpublications.org
www.drumpublications.org

November 2007

ISBN 978-974-13-2790-4

တၢ်တဲခိၣ်တီ

၁. ထံၣ်န့ၢ်တၢ်လံၤလီၤအမုၢ် ဖိအဆူၣ် (မၢ်ရၢမိၢ်)	၁
၂. တၢ်အဲၣ်အတၢ်သိၣ်တၢ်သီဆၢဝဲၣ်ကနဲစီ နီၢ်ထံသဝံသ့မိၢ် (နီၣ်ဂံၢ် ၂ တီၤထီၣ်ကွီ, မၢ်လးအူ)	၇
၃. တၢ်အဲၣ်အတၢ်သးအိၣ်လၢတၢ်သးပှၤနီၣ်အီၤတသ့ ဖံဖံရိးစံ (နီၣ်ဂံၢ် ၁ တီၤထီၣ်ကွီ, မၢ်ရၢမိၢ်)	၁၅
၄. တၢ်ပီၢ်ယၢ်ဘူးကစဲၤခံ သရၣ်ရှဲ (ဆၣ်သူလုၤကွီ, မၢ်ဆိး)	၂၀
၅. သရၣ်လၢယပျံၤတဂၤ စီၤလုကၢ်ကီၤ (KNFEP ကွီ, မၢ်လးအူ)	၂၇
၆. မ့တမ့ၢ်လၢနသိၣ်က့ၤယတၢ်ပညိၣ်လၢပွဲၤတသ့ စီၤကွီးမၢ်မးသၢလူပီၢ် ရှိ(KNFEP ကွီ, မၢ်လးအူ)	၃၂
၇. ကဖိလိဖိယၢလီၤတံၤ နီၢ်လၢစ့ဝါကု (KTTC ကွီ, ဃိၣ်က့ၣ်, ကညိကီၢ်)	၃၈
၈. မ့ၢ်လၢဆၢထံၣ်က့ၤယဲအီၤ နီၢ်ကီၤရှၣ် (KNFEP ကွီ, မၢ်လးအူ)	၄၂
၉. မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်မံမိၢ်လၢယမံမိၢ်တၢ်အီၤ စီၤထံကစၢ် (နီၣ်ဂံၢ် ၂ တီၤထီၣ်ကွီ, မၢ်လးအူ)	၄၆
၁၀. ဖိစၢမၤလိတၢ်တုၤနကဲဘၣ်သရၣ် နီၢ်ဟါနံၤမူ (နီၣ်ဂံၢ် ၁ တီၤထီၣ်ကွီ, မၢ်လးအူ)	၅၂

တၢ်ကတိၤလၢညါ

တနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်ပအိၣ်ဒီးကိၣ်သရၣ်တၢ်ကွဲးပြၢ၊ ဒီးလၢ ၂၀၀၇နံၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ ၆ဘျီတဘျီန့ၣ်လီၤ. တနံၣ်အံၤပမၤအီၤလီၤဆီၣ်န့ၣ်လၢအဂၤ, ကိၣ်သရၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, တီၤဒိၣ်တၢ်ကိၣ်ဖိဒီးပုၤကိးဂၤဒီးလၢပပုၤတတၢ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤပြၢဝဲသ့ကိးဂၤဒီးလီၤ. ပုၤန့ၣ်လီၤပြၢတၢ်ခဲလၢ်အိၣ် ၁၇ဂၤ, အါတက့ၢ်မ့ၢ်ကိၣ်သရၣ်သရၣ်မ့ၢ်တဖၣ်ဒီးလၢပကထူးထီၣ်လံာ်ဖိတဘျီအံၤအဂီၢ်ပယုထၢထီၣ်အယုၢ်တဆံလၢအဂ့ၤကတၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပယုၢ်န့ၣ်လံာ်ဖိတဘျီအံၤအမံၤလၢ “သရၣ်လၢယတၢ်သ့ၣ်နီၣ်အပူၤ”, ပဝဲတဂၤစ့ၢ်စ့ၢ်ပအိၣ်တၢ် ဒီးပသရၣ်သရၣ်မ့ၢ်တဖၣ်လၢပသးပုၤနီၣ်အီၤတသ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤကွဲးတၢ်ဖိကိးဂၤလၢအတၢ်လဲၤနီၣ်ဖျိဒၣ်ဝဲစ့ၢ်စ့ၢ်ကွဲးဝဲဒၣ်အဂ့ၤကတၢ်, တဂၤလၢအကံၢ်အစီၣ်န့ၣ်လီၤ. စံးဘျူးဘၣ်သရၣ်သရၣ်မ့ၢ်လၢတီၤထီၣ်ကိၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤဒီးတီၤဒိၣ်တၢ်ကိၣ်ကိးဂၤလၢအန့ၣ်လီၤတၢ်ပြၢလၢတဘျီအံၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပြၢအတၢ်ပညိၣ်မ့ၢ်ဒ်သိးကအိးဟိထီၣ်ကျဲအသီတဘိလၢပုၤကွဲးလံာ်စ့ၢ်နီၣ်လၢပပုၤတတၢ်တဖၣ်အပူၤကကွဲးဘၣ်လံာ်ဒီးစဲးကျဲးရၤလီၤဘၣ်အတၢ်ကွဲးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်လၢလၢလံာ်အံၤတၢ်စူးကါအီၤကသ့လၢကိၣ်သရၣ်အတၢ်သိၣ်လိမၤယုၤကိၣ်ဖိအပူၤဒ်တၢ်မၤလိအဒိဖိတခါအသိး, လၢကိၣ်သရၣ်တၢ်မၤလိအပူၤဒ်လံာ်ကွၢ်သတြၢတဘျီအသိးဒီးတၢ်ကသူအီၤလၢတၢ်ဖးလိာ်ကွဲးအဂီၢ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

ဃဃဃဃဃဃဃဃ

ထံန့်တုာ်လံလီၤအမုၢ်

သရၣ်မုၢ်တုာ်ဟ့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်သးခုအါမံၤလၢအသးကံၢ်ပူၤလီၤ. တမ့ၢ်ထဲလၢအတၢ်ဖျိဆၢကတီၢ်ဘူးထီၣ်အယိဘၣ်. တၢ်ဖျိအတၢ်ကွဲမုၢ်ဘၣ်တၢ်ကတီၢ်ကတီၢ်ဟံလံလၢအဂီၢ်လံ. အဝဲထံၣ်လီၤအသးဒီးပုၤလၢအအဲၣ်ဝဲလၢအမ့ၢ်သရၣ်တီတီဖဲတၢ်လူၢ်လၢဟ့ၣ်အံၤဖဲအပူၤကွံာ်သၢနံၣ်ကွဲစးထီၣ်အကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. သိၣ်လိသကိးတၢ်လၢသၢနံၣ်အတီၢ်ပူၤ, တၢ်အဲၣ်အပျံၤစၢယၢ်မးလၢခံၣ်လၢဂၢ်အသးပူၤလီၤ. ဖဲသရၣ်တီတီသ့ၣ်ညါလီၤတံာ်ဝဲလၢအအဲၣ်ဘၣ်သရၣ်မုၢ်တုာ်ဟ့ၣ်န့ၣ်ဟံဖျါထီၣ်ဝဲတဘျီယီဒီးသရၣ်မုၢ်တုာ်လီၤအတၢ်အဲၣ်, ဟ့ၣ်ဆၢကွၢ်ဝဲတၢ်အဲၣ်တဘျီယီစ့ၢ်ကိးလီၤ. ဖဲအအၢၣ်လီၤလီၤအသးဝံၤအလီၤခဲတယံာ်ဘၣ်ဖဲမုၢ်ဆါခိကွဲစံၣ်လီၤအကတီၢ်သရၣ်မုၢ်သံကွၢ်သရၣ်, “တီၤဒၢ, နတဆိကမိၣ်ဆံးယၢၤဒါ. ယဟ့ၣ်ဆၢကွၢ်နၢတၢ်အဲၣ်လၢတသးနံၤသးသီဘၣ်အံၤနထံၣ်ဒဲလဲၣ်.”

သရၣ်တီတီတခီ, “တၢ်ဟ့ၣ်ဒၢ, ဒဲယဆၢမုၢ်လၢလၢနကအၢၣ်လီၤယၢၤဒီးဟ့ၣ်ဆၢကွၢ်ယၢၤတၢ်အဲၣ်တဘျီယီအသိးနမၤနဲဒဲန့ၣ်အယိယစံးဘျူးနၢဒိၣ်မးလီၤ. ယတသးလီတၢ်ဟံမၤသးဒီးတၢ်သးနံၤသးသီန့ၣ်ဘၣ်. တၢ်လၢယသးလီန့ၣ်မ့ၢ်ဒုၣ်လၢနကတီၢ်ဒီးယၢၤနတၢ်အၢၣ်လီၤအသိးန့ၣ်လီၤ.”

ဖဲပုၤခံၣ်ကတီၢ်တၢ်ဒဲန့ၣ်အခါအကွဲခိၣ်ဟဲဘၣ်လၢအကပၤဒီးနံၤဟူၤချူးန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်အယိမံာ်ဆုးညီဝဲတစဲးဖိလီၤ. ကွဲခိၣ်သရၣ်ထူသ့ၣ်လၢတၢ်ဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးအပူၤနံၤထီၣ်ဝဲကမ့ၢ်ကမ့ၢ်လီၤ.

“အိၣ်လီၤအမုၢ်-မ့ၢ်တၢ်လူၢ်လၢဟ့ၣ်-မ့ၢ်လီၤလၢယအဲၣ်-ဖဲယထံၣ်ဘၣ်နၢ-လၢဖိကပီၤ-လၢတၢ်လူၢ်လၢဟ့ၣ်-တၢ်မံမိၢ်လၢပဲၤ-ဖဲယထံၣ်ဘၣ်နၢ”

သရၣ်လၢယတၢ်သ့ၣ်နီၣ်အပူၤ

တၢ်သးဝံၣ်ဖိတယုၢ်အံၤထီၣ်ဘိၣ်နီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အပၢ်ဒီးအဖါတၢ်သးဝံၣ်ဝဲအယိၣ်နီၣ်တၢ်ဟ့ၣ် အဒိပုၢ်ဝဲၢ်ကိးဂၤသးဝံၣ်ဝဲဘၣ်ဒီးသးဝံၣ်ပိာ်ထွဲဝဲတဘျီတဘျီစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. တၢ်သး ဝံၣ်တယုၢ်ယိအံၤသးဝံၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲလၢအကလံးကျိၣ်အယိၣ်နီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အဒိပုၢ်ဝဲၢ်သး ဝံၣ်ဝဲဘၣ်ခံကျိၣ်လၢၣ်လီၤ.

ထံဖိထၣ်သဝီၣ်မ့ၢ်သဝီၣ်ဆံးဆံးဖိတဖျၢၣ်, က့ၢ်အိၣ်တုၤဖဲလွံၢ်တီၤဒီးက့ၢ်ဖိမုၢ်ခွါခဲလၢၣ် အိၣ်ဒၣ်ထဲယိးဆံဂၤလီၤ. သရၣ်အိၣ်ထဲခံဂၤ, ဒီးမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးအပိာ်ခွါခံဂၤလၢၣ်လၢ အမ့ၢ်သရၣ်ထွၣ်ဝါကျိၣ်ဒီးသရၣ်ထူသၣ်န့ၣ်လီၤ. သရၣ်အဆိကတၢ်မ့ၢ်ဒၣ်သ ရၣ်ခံဂၤအံၤလီၤ. သရၣ်ထူသၣ်ဒ်အမ့ၢ်က့ၢ်ခိၣ်တဂၤအသိးဘၣ်လဲၤတၢ်အိၣ်ဖိၣ်, ဒီး ဘၣ်လဲၤထီၣ်တၢ်မၤလိထီၣ်ဘိၣ်လီၤ. ဖဲက့ၢ်ခိၣ်တအိၣ်အခါသရၣ်ထွၣ်ဝါကျိၣ်ဘၣ် သိၣ်လိဒီးက့ၢ်ထွဲက့ၢ်ဖိကိးတီၤဒဲးလီၤ. လၢနီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အတၢ်ထံၣ်န့ၣ်ဖျါဘၣ်အီၤလၢ သရၣ်ထွၣ်ဝါကျိၣ်မ့ၢ်သရၣ်လၢအသးဂ့ၤဒိၣ်န့ၢ်သရၣ်ထူသၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်တုၤတ ယါက့ၢ်ဖိလၢကဲၣ်ဆိးဘၣ်, သိၣ်လိက့ၢ်ဖိလီၤတၢ်လီၤဆဲးလီၤ. လံာ်ကဒိးအဖျၢၣ်မ့ၢ် ဂ့ၤ, တၢ်ကွဲးဂ့ၤစုၤလီၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤသိၣ်လိဝဲလၢတၢ်သ့ၣ်စူၤသးစူၤဒီးတၢ်သးအိၣ်အပူၤအ ယိအပူၤက့ၢ်ဖိတဖၣ်အစုၤလီၢ်ဂ့ၤမးလီၤ. နီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အိၣ်ဖဲတီၤဖိသၣ်တုၤလၢတတီၤ အခါအသရၣ်မ့ၢ်ဝဲသရၣ်ထွၣ်ဝါကျိၣ်လီၤ. တုၤအထီၣ်ဆူခံတီၤဒီးသၢတီၤအခါမ့ၢ် က့ၤလၢသရၣ်ထူသၣ်လီၤ. နီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပျံၤဘၣ်သရၣ်ထူသၣ်ဒိၣ်မးမ့ၢ်လၢအကိး ယါတၢ်ပိာ်သိၣ်ဒ်လီၤဖျးတၢ်အယိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဆၣ်ဖဲသရၣ်သိၣ်လိတၢ်အခါအဝဲမ့ၢ်က့ၢ်ဖိလၢအဒိကနၣ်တၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး, ဂုၢ်ကျဲးစးလံာ်ဒီးအခိၣ်န့ၣ်ဂ့ၤအယိတဘၣ်တၢ်ဒုတၢ်ယါအီၤနီတဘျီစ့ၢ်ကိးဘၣ်. က့ၢ် ဖိအဂၤတနီၤမၤလံာ်တဘၣ်, အကလုာ်အါကထါအါ, ဂဲၤဂ့ၤဝီၤဖဲသရၣ်တချးဖဲ တုၤအတီၤပူၤအယိဘၣ်တၢ်ဒုတၢ်ယါဒီးနီၣ်ဖျးဒၣ်လဲာ်လီၤ.

တဘျီက့ၢ်ဖိတဖၣ်ဂဲၤလိာ်ကွဲးတၢ်စူၤလီၤသိညၣ်ဖိလီၤအယိက့ၢ်ခိၣ်သရၣ်ထူသၣ်ဖဲ န့ၣ်လီၤဆူတီၤပူၤတပြၢယိဒ်သ့ၣ်လီၤလီၤဖျးတၢ်ဒီးပံးထီၣ်ဝဲက့ၢ်ဖိလၢအမံၤမ့ၢ်ဖါကျဲး တဂၤ, ဒ်အမံၤအသိးဖျါဒ်ဒ့ၣ်ယုဖိတဘၣ်, လီၤကံာ်ဒ်သရၣ်ကကွံာ်ဖျိးကွံာ်အီၤဆူ

ပဲတြီအချၢဘၣ်ဆၣ်ဆီလီၤက့ၤဝဲလၢအလီၢ်ကယီၢ်ကယီၢ်တဘီၣ်နီၢ်တၢ်ဟ့ၣ်အသးခုၣ်
လီၤက့ၤလီၤ. မ့ၢ်ဖါကျဲည့အကစၢ်ဒၣ်ဝဲဝဲသရၣ်ယုၣ်ထီၣ်အီၤလၢတၢ်ဖီခိၣ်အခါ
အသးတအိၣ်လၢအလီၤလၢၤဘၣ်. အမဲၣ်ချံအိၣ်က့ၤထဲအဝါလီၤ. ကိၣ်ဖိအဂၤအိၣ်
က့ၤလၢအလီၢ်ဒၣ်ဝဲစ့ၣ်စ့ၣ်ဘျုးယုၢ်ကလၢလီၤ.

တၢ်လီၤဆီတခါလၢနီၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးဝဲန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲသရၣ်ကိၣ်ခိၣ်အတၢ်အိၣ်သး
ဖဲအဟဲန့ၣ်ဆူတၢ်သိၣ်လိအကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. သရၣ်ကိၣ်ခိၣ်မ့ၢ်ဟဲကူထဲကူအလွၢ်ဝါန့ၣ်
ကတိၤတၢ်မုၢ်မး, တအ့န့ၣ်ပျီၤပျီၤသ့ၣ်ဂဲၤဖါခူဘၣ်. ကတိၤန့ၣ်ကတိၤအ့တၢ်, တဲယုၤ
ကိၣ်ဖိလၢတၢ်တဲမုၢ်န့ၣ်တဖၣ်လီၤ. ကိၣ်ခိၣ်မ့ၢ်ဟဲကူထဲကူအလွၢ်ဂီၤန့ၣ်ဘၣ်ပလီၢ်သး
လီၤ. အါတက့ၢ်အမဲၣ်ဖ့ၣ်ဆါဒီးကသးဒိၣ်ထီၣ်တၢ်ချ့လီၤ. ကိၣ်ဖိအဂၤတဖၣ်တဟံ
သ့ၣ်ဟံၣ်သးဝဲလၢတၢ်ဂ့ၢ်အဝဲန့ၣ်ဘၣ်.

တနွံအတီၢ်ပူၤတသီန့ၣ်ညီန့ၣ်သရၣ်ကိၣ်ခိၣ်ဟဲစိၣ်ဝဲထးရံး, ထးတၢ်ဒီးတၢ်တံၣ်စုမ့ၣ်
ဆူကိၣ်လီၤ. တံၣ်န့ၣ်ဝဲကိၣ်ဖိအစုမ့ၣ်ဒီးတံၣ်န့ၣ်ဝဲအခိၣ်သ့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ကိၣ်ဖိလၢအဂ့ၢ်လံာ်
တဘၣ်, တက့ၤမၤဟံၣ်တၢ်မၤတဖၣ်န့ၣ်မၤဝဲအထးန့ၣ်အခိၣ်သ့ၣ်ဝဲၤဘိၣ်ဝဲၤကယၤ
ဂံၢ်ဝဲ လီၤတံၢ်လီၤဆဲးဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ. သရၣ်ကိၣ်ခိၣ် န့ၣ်
တဘျီဘျီလီၤပျံၤ, တဘျီဘျီလီၤအဲၣ်လီၤကွံးဒီးသ့ၣ်ဂ့ၤသးဝါမးလီၤ. ကိၣ်ဖိတဖၣ်အဲၣ်
တၢ် ဂဲၤလိာ်ကွဲအါန့ၣ်ဒီးတဖၣ်လံာ်ဖးလံာ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဆါခိကိၣ်စံၣ်လီၤအကတီၢ်ကိၣ်ဖိ
တနီၤတက့ၤဆူအဟံၣ်ဘၣ်. ဂဲၤလိာ်ကွဲကပၤယုၤ, နၣ်ရံၣ်ကဘၣ်လၢဟါခိကိၣ်
ထီၣ်ကဒါက့ၤအကတီၢ်ယုၢ်ဖုလီၤသကိးဆူထံကျိပူၤ, ယုၤထံပီၢ်ထံမုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ဒိၣ်
ထီၣ်ဒီးဒါလွဲသိၣ်တနၢ်ဟူလၢဘၣ်. သရၣ်ဘၣ်ဟဲလူၤယုၤက့ၤဒီးနီၣ်ဖျု, ဖးသံပျီၢ်
သံဒီးယုၢ်အခိၣ်ဝဲဒဲးဆူကိၣ်လီၤ. ကိၣ်ဖိပိာ်မုၢ်ဂဲၤလိာ်ကွဲထံတဘျီဘျီစ့ၣ်ကိးလီၤ. ကိၣ်
ထီၣ်ကဒါတၢ်စူၤလီၤသီတဘျီန့ၣ်နီၢ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤလုၣ်ထံလၢထံကျိပူၤ, ဖဲထံယိာ်
အလီၢ်တတီၤန့ၣ်အဝဲလီၤအုးအိဘၣ်ထံတဘျုးကွံး, အသကိးတဖၣ်လဲၤဖိၣ်အီၤတ
ဘျုးမ့ၢ်လၢထံယိာ်အယိာ်လီၤ. ဖဲလၢအထီၣ်ဖိကဒါက့ၤအကတၢ်တဝီန့ၣ်ဘၣ်တၢ်
တွံၢ်ထုးထီၣ်အီၤလၢအခိၣ်သ့ၣ်ဘၣ်ဆၣ်အကစၢ်တနီၣ်သ့ၣ်နီၣ်သးလၢၤဘၣ်.
ပုၤတွံၢ်ထီၣ်က့ၤအီၤ, ပုၤမၤဖျိးထီၣ်ကွံာ်ထံလၢအအိပူၤဒီးပုၤအုၤန့ၣ်လီၤကလံၤဆူအ

သရဏ်လောယတိသုဒ္ဓါနိဂ္ဂဟေ

ကိတ်ပူဇော် နှင့်အသရဏ်ကိုခိုင်လိမ့်။

နိဂ္ဂဟတော်ကိုပျော်တော်လဲအိပ်ဝံ့မှ၊ နှင့်ပုလဲဒီကိုတပူယိလိမ့်။ သရဏ်တော်လော နိဂ္ဂါခိတ်ထံးလံလံပုကဘဉ်ဘုတ်ဆိတဂတဘုတ်လောတော်လဲအိပ်ဝံ့မှ၊ အင်္ဂါ လိမ့်။ တုအခါဘဉ်ဒီးပုဟ်ဖိုင်ဆိတန့ကိးဂါဘဉ်၊ မှာန့ကိးဂါအိတ်တလင်စွာကိး ဘဉ်၊ ပုလဲတော်လိာ်ဆူဘျါပူ၊ ဟးထီၣ်လောတော်ကပီၤသုလုတုဖဲဂီၤခိခွံန့ရံၣ် ယဉ်ယဉ်လိမ့်။ တ်ဒီးတော်လဉ်၊ တ်နုတ်တော်ပျိုဖဲပုထံၣ်န့ၣ်လောကျဲတဖဉ်ပုလဲစိာ် ယုတ်အိလိမ့်။ ဖဲပုလဲတုပုဖိအိတ်တော်အဆာကတိာ်ပုကိဖိနီၣ်ဆံးတဖဉ်ဟးဂဲၤ လိာ်ကွဲ၊ အိတ်ခုသုၣ်လိာ်သး၊ လူၤယုလိာ်သးလောသုၣ်ထုၣ်ဝံၣ်ထုၣ်အကျါအကလုာ် သိတ်ပုၤပုၤန့ၣ်လိမ့်။ တုမ့မ့မံကသုမံဒီးပုကိးဖိုင်ကွဲအဝဲသုၣ်လောကအိတ်တော် အင်္ဂါလိမ့်။ အိတ်တော်ဝံၣ်သရဏ်လဲဟးလိာ်ကွဲယုၤအဝဲသုၣ်လောဘျါပူလိမ့်။ ဘျါပူ၊ လုက အိပူန့ၣ်တော်အိတ်ခံးယုာ်ကလင်၊ ဘဉ်လဲစိာ်နုတ်ဒီးဆိုလောကထံၣ်တော်အ ကိာ်လိမ့်။ ထံၣ်ယုာ်လိာ်စွာကိးစးရဲးစးရဲးပုတိာ်ပုတိာ်လိမ့်။ သရဏ်စိာ်ယာ်ဆိုဒီးဝဲဘဉ် ကွဲလောအပိာ်အခံတဖဉ်န့ၣ်၊ “ပိာ်ယခံမ့ၢ်ချုး၊ မ့တမ့ၢ်သုကဟးဖျိးလောတော်ခံးကျါ၊ ပလူၤယုကွဲသုတဘဉ်လောဘဉ်။ ပယဲကိုနိဂ္ဂဟတော်တော်သးဖုံ-ကကဲထီၣ်လောတော် သးအး။” သရဏ်ဝဲဒ်န့ၣ်အယိကိုဖိလောအလဲနုတ်ဆူဘျါပူတဖဉ်အိတ်လောတော်သုၣ် ပိာ်သးဝးအပူ၊ ဘဉ်ဆဉ်သုၣ်ပျံၤသးဖုးတော်စွာကိးလိမ့်။ မၤလိာ်ထုးအသးတဘုတ် ဘဉ်၊ နိတော်ခံးယုာ်ကလင်အသိးတော်အိတ်ခုၣ်ယုာ်ကလင်စွာကိးလိမ့်။ သရဏ်ကိုခိုင် လဲလောတော်မဲာ်ညါဒီးသရဏ်ထုၣ်ဝါကျိၣ်အိတ်လောတော်လိာ်ခံလိမ့်။ သရဏ်ခံဂါစိာ်ဝဲဆို တဂတဆိုစုာ်စုာ်လိမ့်။ ကွဲဖဲစိာ်လိဆိုပူၤပူၤလိမ့်။ ပုကိဖိတဖဉ်တော်မုာ်ဘဉ် အိာ်ဒိတ်မးလိမ့်။ လုကအိပူအိတ်ဒီးလုမဲစဲၤတဖဉ်အါမးလိမ့်။ ဘျါမဲစဲၤခိတ်လိာ်လင် အသးအိတ်စွာကိးလိမ့်။ သရဏ်ဒီးကွဲဖိတဖဉ်လဲတရံးအိတ်ပီၤလောလုကအိပူကယံာ် တန့ၣ်ရံၣ်ယဉ်ယဉ်ဒီးဟဲကွဲဟးထီၣ်ကဒါလောကျဲလောအလဲန့ၣ်လိာ်ဝဲတကပၤ န့ၣ်လိမ့်။

မ့ၢ်လောမုာ်ယုာ်လိာ်လံအယိသရဏ်ကိုခိုင်ဒီးကွဲဖိတဖဉ်ကတဲာ်ကတိာ်ထီၣ်အသး လောကကွဲကဒါကွဲလိမ့်။ သရဏ်ဂံၢ်ကွဲပုကိဖိလိာ်မာ်တဂၤ၊ ကမ့ၢ်မတလဲၣ်န့ၣ်

တဘျီယီအဝဲသ့ၣ်ဆိကမိၣ်ဝဲတဘၣ်ဘၣ်. တတီးဒိၣ်ဒိၣ်မးအဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်ညါက့ၤ လၢအမုၢ်နီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ. သရၣ်က့ၣ်ခိၣ်အမဲၣ်ရံၣ်ကဲၤကပီၤထီၣ်လၢတၢ်သးဒိၣ်အပူၤ ဘၣ်ဆၣ်လၢတၢ်အဲၣ်တၢ်သးအိၣ်ဒီးတၢ်သးကညီၤအပူၤထီၣ်ကပုၣ်လီၤက့ၤအသး ဒီးလဲၤလူၤယုက့ၤဝဲနီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လၢဘျါပူၤန့ၣ်လီၤ. လဲၤထံၣ်ဝဲနီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ဟီၣ်ဖြး-ဖြး လၢတၢ်ခဲးကျါန့ၣ်လီၤ. နီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပျံၤတၢ်သးကနိးမးလီၤ. ဘၣ်ယိၣ်ဝဲထဲသရၣ်က ကိးပါအီၤလီၤ. သရၣ်ကိးက့ၤအီၤလၢအကလုာ်ကပုၣ်လုးအယိအဝဲပဲက့ၤဟီၣ်အ ခံလီၤ. လၢညါတဘျီလီၤအးထံ, ခဲအံၤတဘျီဟးဖျိးလၢဘျါပူၤတၢ်ခဲးကျါ-ပုၤယုမၤ န့ၣ်က့ၤအီၤမ့ၢ်ဒၣ်အသရၣ်က့ၣ်ခိၣ်လီၤ. ပုၤဟ့ၣ်အီၤတၢ်ကူၣ်သ့, တၢ်သ့ၣ်ညါအကျါ သရၣ်က့ၣ်ခိၣ်ပုၣ်ယုၣ်စ့ၢ်ကိး- “အိ, ယသးပုၤနီၣ်ယသရၣ်အဘျူးအဖျိၣ်, အတၢ်ဂ့ၤ တၢ်ဝါဒီးအတၢ်သးအိၣ်တဖၣ်ကန့ၢ်တဘျီတဘျီခါ. ယသရၣ်တမ့ၢ်ပုၤလၢအသး အာတဂၤမးလဲၣ်.”

သရၣ်မုၢ်တၢ်ဟ့ၣ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤလၢအနီၣ်ဆံးအိၣ်ဒီးက့ၣ်ဖဲထံဖိထံၣ်သဝီန့ၣ်လီၤ. အဝဲလဲၤမၤလိတၢ်လၢတၢ်လီၤအဂၤဝံၤဟဲအိၣ်ဟဲဆိးက့ၤဝဲဒီးအမိၢ်အပုၤပုၤဝဲဖဲတၢ် လူၢ်လါဟ့ၣ်အံၤလီၤ. ဒ်သဝီဖိတဖၣ်လိၣ်ဘၣ်က့ၣ်သရၣ်အသိးန့ၣ်လီၤကဲဝဲက့ၣ်သရၣ် မုၢ်ဖဲတၢ်လူၢ်လါဟ့ၣ်တီၤထီၣ်ဒီးအက့ၣ်ခိၣ်မ့ၢ်ဒၣ်အသရၣ်ထူသၣ်လၢအမ့ၢ်တ့ၢ်အက့ၣ် ခိၣ်ဖဲအနီၣ်ဆံးခါထံဖိထံၣ်သဝီန့ၣ်လီၤ. သရၣ်က့ၣ်ခိၣ်သးပုၤအသးအိၣ် ၆၅န့ၣ်, ခိၣ်ဝါခဲပိာ်လံ.

သရၣ်မုၢ်တၢ်ဟ့ၣ်တဆိကမိၣ်လၢကထံၣ်လိာ်ဘၣ်က့ၤအသးဒီးအသရၣ်, လၢတၢ် လီၤတတီးယီ, က့ၣ်တဖျၢၣ်ယီဘၣ်. မ့ၢ်တၢ်သးခုလၢအဂီၢ်ဖးဒိၣ်ဖဲအထံၣ်ဘၣ်က့ၤအ သရၣ်လုာ်ဒိၣ်ပုၤဒိၣ်လၢအဂီၢ်တဂၤအံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်သးဝံၣ်လၢအနီၣ်ဟူညီၣ်န့ၣ်ဝဲ, သးဝံၣ်ညီၣ်န့ၣ်ဝဲဖဲအနီၣ်ဆံးအခါ, “အိလီၤအမုၢ်-မ့ၢ်တၢ်လူၢ်လါဟ့” လၢထီၣ်ပုၤထီၣ် ဝဲလံလီၤ. တၢ်လူၢ်လါဟ့မ့ၢ်တၢ်လီၤလၢအမုၢ်ဒီးယံလၢမးလီၤ. ထံကျိဖိယုၤလီၤခိ က်သဝီ. ဒီးလၢသဝီအမုၢ်ထီၣ်တကပၤန့ၣ်ကစၢ်ကလိဒီးတၢ်လူၢ်တၢ်တြီၤတဖၣ်ဖျါ လါဟ့ယံလၢဂုးမး, လၢမုၢ်န့ၣ်တကပၤန့ၣ်သ့မ့ၢ်ကျိယုၤလီၤတၢ်တဘျးအသးနီတ ဘျီဘၣ်လီၤ. ဒ်အနီၣ်ဆံးခါအက့ၣ်အသိးအက့ၣ်ခဲအံၤစ့ၢ်ကိးဘၣ်တၢ်မၤကဆဲကဆီ

သရၣ်လၢယတၢ်သ့ၣ်နီၣ်အပူၤ

အီၤလၢပူၤကွၢ်ဖိတဖၣ်တနွံတဘျီအမၢ်ညါအိၣ်စ့ၢ်ကိးဒီး ဖိစ့ဝါ, ဖိတၢ်ဆူၣ်, ဖိဂီၤ ဖိဘိတဖၣ်, ဖိအလွဲၤအိၣ်အကလုာ်ကလုာ်ဖးထီၣ်နၤမူနၤဆိုဂုၤမးလီၤ. မ့ၢ်အဂ့ၢ်ဒ် လဲၣ်. အကွၢ်ခိၣ်မ့ၢ်ကွၢ်ခိၣ်တဂၤယီၤလၢအအဲၣ်တၢ်ကဆဲးကဆီ, ကတဲာ်ကတီၤခိၣ် ယၤန့ဆၢၣ်ဒီးအဲၣ်ဒီးစ့ၢ်ကိးဝဲလၢအပူၤကွၢ်ဖိတဖၣ်ကအိၣ်ကဆဲးကဆီ, အိၣ်ဒီးတၢ် ဒိကန့ၣ်, တၢ်ဟံကဲ, တၢ်ဂုာ်ကျဲးစးလၢတၢ်မၤလိအပူၤဒီးကဲထီၣ်ပူၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ် သ့, ပူၤလုာ်ဒိၣ်ပူၤဒိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဖျိအဒၤလွဲၤသီၣ်ထီၣ်လံ. ဒ်နီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ဒီးစီၤတီတီသးဖံ့ဝဲအသိးပူၤကိးဂၤဒဲးသး ဖံ့ယုာ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်လီၤ. ကွၢ်ဖိတဖၣ်သ့ၣ်ဝံၣ်သးဆၢ, အတံၤသကိးကွၢ်သရၣ်, သ ရၣ်မုာ်တဖၣ်ကတဲာ်ကတီၤမၤယံမၤလၢဝဲတၢ်လီၤတၢ်ကျဲလၢတၢ်ဖျိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပူၤဖိအိၣ်တ့ၤအိၣ်တၢ်မ့ၢ်ဝဲတၢ်လုာ်လါဟ့ၣ်သဝီဖိတဖၣ်လီၤ. ပူၤအုၣ်သးလၢပိာ်မုာ်အ ဂီၢ်မ့ၢ်ဂုၤ, ပိာ်ခွါအဂီၢ်မ့ၢ်ဂုၤတၢ်တယုထၢဟံအီၤဘၣ်. ဘၣ်ဆၢဖဲသရၣ်ဒိၣ်လၢအ ဖျိတၢ်ကိးထီၣ်ဝဲ-

“ပူၤအုၣ်အသးလၢပိာ်မုာ်ဖိအဂီၢ်” န့ၣ်-နီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကမၤကမၢ်ဒီးအသးခုတုၤဒၣ် လဲာ်အမၢ်ထံဖိဘၣ်ဟဲစ့ၢ်ထီၣ်န့ၣ်မ့ၢ်လၢသရၣ်ကွၢ်ခိၣ်ဟဲထီၣ်ဝဲပူၤဒီးအသူးအသ့ၣ်, အလၢကပီၤသညးသပုၤဒ်ပာ်တဂၤအသိးလၢကဆဲးလီၤအမံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အါ န့ၣ်အန့ၣ်နီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်သးခုဒိၣ်မးဝဲအနၢ်ဟူတၢ်ဒုဒီးတၢ်သးဝံၣ်ဖိသီၣ်ထီၣ်လၢကွၢ်သ ရၣ်တဂၤလၢအမ့ၢ်, “အိၣ်လီၤအမုာ်, မ့ၢ်တၢ်လုာ်လါဟ့” လၢအမ့ၢ်တၢ်သးဝံၣ်လၢအ အဲၣ်ဝဲဒိၣ်မး-အဖျၢၣ်ဒီးအခိပညီတဖၣ်လၢထီၣ်ပူၤထီၣ်ဝဲဒ်တၢ်မံမိာ်လၢထီၣ်ပူၤ ထီၣ်ဝဲအသိး-အိၣ်ဆိးဘၣ်ဝဲတၢ်လီၤအမုာ်ယုာ်ဒီးပူၤလၢအအဲၣ်ဝဲမိာ်ပာ်ပုာ်ဝဲ, သး သမူအတံၤသကိးလၢအယုထၢဝဲဒီးသရၣ်ထူသၣ်လၢအမ့ၢ်အကွၢ်ခိၣ်လၢအအဲၣ် ဝဲ, သးပူၤနီၣ်ဝဲတန့ၢ်နီၣ်တဘျီတဂၤန့ၣ်လီၤ.

ဃဃဃဃဃဃဃဃ

တၢ်အဲၣ်အတၢ်သိၣ်တၢ်သီဆၢဝဲဒ်ကနဲစီ

သဝီဖှဘီလူၢ်အိၣ်သ့ၣ်လီၤအသးလၢကစၢ်ခိၣ်ထံးဒီးသဝီအံၤအိၣ်လၢတၢ်လီၤလီၤကဒးအယံဟံၣ်တဖၣ်ဆီလီၤအသးတဖျၢၣ်ဘၣ်တဖျၢၣ်လၢအဂ့ၢ်ဒၣ်ဝဲဒီးနကွၢ်ဖျါယံလၢဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. လၢဟံၣ်အခိၣ်ထံးတခီဖီယံလၢအကလုာ်ကလုာ် ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်လီၤအိၣ်ကရၢၢ်ဖိအသးမ့ၢ်တၢ်လၢအမၤယံလၢထီၣ်သဝီတဖျၢၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

သဝီဖှဘီလူၢ်အံၤဟံၣ်ခဲလၢၢ်အိၣ်ဝဲယိးဆံဖျၢၣ်ညါအယံမ့ၢ်သဝီလၢအဒိၣ်တဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤအိၣ်လၢသဝီဖှဘီလူၢ်အံၤအပူၤတဖၣ်အါတက့ၢ်မ့ၢ်ပှၤမၤသ့အိၣ်အိၣ်ဒီးပှၤထူးပှၤတီၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤပတီၢ်မ့ၢ်ဖိဒီးပှၤဖိၣ်ဖိယာ်ဖိအိၣ်ဝဲစ့ၢ်ကိးဘၣ်ဆၣ်မ့ၢ်ပှၤလၢအနီၣ်ဂံၢ်စ့ၢ်န့ၣ်ဒီးပှၤထူးပှၤတီၤတဖၣ်လီၤ. ပှၤဖိၣ်ဖိယာ်ဖိမ့ၢ်ဂ့ၢ်, ပှၤထူးပှၤတီၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်, ဒီးပှၤပတီၢ်မ့ၢ်ဖိမ့ၢ်ဂ့ၢ်အိၣ်ဒီးအတၢ်ဖိးအိၣ်မၤအိၣ်လၢအကစၢ်အကျိၤအကျဲဒၣ်ဝဲဒီးအိၣ်ပှၤဝဲဒီးတၢ်သ့ၣ်ဖဲသးညီကိးဂၤဒီးန့ၣ်လီၤ. တအိၣ်ဒီးတၢ်ကိၢ်တၢ်ဂီၤဒီးတၢ်ကီၤဝံၤကီၤစ့ၢ်နီတဂၤဘၣ်.

ပှၤထူးပှၤတီၤတဖၣ်အဟံၣ်အယံမ့ၢ်ဟံၣ်ဒိၣ်ကျိၤသ့ၢ်, ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အီၤလၢသ့ၣ်ဘၣ်ဒီတဖျၢၣ်ဂီၤဆူၣ်ကလၢ, ဖျါယံလၢဒိၣ်မးလီၤ. အခိၣ်ဒုးမ့ၢ်ထးဝါအယံဖျါဝါကပြီၤကပြီၤဒိၣ်မးလီၤ. ဝဲတြိဖိတဖၣ်အိၣ်ဝဲအဘၣ်တဖၣ်အဘၣ်ဒီးဘၣ်တၢ်ကယၢကယဲအီၤလၢတၢ်ကံၢ်ညၢ်အလွဲၢ်ကတြိၣ်ကတြိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ပှၤပတီၢ်မ့ၢ်ဖိအဟံၣ်တခီဘၣ်တၢ်တ့အထူၣ်လၢသ့ၣ်ပဟံၣ်, အဒါလၢသ့ၣ်ဘၣ်, အကပၤလၢဖုဒါလၢတၢ်န့ၣ်ဆၢထၢၣ်အီၤဝံၤတၢ်ဖျါအီၤလၢကသံၣ်ထံ, ဒီးမ့ၢ်အခိၣ်ဒုးတခီမၤဝဲလၢတလးအီၤလၢန့ၣ်လီၤ. ပှၤဖိၣ်ဖိယာ်ဖိအဟံၣ်တခီဘၣ်တၢ်တ့အီၤလၢဝၣ်ဒီတဖျၢၣ်, အခိၣ်ဒုးတခီတၢ်မၤအီၤလၢတလးအီၤလၢစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. ပှၤဖိၣ်ဖိယာ်ဖိအဟံၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်, ပှၤပတီၢ်မ့ၢ်ဖိအဟံၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်ဒီးပှၤထူးပှၤတီၤအဟံၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်ဖဲမ့ၢ်ဟါလီၤ

သရၣ်လၢယတၢ်သ့ၣ်နီၣ်အပူၤ

အခါနကထံၣ်ဘၣ်လီၤမ့ၣ်အူဆဲးကပီၤဝါကပြီၣ်လၢဟံၣ်ကိးဖျါၣ်ဒဲးန့ၣ်လီၤ.

ပှၤထူးပှၤတီၤအဟံၣ်လီၤကဟုကညီၣ်အိၣ်ဖျါဆူၣ်ဆူၣ်ဘဲၣ်ဘဲၣ်, လီၤမ့ၣ်အူဆဲးကပြီၣ်ကပြီၤဖျါမးလံလံလါလါန့ၣ်လီၤ. လၢဟံၣ်ပှၤပှၤသးဝံၣ်တၢ်ဖဲၣ်နီၣ်အလီၤလုၤကွီၤသီၣ်ထီၣ်ဝဲသယုၤသကွၤမုၢ်သယုၢ်မး, ဒီးကွၤထံၣ်ဟူဒီးကွၤဟူဖျါတဖၣ်ဘၣ်တၢ်ဆ့ၣ်နီၤကွၤအီၤလၢတူၢ်ဒိၣ်မုၢ်ကီၤဒိၣ်ခွါဒီးအဖိအလံၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ပှၤပတီၢ်မုၢ်တဖၣ်အဟံၣ်တခီလီၤလုၤကွီၤသီၣ်သယုၤသကွၤတၢၤဝုၤဝီၤမးအသးလၢကလံၤကျါန့ၣ်လီၤ. ဒီးပှၤဖှိၣ်ဖိယၢ်ဖိအဟံၣ်တခီတၢ်မၤအသးဒဲးလဲၣ်. ဘျီၣ်ယုၢ် ကလၢ်, တဖျါလီၤကလၢ်ပှၤအိၣ်လၢဟံၣ်ပူၤနီၣ်တဂၤဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်ဟံၣ်ဖိယိဖိတဖၣ်သ့ၣ်ဖဲသးညီၣ်ထီၣ်ဘိလီၤ.

သဝီတဖျါၣ်အံၤဖျါလီၤကိၣ်ဒဲးမူခိၣ်ဘိမုၢ်အသိး, တၢ်လၢကမၤပးဂီၤကွံၣ်အီၤ, မၤလီၤမုၢ်လီၤဖးအီၤတအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်မုၢ်နံၤအၢသီခံးသ့ၣ်ခံးညါတုၤယီၤဝဲဒီးလၢတဖျါမဲၣ်တီၢ်ပူၤဘၣ်ပးဂီၤကွံၣ်ဝဲလီၤ. လၢသဝီအပူၤအိၣ်ဒီးတၢ်ဆါဟံၣ်ခံဖျါၣ်, လၢအမုၢ်ပိၣ်ခွါတၢ်ဆါဟံၣ်ဒီးပိၣ်မုၢ်တၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆါဟံၣ်ခံဖျါၣ်အံၤအိၣ်သယဲၤလိာ်အသးဒီးကွၤလိာ်အမဲၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆါဟံၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ဆီလီၤအီၤတီတီလၢသဝီအခၢၣ်သးန့ၣ်လီၤ. အကပိၣ်ကပၤဝးတရံးပှၤသ့ၣ်လီၤဒီးတကွံထူၣ်တဖၣ်, ပနီၣ်ကျဲထူၣ်, ပနွဲၤထူၣ်ဒီးသ့ၣ်ဝါလီထူၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆါဟံၣ်မဲၣ်ညါတၢ်သ့ၣ်လီၤဖိတၢ်ဆူၣ်ယံလၢလၢအအိၣ်ဒီးအလွဲၤအကလုာ်ကလုာ်န့ၣ်လီၤ. တယံတဘူးဒီးတၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်တီၤထီၣ်အိၣ်ဝဲတဖျါၣ်ဒီးကွီၤအံၤတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အိၣ်ဝဲယဲၤဖျါၣ်ဒီးမုၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်လၢအအိၣ်အမုၢ်န့ၣ်လီၤ. ကွီၤဖိတနီၤဟဲလၢတၢ်လီၤအယံဒီးတနီၤဟဲဝဲသဝီတဘူးတယံအယံအိၣ်ဝဲဒီးပိၣ်မုၢ်ဟံၣ်ဒွဲ, ပိၣ်ခွါဟံၣ်ဒွဲဒီးပှၤကွီၤဖိအိၣ်ဝဲယဲၤကယၤဘျီၣ်န့ၣ်လီၤ.

သရၣ်သရၣ်မုၢ်လၢအသိၣ်လိတၢ်ဖဲကွီၤအဝဲအံၤအပူၤတဖၣ်မုၢ်ပှၤမဲအ့ၣ်ပူၤသွဲး, ပှၤတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးကိးဂၤဒဲးန့ၣ်လီၤ. ပှၤကွီၤဖိတခီပှၤထူးပှၤတီၤအိၣ်ဝဲပှၤပတီၢ်မုၢ်အိၣ်ဝဲဒီးပှၤဖှိၣ်ဖိယၢ်ဖိအိၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ကွီ

ဒီတဖျၢၣ်အိၣ်ဖျါပံလၢ၊ အိၣ်ဒီးအကဟုကညီၢ်၊ အသူးအသ့ၣ်လၢအပွဲၤဒီးတၢ်အဲၣ် တၢ်ကွံတၢ်ယူတၢ်ဖိးန့ၣ်လီၤ။ ကွံသရၣ်သရၣ်မုၢ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိးမ့ၢ်ပှၤသ့ၣ်လၢ်သးလၢ်၊ အတၢ်ထံၣ်ထီၣ်ဘး၊ အိၣ်ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢအဂ့ၤထီၣ်ဘိအယိတၢ်ခဲလၢ်ဖျါပံ ဖျါလၢဒီးလဲၤအသးလၢအဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ်လီၤ။ ကွံအကပိၣ်ကပၤဝးတရံးအိၣ်ဒီးဖိ လၢတၢ်သ့ၣ်လီၤအီၤတဂ့ၢ်ဘၣ်တဂ့ၢ်၊ ဒ်ဖိကရၢၢ်အသိးအယိကွံအံၤဖျါပံလၢဝဲဒ် မးန့ၣ်လီၤ။

နီၢ်ဂ့ၤဂ့ၤ၊ နီၢ်ဆၢဆၢ၊ နီၢ်ထံထံဒီးနီၢ်ကဒုမ့ၢ်ပှၤတဖၣ်လၢအအိၣ်ဘၣ်ယုၣ်ကွံလၢအ နီၢ်ဆံးလံလံ၊ ဒီးထီၣ်ဝဲတတီၤဘၣ်တတီၤဒ်သိးသိး၊ ရ့ၤလိာ်အသးဒီးမုၢ်လိာ်အ သးဂ့ၤမးလီၤ။ နီၢ်ဂ့ၤဂ့ၤအပၢ်သံသဒၣ်အီၤဖဲအသးအိၣ်တဆံသၢနံၣ်အခါအယိ ဘၣ်တၢ်ကွံထွဲဒီးဆှၢက့ၤအီၤလၢကွံလၢအဝဲၢ်မုၢ်န့ၣ်လီၤ။ မ့ၢ်နီၢ်ဆၢဆၢ၊ နီၢ်ထံထံ ဒီးနီၢ်ကဒုတခီမ့ၢ်ပှၤမိၢ်ကူပၢ်လၢဒီးမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးပှၤထူးပှၤတီၤအဖိန့ၣ်လီၤ။ နီၢ်ဂ့ၤဂ့ၤမ့ မ့ၢ်ပှၤဖျိၣ်ပှၤယၢ်ဒီးပှၤဖိၣ်ယဲန့ၣ်သက့အသကိးမုၢ်တဖၣ်အဲၣ်ဘၣ်အီၤဒိၣ်မးလီၤ။ တံၤသကိးမုၢ်သၢဂၤမ့ၢ်အိၣ်ဘၣ်တၢ်တမံၤဂ့ၤတမံၤဂ့ၤဒုးအိၣ်အီၤစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ။

နီၢ်ဂ့ၤဂ့ၤမ့ၢ်ပှၤလၢအနၢ်လီၤ၊ အသးဆးဒီးမ့ၢ်ပှၤလၢအသးအိၣ်မၤန့ၢ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ် ကူၣ်သ့နီၢ်နီၢ်တဂၤန့ၣ်လီၤ။ အဝဲတနါစိၤဟးလၢပှၤဟံၣ်ဘၣ်၊ ဒီးတနါစိၤကွံၤကွဲၤ ထံၣ်ဟူဒီးကွဲၤဟူဖျါတဖၣ်ဘၣ်။ ဖဲမုၢ်ဟါလီၤလီၤမ့ၢ်အူဟ့ၣ်ထီၣ်အတၢ်ကပိၤအခါ အဝဲအိၣ်ဒၣ်လၢအဟံၣ်ပှၤထဲတဂၤဒီးကန့ၣ်ဝဲလီၤလုၤကွီၤ၊ ဖးလံာ်ဒီးမၤဟံၣ်တၢ် မၤဝံၤမဲဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ။ ဖဲဆီဖါအိၣ်အိထီၣ်လၢဂီၤလွံၢ်န့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်၊ အဝဲဂဲၤ ဆၢထၢၣ်ဖိမ့ၤ၊ ဖိကသူၤ၊ မၤကဆဲးကဆိဟံၣ်ပှၤ၊ မၤပျီဟံၣ်ဖိလၢ်ဒီးဟံၣ်အကပိၣ် ကပၤဝံၤလုၣ်ထံလုၣ်နီၢ်၊ အိၣ်မ့ၤအိထီၣ်ဝံၤလဲၤဝဲဆူကွံန့ၣ်လီၤ။ နီၢ်ဂ့ၤဂ့ၤအိၣ်မူဝဲဒ် အံၤဒီးမၤဝဲတၢ်မၤဒ်အံၤကိးမုၢ်န့ၤဒဲးအယိတၢ်မုၢ်ဘၣ်အီၤဒ်အံၤန့ၣ်လီၤ။

နီၢ်ဂ့ၤဂ့ၤအိၣ်ကွံတလီၤတၢ်တၢ်ဒီးဝဲနီၢ်တနံၣ်ဘၣ်။ ဖျိဝဲကိးနံၣ်ဒဲးန့ၣ်လီၤ။ ဘၣ်ဆၣ် တမၤန့ၢ်ခိၣ်ဖးတၢ၊ ခံ၊ သၢနီတဘျီဘၣ်။ တလီၤတီၢ်စ့ၢ်ကိးလၢပှၤလီၢ်ခံဘၣ်။ အဝဲ ထီၣ်ကွံတနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်အသးနံၣ်ပှၤထီၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲကွံၤကွံၤဒီးအတၢ်သ့ၣ်ညါအတၢ်

သရၣ်လၢယတၢ်သ့ၣ်နီၣ်အပူၤ

သးဆးအါထီၣ်ဝဲဒၣ်ကွၢ်ကွၢ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. အဝဲထီၣ်ကွီတနံၤဘၣ်တနံၤထံၣ်ဘၣ်
ဝဲအသရၣ်သရၣ်မုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်ဟ်သးဒီးအလုၢ်အလၢ်လၢအဂ့ၤ, ဒီးပလၢာ်
ဘၣ်ဝဲအသရၣ်သရၣ်မုၢ်တဖၣ်အတၢ်အဲၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢအဝဲကဘၣ်ဟံးန့ၢ်မၤ
လိဒီးအိၣ်မူဝဲဒၣ်သရၣ်သရၣ်မုၢ်တဖၣ်သိၣ်လိအိၤဒီးဒ်လုၢ်လၢသရၣ်သရၣ်မုၢ်
အကံၢ်အလဲအပူၤတဖၣ်အိၣ်အါမးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢအထုးန့ၢ်လီၤဆီၣ်နီၣ်ဂ့ၤဂ့ၤအသးန့ၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်တခါလၢအမ့ၢ်ဝဲအသရၣ်မုၢ်
မုၢ်ကနီၤပုၤတဂၤအတၢ်အိၣ်မူ န့ၣ်လီၤ. သရၣ်မုၢ်တဂၤအံၤမ့ၢ်ပုၤလၢအကဒုလီၤ
တၢ်ဒီးမ့ၢ်ပုၤတဂၤလၢအအိၣ်မူဆဲးဆဲးလၢလၢ, လၢတၢ်စံးတၢ်ကတိၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, တၢ်ဟ်
သ့ၣ်ဟ်သးမ့ၢ်ဂ့ၤ, တၢ်အိၣ်ဖျါလၢခိမ့ၢ်ဂ့ၤဒီးလၢအကံၢ်အလဲအပူၤမ့ၢ်ဂ့ၤတၢ်လၢအ
ယံအလၢဝဲခဲလၢာ်အယိအဝဲဟ်ယာ်ဝဲလၢအသးပူၤဒ်သိးအကကွၢ်လိဒီးအိၣ်မူဝဲဒၣ်
အသရၣ်သရၣ်မုၢ်တဂၤအံၤအသိးန့ၣ်လီၤ. သရၣ်မုၢ်တဂၤအံၤအမံၤမ့ၢ်ဝဲနီၣ်ရၤဖိ
န့ၣ်လီၤ. သရၣ်မုၢ်အံၤသိၣ်သီကွီဖိထီၣ်တၢ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ဒိကနၣ်, တၢ်ဟ်ကဲ,
တၢ်ဂုၢ်ကျဲးစးဒီးကွီဖိမုၢ်ခွါကိးဂၤကဘၣ်အဲၣ်လိာ်ကွံၤလိာ်သးကဒဲကဒဲဒိပုၤဝဲအ
သိး, ကဘၣ်အိၣ်မူလၢအအိၣ်ဒီးအသူးသ့ၣ်လၢကပီၤ, ဒီးဆဲးဆဲးလၢလၢအယိပုၤ
ကွီဖိကိးဂၤဒဲးအဲၣ်ဘၣ်အိၤဒီးပျံၤဘၣ်အိၤန့ၣ်လီၤ. ကွီဖိကနီၤကိးသရၣ်မုၢ်အံၤလၢ
သရၣ်မုၢ်သးစီဆံ့န့ၣ်လီၤ. နီၣ်ဂ့ၤဂ့ၤမ့ၢ်ပုၤလၢအကလုၢ်အါ, တဲတၢ်ဆူၣ်, ဒီးတၢ်
လၢအအဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါဝဲန့ၣ်သံကွၢ်ဝဲထီၣ်တီ, ဒီးမ့ၢ်တန့ၢ်ဘၣ်တၢ်စံးဆၢန့ၣ်သးမံဝဲတ
သ့ဘၣ်တဂၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အဝဲဟ်သ့ၣ်ဟ်သးဝဲထီၣ်တီတဘျီလၢလၢဖဲသရၣ်
မုၢ်အံၤဟဲန့ၢ်လီၤတီၤဒးပူၤအခါန့ၣ်လီၤ. သရၣ်မုၢ်အံၤဖဲအဟဲန့ၢ်လီၤတီၤဒးပူၤ
အခါတအဲၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သဲဘၣ်, အဲၣ်ဒီးဒ်တၢ်အိၣ်ဘျီယုၢ်ကလၢန့ၣ်လီၤ.

သရၣ်မုၢ်အံၤဖဲအဟဲန့ၢ်လီၤဆူတီၤဒးပူၤတဘျီလၢလၢကွီဖိဆၢထၢၣ်ဆၢဂ့ၤဆၢဝါ
အိၤဒီးအဝဲဆၢဂ့ၤဆၢဝါကွီဖိဝံၤစးထီၣ်သိၣ်လိတၢ်တဘျီယုၢ်ကိးဘျီဒဲးန့ၣ်လီၤ. သ
ရၣ်မုၢ်အံၤမ့ၢ်ပုၤလၢအဟ်လုၢ်ဟ်ပူၤတၢ်ဆၢကတီၢ်ဒီးတအဲၣ်ဒီးမၤလၢဂီၤတၢ်ဆၢ
ကတီၢ်နီတစဲးလၢတၢ်ကတိၤအဂၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. အတၢ်ဆၢကတီၢ်ကမ့ၢ်ဒ်လၢအ
တၢ်သိၣ်လိဒီးကွီဖိကမၤလိန့ၢ်တၢ်အဂီၢ်လီၤ.

တၢ်ဂၢၢ်အံၤနီၣ်ဂၤဂၤလဲၤထီၣ်ကွဲၤပွဲၤဒီးတၢ်သ့ၣ်ဖုံသးညီ, ဆ့ၣ်နီၣ်လီၤဝဲလၢခွဲတၢ်အတၢ်
ဒၢးပူၤလၢအကစၢ်အလီၢ်ဆ့ၣ်နီၣ်လီၤဒဲၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ထီၣ်ကွဲၤဆၢကတီၢ်ဘၣ်ဝဲလံ,
ထးသိၣ်ထီၣ်လံ, တၢ်သရၣ်ဟဲဒ်န့ၣ်လီၤဆူတၢ်ဒၢးပူၤဆၢဂၤဆၢဝါလိာ်သးဒီးကွဲၤ
တဖၣ်ဝံလံအယိလဲၤဆူတၢ်သိၣ်လိအကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. တစၢ်ဖိတၢ်ဆၢကတီၢ်လွံၤ
ဆံယဲၤမံးနံးဘၣ်လံအယိထးသိၣ်ထီၣ်ကဒီး “ တ့ ” တထံၣ်ဝံသရၣ်ဆၢဂၤလိာ်
အသးဒီးကွဲၤဖိဒီးဟးထီၣ်က့ၤဆူတၢ်ဒၢးအချၢန့ၣ်လီၤ. နီၣ်ဂၤဂၤတၢ်အသကိးမုၢ်
နီၣ်ကဒုဆ့ၣ်နီၣ်တပူၤယိဒီးအီၤ, အဝဲကွၢ်ယိနီၣ်ဂၤဂၤအမဲၣ်, နံၤကမ့ၢ်ထီၣ်ဝဲဝံ
ဒီးသံကွၢ်ထီၣ်ဝဲ, “ ဂၤဒၢ, နမၤလံာ်ဘၣ်ကိးဒါ. ” နီၣ်ဂၤဂၤတခါစံးဆၢအီၤ, “ က
ဒုဒၢ, မၤဘၣ်ဝဲသၢၣ်, တကီတခဲထဲန့ၣ်ညါဘၣ်. မ့ၢ်အိၣ်ဆူၣ်သးဖုံန့ၣ်လံာ်တကီ
လၢယဂီၢ်ဘၣ်. ”

ပုၤဒိတံၤဒိသကိးမုၢ်ခံၣ်အံၤကွၢ်လိာ်အမဲၣ်ပွဲၤဒီးတၢ်နံၤတၢ်အ့ၤလီၤ. ဆၢဆၢဒီးထံထံ
ကွၢ်ယိကဒီးဂၤဂၤဒီးကဒုအမဲၣ်ဒီးနံၤကမ့ၢ်ထီၣ်ဝဲခံၣ်လၢကံာ်ဝံတဲဝဲတဘျီယီလၢ,
“ တၢ်ဂၢၢ်အံၤပမၤလိလံာ်ဘၣ်မးဒီးပမၤလိလံာ်မုၢ်မး ” လီၤ. သရၣ်သိၣ်လိတၢ်ရဲဒိၣ်
မးအယိပနၢ်ပာ်ဒီးပမၤဘၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်တံၤသကိးမုၢ်လွံၤဂၤအံၤကွၢ်လိာ်သးမဲၣ်ဒီး
ကတီၢ်တၢ်အခါသရၣ်မုၢ်နီၣ်ရၤဖိဟဲဒ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်တံၤသကိးမုၢ်လွံၤဂၤအံၤကွၢ်လိာ်သးမဲၣ်ဒီး
သးဒီးဂဲၤဆၢထၢၣ်ဝဲလၢတၢ်ပစုၢ်ပတုၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢကွဲၤဖိကိးဂၤဒဲးဂဲၤဆၢ
ထၢၣ်လံဝဲအယိလီၤ. ကွဲၤဖိတဖၣ်ဆၢဂၤဆၢဝါသရၣ်မုၢ်လၢ, “ ဂီၤလၢအဂၤသရၣ်
မုၢ်, ” ဘၣ်ဆၣ်တၢ်တသိၣ်ဆၢသဲဆၢနီၣ်တမံၤဘၣ်. သရၣ်မုၢ်န့ၣ်ထီၣ်အစုလၢအ
ဒုးန့ၣ်တၢ်ပနီၣ်လၢကွဲၤဖိကဘၣ်ဆ့ၣ်နီၣ်ဝံၤကွဲၤဖိခဲလၢကဆ့ၣ်နီၣ်ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ခဲ
လၢကအိၣ်ဘျီယုၢ်ကလၢ, ဒီးတၢ်တသိၣ်လၢနီၣ်တမံၤဘၣ်.

သရၣ်မုၢ်စးထီၣ်မၤအမူအဒါလံ, ဟံးထီၣ်ဝဲသပၤတဖျၢၣ်, မၤကဲၤထီၣ်မုၢ်အူ,
လူန့ၣ်လီၤထံဆူသပၤပူၤ, ဒီးဒိထီၣ်သပၤလၢလၢကဆီအဖိခိၣ်လီၤ. လၢသပၤအ
ပူၤတခါဖၢန့ၣ်လီၤဝဲဆီညၣ်, လူၢ်ခွဲဒီးသံကစဲၣ်, အံၤသၣ်, တၢ်ဖိဆၢဒီးတၢ်နၢမူနၢဆီ
တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကပိာ်တကပၤအံၤကလၢထီၣ်မးကြၢ်ကြၢ်, မ့ၢ်အူကဲၤဒိၣ်
ထီၣ်, ကလၢသိၣ်ဂၤထီၣ်ဒီးနၢမူနၢဆီထီၣ်ဝဲ, အလုၢ်ဒံၤဝီၤလၢကလံၤကျိဒီးအ

သရၣ်လၢယတၢ်သ့ၣ်နီၣ်အပူၤ

ကမ့ၢ်နၢဝံၣ်နၢဘဲဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. ခွဲတၢ်ကွဲဖိတဖၣ်အိၣ်တၢ်ကပိၣ်တကပၤအံၤအရီၢ်
ဝံၣ်ဒိၣ်မးဘဲဒိၣ်မးဒီးအိၣ်မးဝဲကျၢၤသ့ၣ်ကျၢၤသးကိးဂၤဒဲးန့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဒ်အံၤ
ပၤခွဲတၢ်ဖိတဖၣ်တအိၣ်ဘၣ်ဝဲနီတဘျီဒီးအယိအိၣ်ဘၣ်ဝဲခဲအံၤကျၢၤသ့ၣ်ကျၢၤသး
ဒီးထူးန့ၣ်ပၤခွဲတၢ်ဖိတဖၣ်အသးဒိၣ်မးလီၤ.

ပၤခွဲတၢ်ကွဲဖိတဖၣ်အိၣ်ဝဲတခီခီ, ကွၢ်ကျၢၣ်, ကွၢ်ကဏု, ဘံၣ်သံဘံၣ်ဆံးအမဲၣ်, ဒီး
အ့ၣ်တၢ်အမဲကိးဂၤဆူနီၣ်ဂ့ၤဂ့ၤ, နီၢ်ဆါဆါ, နီၢ်ထံထံဒီးနီၢ်ကဏုအအိၣ်န့ၣ်လီၤ. အ
ယိအဝဲသ့ၣ်ဒီးသကိးလွံၤဂၤဆိုလီၤအခိၣ်ဒီးအမဲၣ်ထံလီၤဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ပၤလွံၤဂၤ
အံၤကွၢ်ထီၣ်က့ၤတၢ်တဘျီလၢၤဘၣ်. ပျံၤတၢ်ဖုးတၢ်, ဒီးကနိးကစုၣ်ဝဲလီၤ. မ့ၢ်လၢ
အဝဲသ့ၣ်လွံၤဂၤအယိတၢ်ကွဲဖိကိးဂၤအိၣ်ဘၣ်တၢ်ကပိၣ်အံၤ, ဘၣ်အိၣ်ဝဲ
ကိးဂၤဘျးအိၣ်ဘျးအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကပိၣ်ကလၢ်သီၣ်ကြၢ်ကြၢ်ဒီးလၢခံကတၢ်အယုၢ်အကွၢ်သီၣ်ထီၣ်ဝဲ, “တၢ်ဆါ
ကတီၢ်လၢဂ်လံ, နၣ်ရံၣ်ဘၣ်လံ, သုပၤက့ၤတၢ်ဆါကတီၢ်လၢထူလၢစ့တန့ၢ်ဘၣ်.
တၢ်လၢသုကဘၣ်မၤလိအဂီၢ်တၢ်ဆါကတီၢ်လၢဂ်ဝဲလံန့ၣ်လီၤ. သုမုၢ်ကနီၤဖိၣ်သၣ်
ခွါထီၣ်လံ, မ့ၢ်သုမဲၣ်တဆူးဘၣ်ခါ. မ့ၢ်သုကတီၢ်တၢ်ဘျီလံခါ, လၢဝဲလံခါ, တၢ်ဝဲ
အိၣ်ဒဲးခါ, မ့ၢ်အိၣ်တခီဝဲက့ၤသုဝဲတက့ၢ်.” သရၣ်မုၢ်ဝဲတၢ်ဒ်အံၤဝံၣ်ဟးထီၣ်ကွံာ်
ဝဲဆူတၢ်ဒီးအချၢလီၤ. ကွဲဖိဆါဂ့ၤဆါဝါအီၤဘၣ်ဆၣ်တဆါဂ့ၤဆါက့ၤကွဲဖိလၢၤ
ဘၣ်. တဘျီအံၤနီၢ်ဂ့ၤဂ့ၤ, နီၢ်ဆါဆါ, နီၢ်ထံထံဒီးနီၢ်ကဏုဘၣ်တၢ်ကွၢ်ဟ့ၤကွၢ်လါအီၤ
လၢအသကိးလၢတၢ်ပူၤကိးဂၤဒဲးန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်လွံၤဂၤလၢဂ်တသီၣ်တသဲလၢၤ
ဘၣ်. ဝံၣ်ထီၣ်ခိၣ်, ကွၢ်ထီၣ်တၢ်တဘျီလၢၤဘၣ်. မဲၣ်ဆူးက့ၤဝဲလၢတၢ်ကပိၣ်တက
ပၤအံၤအယိန့ၣ်လီၤ.

တနံၤအံၤဒီးတနံၤညါနီၢ်ဂ့ၤဂ့ၤတသးဖုံလၢၤဘၣ်. ဆိကမိၣ်ဝဲဒၣ်လၢမၤကမၣ်ဘၣ်
တၢ် ဒီးအသရၣ်မုၢ်သးဟ့ၤသးဆါအီၤလံန့ၣ်လီၤ. နီၢ်ဂ့ၤမ့ၢ်လၢအမုၢ်ကနီၤထီၣ်
လံဒီးအိၣ်စ့ၢ်ကိးဒီးအတၢ်အဲၣ်တီလံအယိအဝဲမဲၣ်ဆူးတၢ်ဒၣ်လဲၣ်ဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲ
လၢသရၣ်မုၢ်အံၤတက့ၢ်ထံကွၢ်ဆးတၢ်ဘၣ်, နူကွဲဖိ, ကလၢ်ကွဲဖိ, တယိထံတၢ်ဂ့ၢ်နီၢ်

တမံၤဘၣ်, ဘၣ်ထီၣ်မဲၣ်ဒီးကလၢတၢ်ဒ်တၢ်ဘၣ်အသးအယိကသးဟ့သးဆါဝဲအသရၣ်မုၢ်အံၤတစါသးန့ၣ်လီၤ. သရၣ်မုၢ်အံၤဟဲသိၣ်လိတၢ်တနံၤဘၣ်တနံၤ, နီၣ်ဂ့ၤဂ့ၤကွၢ်အမဲၣ်တဘျီဘၣ်, ကွၢ်ဝဲတမုၢ်စ့ၢ်ကီးဘၣ်. တၢ်ဆၢကတီၢ်တဖၣ်သးကွၢ်အသးကယိကယိ, ဒီးန့ၣ်ကတၢ်တၢ်ဒီးစးဝဲလဲ. ဘၣ်ဆၣ်နီၣ်ဂ့ၤဂ့ၤအတၢ်ပျံၤဘၣ်သရၣ်မုၢ်ဒီးအတၢ်သးဆါဘၣ်သရၣ်မုၢ်အံၤတလီၤမၢ်ဝဲဘၣ်.

တဟါအံၤမ့ၢ်ကွီပျံၤအဟါလီၤ. နီၣ်ဂ့ၤဂ့ၤသးခုဝဲလၢအဖျိတၢ်ဒီးစးအယိန့ၣ်လီၤ. ဒီးဟဲဝဲလၢကွီပျံၤအမူးပူၤလၢတၢ်သးခုဒီးတၢ်သးဖွံအပူၤလီၤ. ကွီမိတဖၣ်ဆၣ်နီၣ်တဂၤလၢအတီၤဒေၣ်ဝဲစ့ၢ်စ့ၢ်တပူၤယိန့ၣ်လီၤ. သရၣ်သရၣ်မုၢ်တဖၣ်တၢ်ကမၤလၢကပီၤအီၤလၢတဆံတီၤကွီမိလၢအဖျိထီၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ခွံတီၤကွီမိတဖၣ်စ့ၢ်ကီးအိၣ်ဒီးအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢကမၤလၢကပီၤအသရၣ်မုၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤကွီမိလၢအဖျိထီၣ်တဖၣ်သးခု, နံၤကဝဲၣ်ပျီၣ်ကဒီး, ဒဲစ့ၢ်ပီၣ်ခိၣ်, စံၣ်တထီၣ်စံၣ်တလီၤတထူၣ်ဘးလီဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤလၢအတဖျိတဖၣ်တခီအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်အုးသးအုးဒီးဟီၣ်ဟ့သးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. နီၣ်ဂ့ၤဂ့ၤ, နီၣ်ထံထံ, နီၣ်ဆၢဆၢဒီးနီၣ်ကဒုလွံၣ်ဂၤအံၤဖျိဝဲဂ့ၤဂ့ၤအယိသးခုဝဲဒ်မး, ဆၢဂ့ၤဆၢဝါလိၣ်အသးဒီးဆၣ်နီၣ်လီၤဝဲတပူၤယိန့ၣ်လီၤ. နၣ်ရဲၣ်တဘၣ်ဒီးဘၣ်အယိတၢ်တစးထီၣ်ကွီပျံၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်တဟ်သးဘၣ်အပူၤပှၤဟဲဖိၣ်လီၤဝဲနီၣ်ဂ့ၤဂ့ၤအဖံဘၣ်ခိၣ်တဂၤဒီးဆၣ်နီၣ်လီၤဝဲသ့းကလၢ, နီၣ်ဂ့ၤဂ့ၤယၣ်ယီၤအသးဒီးထံၣ်ဝဲလၢအမ့ၢ်အသရၣ်မုၢ်ရၢဖိန့ၣ်လီၤ. အယိအဝဲဖုးဘၣ်အသးဘူးတၢ်မးလၢကယုၢ်ထီၣ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ. သရၣ်မုၢ်ဝဲထီၣ်ဝဲ, “နံၣ်လၢအကဟဲတနံၣ်ပှၤတီၤတဆံမိတဖုအံၤအနီၣ်လီၤ, အသးဆးဒိၣ်မးဒီးအခိၣ်န့ၣ်ဂ့ၤဒိၣ်မးလီၤ. ယမ့ၢ်လၢမ့ၢ်တနံၤဖဲသုဖျိထီၣ်အတီၤတဆံဝဲသုကမၤသကိးဘၣ်ကွၢ်တၢ်ဒီးယၤလီၤ.” သရၣ်မုၢ်ဝဲတၢ်လၢတၢ်နံၤတၢ်အုအပူၤဖျိဝဲပှၤဒီးတၢ်သ့ၣ်ခုသးခုန့ၣ်လီၤ. အယိနီၣ်ဂ့ၤဂ့ၤအတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးဒီးတၢ်သးဟ့သးဆါအသရၣ်မုၢ်အံၤလီၤမၢ်ကွၢ်ဝဲတဘျီယိန့ၣ်လီၤ.

နီၣ်ဂ့ၤဂ့ၤပလၢၢ်ဘၣ်ကွၢ်ဝဲအသရၣ်မုၢ်အတၢ်အံၤလံ. သရၣ်မုၢ်အတၢ်ကပိၣ်တကပၤမ့ၢ်တၢ်သိၣ်ဂ့ၤသိၣ်လၢနီၣ်ဂ့ၤဂ့ၤအကီၢ်လီၤ. တဟါအံၤနီၣ်ဂ့ၤဂ့ၤအတၢ်မ့ၢ်လၢလၢ

သရၣ်လၢယတၢ်သ့ၣ်နီၣ်အပူၤ

ပွဲၤဝဲဒီးတၢ်သးခုလုၢ်ဘၢက့ၤအီၤလံ. မ့ၢ်လၢအဝဲတသးဟ့ၤလၢၤအသရၣ်မ့ၢ်ဒီးနီၣ်
ပၢၢ်က့ၤအသရၣ်မ့ၢ်အတၢ်အဲၣ်အီၤလံအယိန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်နံၤတဖၣ်ပူၤကွံာ်ဝဲအယိနီၣ်
ဂ့ၤဂ့ၤကဲထီၣ်ဘၣ်ကွံာ်သရၣ်မ့ၢ်ဒီးလဲၤခိဖျိဘၣ်ကွံာ်သရၣ်မ့ၢ်အတၢ်အိၣ်မူဒီးသ့ၣ်နီၣ်
ထီၣ်က့ၤဝဲအသရၣ်မ့ၢ်လၢအနူအီၤ, ကလၢအီၤ, သိၣ်အီၤ, ဒီးအဲၣ်အီၤတဂၤန့ၣ်
လီၤ. တစိၤသးအဝဲသးပူၤနီၣ်အသရၣ်မ့ၢ်အတၢ်အဲၣ်ဒီးအတၢ်သိၣ်ဂ့ၤသီဘၣ်တ
ဖၣ်တန့ၢ်လၢၤဘၣ်. အိၣ်ထီၣ်ဒဲးဝဲလၢအန့ၢ်ပူၤတုၤခဲအံၤ, တၢ်သိၣ်အံၤလီၤပံာ်ဒီးလီၤ
မၢ်ကွံာ်ဝဲလၢအန့ၢ်ပူၤတန့ၢ်ဘၣ်. သိၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်တနဲးနဲးဒီးမ့ၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီလုၢ်ဒိၣ်
ပူၤဒိၣ်လၢအဂီၢ်လီၤ.

နီၣ်ဂ့ၤဂ့ၤတအိၣ်မူဘၣ်ဒ်သိးဒီးအသရၣ်မ့ၢ်အတၢ်အိၣ်မူအသိးဘၣ်. အဝဲတမ့ၢ်မ့ၢ်
ကနီၤပှၢ်ဘၣ်. အတၢ်အိၣ်မူအပတီၢ်ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်စ့ၢ်ကိးလုၤထီၣ်အသရၣ်
မ့ၢ်တချူးဘၣ်. တမၤသကိးဘၣ်တၢ်ဒီးအသရၣ်မ့ၢ်စ့ၢ်ကိးဘၣ်, ခိဖျိဘၣ်အိၣ်စိၤစုၤ
ယံၤလိာ်အသးဒီးအသရၣ်မ့ၢ်မံးလၢလၢအကထိအယိန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢအသဝီလၢ
တဘျီအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဆိးသကိးဝဲတဖျၢၣ်ဟးဂီၤကွံာ်အယိအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်လီၤဖးလိာ်
အသးလၢထံခံတနီၤ, လၢထံထၣ်တနီၤ, ကလံၤထံးတနီၤဒီးကလံၤစိးတနီၤန့ၣ်
လီၤ. နီၣ်ဂ့ၤဂ့ၤဒီးအသကိးမ့ၢ်လၢအအဲၣ်ဝဲဒီးရဲဝဲမုၢ်သၢၤအံၤတအိၣ်ဘၣ်တပူၤ
ယိစ့ၢ်ကိးလၢၤဘၣ်, တထံၣ်လိာ်ဘၣ်အသးနီတဘျီလၢၤဘၣ်. နီၣ်ဂ့ၤဂ့ၤသ့ၣ်နီၣ်ဆၢ
ထံၣ်ဘၣ်အဝဲသ့ၣ်ဒိၣ်မး, ဒီးပှၢ်လၢနီၣ်ဂ့ၤဂ့ၤသ့ၣ်နီၣ်ဘၣ်အဒိၣ်ကတၢၢ်န့ၣ်မ့ၢ်အသ
ရၣ်မ့ၢ်ရၢဖိန့ၣ်လီၤ. အီၤ, တၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢအခိၣ်ထံးမ့ၢ်ခၢ်လၢနီၣ်ဂ့ၤဂ့ၤအဂီၢ်
ဘၣ်ဆၢခဲအံၤဆၢက့ၤဝဲဒ်ကနဲစိအသိးလီၤ.

တၢ်အဲၣ်အတၢ်သးအိၣ်လၢတၢ်သးပှၤနီၣ်အိၣ်တသ့

မ့ၢ်အတၢ်ကပီၤလီၤသးဒၤဝဲလၢကစၢ်အချၢ, ထီၣ်ဖိတဖၣ်လူၤယုအလီၢ်မံအခါန့ၣ်ကလံၤဖိမဲအူထီၣ်ဝဲဒၣ်ကဖိကဖိဒီးတၢ်အိၣ်ဘျၣ်အိၣ်ဘျၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ်သရၣ်စီၤတီတီတၢ်ဆၢနီၤဝဲဒၣ်လၢအဟံၣ်ကရၢၢ်ပှၤ, လၢတခိးထူၣ်အခိၣ်ထံးတၢ်အိၣ်ဘျၣ်အလီၢ်လၢတၢ်ဘျီယာ်အိၣ်တတီၢ်အပှၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲဒၣ်ဆိကမိၣ်ထီၣ်က့ၤအတၢ်သိၣ်လိဒီးအတၢ်လဲၤခိဖျိတဖၣ်ဒီးလီၤဆိဒၣ်တၢ်တနံၤအံၤအဝဲဆိကမိၣ်က့ၤအပှၤက့ၤဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးထံၣ်မ့ၢ်က့ၤဝဲလၢအတၢ်ထံၣ်အပှၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသိၣ်လိဘၣ်ဝဲအတီၤတဆံန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တနံၤဖဲအဝဲလဲၤန့ၣ်လၢတီၤပှၤ, စးထီၣ်သိၣ်လိတၢ်ဒီးရှဲလံာ်အခါစီၤန့ၢ်ဝါဒီးစီၤသးဆံၣ်ဂၤကွၢ်လီၢ်အမဲာ်ဒီးဘိးလီၢ်အစုန့ၣ်လီၤ. က့ၤဖိခံၣ်အံၤထီၣ်ဘိအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ပှၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢအတၢ်ဒိကန့ၣ်စ့ၤဒိၣ်မး, ဒီးမ့ၢ်စ့ၤကိးက့ၤဖိခံၣ်လၢဖဲသရၣ်သိၣ်လိတၢ်အဆၢကတီၢ်ယုဆဲးခွဲးတၢ်ဆူၣ်တကးဘၣ်ယုအ့ၣ်လီၢ်အသးဆူၣ်ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အပိအဝဲသ့ၣ်ခံၣ်အံၤထီၣ်ဘိဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ကိးအဝဲသ့ၣ်လၢက့ၤပှၤခဲအံၤခဲအံၤန့ၣ်လီၤ. သရၣ်စီၤတီတီကွၢ်ယီၤတၢ်ဆူအဝဲသ့ၣ်ခံၣ်အံၤအအိၣ်ဒီးစံးဝဲ, “ဖဲယသိၣ်လိတၢ်အဆၢကတီၢ်ပှၤကိးဂၤဒိကန့ၣ်တၢ်အခါဘၣ်မနုၤအပိသုတကန့ၣ်တၢ်န့ၣ်လဲၣ်, သုဆိကမိၣ်ယၢၤဒ်လဲၣ်တခိလဲၣ်.” ဒီးလဲၤယီၤဆူက့ၤဖိခံၣ်အံၤအအိၣ်န့ၣ်လီၤ. သရၣ်စီၤတီတီသးဒိၣ်ထီၣ်တၢ်ဒိၣ်မးဒီးအဝဲဒၣ်အစုဘူးကတုၤယီၤဆူက့ၤဖိခံၣ်အံၤအအိၣ်တဂၤတထံၣ်န့ၣ်လီၤ.

သရၣ်စီၤတီတီပၤက့ၤအသးဒီးမဲက့ၤဆူတၢ်မဲာ်ညါကွၢ်လီၤဝဲပှၤက့ၤဖိတဖၣ်ဒီးစံးဝဲ, “သုမဲဆူက့ၤအံၤသုမဲမနုၤလဲၣ်. သုမဲဒ်သိးသုကမၤလိတၢ်ဒီးသုကန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တမ့ၢ်ဘၣ်ခါ. ပကဲပှၤက့ၤဖိပကဘၣ်မ့ၢ်ပှၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ဒိ

သရၣ်လၢယတၢ်သ့ၣ်နီၣ်အပူၤ

ကန့ၣ်န့ၣ်လီၤ. သုမ့ၢ်ပှၤသးစၢ်, ပှၤကွီဖိ, သုမ့ၢ်လူၤဘၣ်သုသးသုကတူၤလၢတၢ်
ဟးဂီၤဒီးသုတမၤန့ၢ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဘၣ်. ဖဲတၢ်ဆၢကတီၢ်အိၣ်အခါန့ၣ်ကျဲးစး
သကိးဒီးယုတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အါအါတဘီ, မ့ၢ်တနံၤယအဲၣ်ဒီးထံၣ်လၢသုက
မ့ၢ်ပှၤလုၢ်ဒိၣ်ပှၤဒိၣ်ဒီးဒီးသုသုသးဒီးကဲထီၣ်မိၢ်စ့ၣ်ဒုၣ်ပၢ်စုတီၤ, အါန့ၢ်အန့ၢ်ကမ့ၢ်
တၢ်ဘျူးတၢ်ဖှိၣ်လၢပှၤတဝၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.”

သရၣ်စီၤတီတီတဂၤဆိကမိၣ်တၢ်ဒီးပၢ်ထီၣ်က့ၤလၢအတၢ်ဆိကမိၣ်အပူၤဒီးစံးလီၤ
က့ၤအသးကစုဒုလၢအသးပူၤဒ်အံၤ, “စီၤတီတီတဂၤလၢနပှၤကွီဖိတဖၣ်အဂီၢ်အိၣ်ဒီး
တၢ်ဝံသးစူၤ, တၢ်သးကညီၤ, တၢ်သးအိၣ်ဒီးတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံတက့ၢ်. ကွီဖိသးစၢ်တ
ဖၣ်အတၢ်အိၣ်မူအံၤဂ့ၤဂ့ၤ, အာဂ့ၤအိၣ်လၢနစုပူၤန့ၣ်လီၤ. နဲနကဘၣ်မ့ၢ်ပှၤကၢသ
ပၤဖိလၢအဂ့ၤတဂၤန့ၣ်လီၤ. နကၢသပၤ, နဟ်နစုအလီၢ်အကျဲမ့ၢ်တဘၣ်ဒုနသ
ပၤဟီၣ်ခိၣ်တဖျၢၣ်အံၤကအိၣ်ဘၣ်တၢ်တၢ်ဒီးပှၤကွၢ်နတၢ်တဂ့ၤ, ပှၤတပံၤဒီးန
သုတသ့အယိနကဘၣ်တၢ်ကွံအီၤန့ၣ်လီၤ. နကၢသပၤဟီၣ်ခိၣ်နကဘၣ်အိၣ်ဒီး
တၢ်သးစူၤဒီးတၢ်အဲၣ်အတၢ်သးအိၣ်အစုလီၢ်မးဒီးသပၤဟီၣ်ခိၣ်တဖျၢၣ်အံၤကကဲ
ထီၣ်သပၤလၢအဖျၢၣ်သလၢၣ်ဖိလၢပကွၢ်အီၤဂ့ၤဒီးပှၤကပှၤပတၢ်, ဒီးပသုအီၤက
သ့န့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသိး, ကွီဖိတဖၣ်မ့ၢ်ဟီၣ်ခိၣ်ကပုၢ်ဒီးပမ့ၢ်ဘီဘၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢ
တၢ်အဲၣ်အတၢ်သးအိၣ်န့ၣ်မ့ၢ်တနံၤကမ့ၢ်သပၤဖိလၢအဂ့ၤတဖၣ်လၢပသုအီၤသ့ဒီး
ကဲဘျူးလၢပှၤတဝၢအပူၤန့ၣ်လီၤ. အယိသတးဒီးယကဘၣ်ကျဲးစးသပှၢ်ပှၢ်ဒ်သိး
ကကဲထီၣ်ဘၣ်ပှၤကၢသပၤလၢအဂ့ၤတဂၤန့ၣ်လီၤ.”

သရၣ်စီၤတီတီတဂၤပၢ်ထီၣ်က့ၤလၢတၢ်ဆိကမိၣ်မ့ၢ်က့ၤတနံၤအံၤအတၢ်သိၣ်လိတၢ်
လဲၤဒိဖျိလၢကွီဝံၤအတၢ်ဆိကမိၣ်မ့ၢ်လၢအအိၣ်ကွီအခါန့ၣ်လီၤကဒီးလၢအတၢ်ဆိက
မိၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤကွံၣ်လွံၣ်နံၣ်အဆၢကတီၢ်ပှၤသးစၢ်စီၤတီတီမ့ၢ်ဖှၣ်ဖိမိၢ်ကွီဖိတ
ဂၤန့ၣ်လီၤ. စီၤတီတီဒ်အမ့ၢ်ပှၤသးစၢ်တဂၤအသိးအဝဲမ့ၢ်ပှၤလၢတံၤသကိးအဲၣ်အီၤ
ဒီးဂ့ၤအီၤအါန့ၣ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးကွီဖိသးစၢ်လၢအမၤလိတၢ်ခိၣ်န့ၣ်ဂ့ၤဖဲအကြး
န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်မၤလိမၤဒီးအပူၤအဝဲကျဲးစးဝဲအဂ့ၤကတၢ်, ဘၣ်ဆၣ်ဒ်အမ့ၢ်ပှၤ
သးစၢ်လၢအအိၣ်ဒီးတံၤသကိးအါအသိးတံၤသကိးအတၢ်ကွဲန့ၣ်လွဲန့ၣ်ဒီးတၢ်လူၤဘၣ်

သးခံခါယါယုၣ်အသးအယိမၤကမၣ်တၢ်သ့န့ၣ်လီၤ. စီၤတီတီအိၣ်ဒီးတံၤသကိး
အါအယိလူၤဘၣ်အသးဒီးမၤကမၣ်တၢ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အခါစီၤတီတီကဖျိ
ထီၣ်ကိအဂီၢ်လိၣ်က့ၤဒၣ်တန့ၣ်ဘျီလီၤ. အဝဲမၤကမၣ်တၢ်တခါမ့ၢ်ဝဲ-အဝဲဟးအီ
သးဒီးဟဲက့ၤအ့ၣ်လိၣ်သးဒီးအတံၤသကိးဖိခံဘျီဒီးလၢသၢဘျီတဘျီတခါဟဲက့ၤမၤ
ဟးဂီၤဘၣ်ဝဲထံအီသပၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲမၤကမၣ်တၢ်တဘျီလၢလၢတၢ်ကိးထံၣ်
လိၣ်အီၤဒီးတဲန့ၣ်ပၢ်အီၤန့ၣ်လီၤ. အကတၢ်တဘျီမ့ၢ်လၢအဝဲမၤဟးဂီၤထံအီသပၢ်
အယိသရၣ်သရၣ်မုၢ်တဖၣ်လဲၤကိးအီၤဆူကိၣ်ခိၣ်အအိၣ်ဒီးတဲသကိးဝဲလၢခိဖျိတၢ်
ဟ့ၣ်ပလီၢ်တ့ၢ်လံအီၤဒီးတဒိကန့ၣ်ဝဲအယိတၢ်ကထုးထီၣ်ကွံၣ်အီၤလၢကိၣ်န့ၣ်လီၤ.
ကိၣ်သရၣ်သရၣ်မုၢ်အါဂၢၤစံးကတီၤသကိးဝဲလၢအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ကိၣ်သရၣ်သရၣ်မုၢ်
တဖၣ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လိၣ်ဝဲလၢကထုးထီၣ်ကွံၣ်စီၤတီတီလၢကိၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢကိၣ်သရၣ်သရၣ်မုၢ်ခဲလၢၢ်အကျါကိၣ်သရၣ်သးပှၢ်စီၤသးဂ့ၢ်မ့ၢ်ပှၢ်လၢအတၢ်လဲၤ
ခိဖျိအါဒီးအသးပှၢ်ကတၢ်လၢပှၢ်ကျါတဂၤတဝဲတၢ်နီတမံၤဘၣ်, ဆိုလီၤအခိၣ်ဒီး
ဆိကမိၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အခါသရၣ်ကိၣ်ခိၣ်သံကွၢ်အီၤ, “သရၣ်သးဂ့ၢ်, မ့ၢ်န
အဲၣ်ဒီးဟ့ၣ်ကူၣ်ဒီးစံးကတီၤလၢကိၣ်ဖိတဂၤအံၤအဂ့ၢ်ဒ်လဲၣ်.” ထဲန့ၣ်တဘျီသရၣ်
သးပှၢ်ဝံၢ်ထီၣ်အခိၣ်ဒီးသါသဖိထီၣ်ဝံၢ်အကလုၢ်သိၣ်ထီၣ်လီၤကဟုကညီၢ်, လီၤ
ယူးယိၣ်ဟ်ကဲ, ဒီးတၢ်အဲၣ်တၢ်သးကညီၤတဖၣ်အိၣ်ဖျါလၢအမဲၣ်သၣ်အလီၤန့ၣ်
လီၤ. အဝဲတဲထီၣ်ဝဲ, “ဖိသၣ်တဂၤအံၤလၢအတၢ်မၤလိဒိတကတီၢ်အပူၤအိၣ်ဒီးတၢ်
ကျဲးစး, တမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးပှၢ်အပှၢ်သီထဲန့ၣ်ညါဒီးဘၣ်, တမၤအမၤသီစ့ၢ်ကိးတၢ်ဒိၣ်
ဒိၣ်မ့ၢ်နီတမံၤဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်လၢတန့ၣ်ညါအံၤအဝဲဒၣ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတ်တၢ်သိၣ်
တၢ်သီဒီးမၤကမၣ်ဘၣ်ဝဲဒုမ့ၢ်ကစီဒီးလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်မ့ၢ်ပကကွၢ်လၢအတၢ်ကမၣ်သၢ
ဘျီအံၤဒီးစိၢ်တၢ်ကွံၣ်အဝဲဒၣ်အတၢ်အိၣ်မူအစိးလၢအကဘျီဆူညါန့ၣ်ခါ.” ထဲန့ၣ်
တဘျီ, သရၣ်သရၣ်မုၢ်တဖၣ်ကွၢ်လိၣ်အမဲၣ်တဂၤဘၣ်တဂၤန့ၣ်လီၤ. ခိဖျိလၢသ
ရၣ်သးပှၢ်အံၤမ့ၢ်ပှၢ်လၢအသးပှၢ်ကတၢ်ဒီးအတၢ်လဲၤခိဖျိအါ, တကးဒ်ဘၣ်မ့ၢ်စ့ၢ်ကိး
ပှၢ်တဂၤလၢအအိၣ်ဒီးအကဟုကညီၢ်ဒီးတၢ်အဲၣ်တၢ်သးကညီၤအိၣ်လၢအပူၤအယိ
လၢတၢ်အိၣ်ဖိၣ်စံးသကိးတဲသကိးဘၣ်ယးစီၤတီတီအဂ့ၢ်တဘျီအံၤသရၣ်ကိၣ်ခိၣ်ပံး
န့ၣ်အတၢ်စံးတၢ်ကတီၤဒီးအတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်န့ၣ်လီၤ. အယိစီၤတီတီတဂၤတၢ်တထုး

သရၣ်လၢယတၢ်သ့ၣ်နီၣ်အပူၤ

ထီၣ်ကွံာ်အီၤလၢကွီၤလၢၤဘၣ်. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဝံၤကွီၤသရၣ်သရၣ်မ့ၣ် တဖၣ်ပးထီၣ်
ကွံာ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အလီၢ်လၢၤဒီးအိၣ်တ့ၢ်ထဲသရၣ်သးပှၢ်တဂၤအံၤအခါစီၤတီတီ
ဆ့ၣ်နီၤလၢအသရၣ်ခိၣ်ထံးဒီးတဲထီၣ်ဝဲ, “ သရၣ်ဧၤ, နမ့ၢ်သရၣ်တဂၤလၢအိၣ်ဒီး
သးလၢအသးအိၣ်တၢ်ဒီးသးလၢအမ့ၢ်တၢ်သးအိၣ်အတၢ်အဲၣ်နီၢ်နီၢ်လၢယဖိခိၣ်တဂၤ
လီၤ. ယတသးပှၢ်နီၣ်နၤလၢယတၢ်အိၣ်မူအပူၤနီတဘျီဘၣ်. ယအၢၣ်လီၤနၤလၢစး
ထီၣ်မ့ၢ်တနံၤအံၤယကအိၣ်မူက့ၤအဂ့ၤကတၢ်ဒီးကျဲးစးက့ၤလၢယတၢ်မၤလိအပူၤ
န့ၣ်လီၤ.”

သရၣ်သးဂ့ၤနၢ်ဟူစီၤတီတီအတၢ်ကတၢ်ဒီးနံၤကမ့ၢ်ထီၣ်ဝံၤဖိၣ်လီၤစီၤတီတီအခိၣ်ဒီး
စံးဝဲ, “ဖိဧၤ, ကျဲးစးဆူၣ်ဆူၣ်ဒီးကျဲးစးအဂ့ၤကတၢ်, နကမ့ၢ်တီနံပုၤလုၢ်ဒိၣ်ပှၢ်ဒိၣ်
လၢပှၢ်တဝါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.” စးထီၣ်နံၤအဝဲန့ၣ်စီၤတီတီအိၣ်ဒီးတၢ်ပီၢ်ယၢ်လီၤက့ၤ
သးဒီးအဝဲဒၣ်အိၣ်က့ၤဒီးတၢ်ကျဲးစးသပှၢ်ပှၢ်တုၤအဖျိထီၣ်ကွီတစုန့ၣ်လီၤ. အဝဲ
ဒၣ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်က့ၤသရၣ်, သရၣ်မ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်အဲၣ် တၢ်ကွံာ်ဒီးတံၤသကိးသ့ၣ်တ
ဖၣ်အတၢ်အဲၣ်တၢ်သးအိၣ်လၢအမ့ၢ်အတီန့ၣ်လီၤ.

သရၣ်စီၤတီတီပၢ်ထီၣ်ကဒါက့ၤကဒီးလၢအတၢ်ဆိကမိၣ်အပူၤဒီးနံၤကမ့ၢ်ထီၣ်ဝဲ
ဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲန့ၣ်အခါ, အတံၤသကိးသရၣ်စီၤအဲၣ်ထူတဂၤဟဲပးဆူအအိၣ်ဒီး
ဟဲတုၤလၢအကပၤဒီးတဲအီၤ, “ခွါနဆိကမိၣ်မနုၤလဲၣ်. နနံၤကမ့ၢ်တဘျီယဟဲတုၤ
လၢနကပၤယကွၢ်နၤဖးယံၣ်ညါလဲၣ်,” န့ၣ်လီၤ. တီတီစံးဘၣ်အီၤ, “တမ့ၢ်နီတမံၤ
ဘၣ်ခွါဧၤ, ယဆိကမိၣ်က့ၤတၢ်လၢယလဲၤနီဖျိတ့ၢ်တဖၣ်လီၤ.” အဝဲသ့ၣ်တဲသကိး
က့ၤတၢ်ခံၤဒီးတဲဘၣ်ယးတၢ်ဂ့ၢ်ဒ်အဝဲဆိကမိၣ်က့ၤဝဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢခံကတၢ်
စီၤတီတီတဲဘၣ်အတံၤသကိးလၢ, “ခွါအဲၣ်ထူဧၤ, ပကဲကွီၤသရၣ်အံၤပကဘၣ်အိၣ်
ဒီးတၢ်အဲၣ်တၢ်သးအိၣ်လၢပပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အဲၣ်အတၢ်သးအိၣ်မ့ၢ်တအိၣ်လၢပပူၤဒု
ပမၤအီၤတကဲဘၣ်. ယသရၣ်သးပှၢ်သးဂ့ၤတအိၣ်မူလၢဘၣ်, အတၢ်အဲၣ်တၢ်သး
အိၣ်ပှၢ်ကွီဖိကိးဂၤ, လီၤဆိဒၣ်တၢ်လၢယဖိခိၣ်အံၤယသးပှၢ်နီၣ်အီၤတသ့နီတဘျီ
ဘၣ်. အယိယမ့ၢ်ထံၣ်ယပှၢ်ကွီဖိအတၢ်ကမ့ၢ်န့ၣ်ယဘၣ်ပၤယသးဒီးကျဲးစးဒုး
အိၣ်ထီၣ်က့ၤတၢ်အဲၣ်တၢ်သးအိၣ်လၢယသးပူၤန့ၣ်လီၤ. မ့တမ့ၢ်လၢသရၣ်စီၤသးဂ့ၤ

အတၢ်အဲၣ်တၢ်သးအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်ယတကဲထီၣ်ပုၤဒ်အံၤတၢ်ဘၣ်. အယိၣ်ခါၤလၢယတၢ်အိၣ်မူအပူၤယသရၣ်သးပုၤစီၤသးဂ့ၤအတၢ်သးအိၣ်အံၤယသးပုၤနီၣ်အံၤတသ့ဘၣ်.”

တၢ်အဲၣ်တၢ်သးအိၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအမၤတၢ်ကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်, ကဲဘျူးလၢပုၤတတၢ်အဂီၢ်လီၤ. ပုၤကိးဂၤ, ပုၤကိးကလုာ်, ဒီးဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘျုးလိၣ်ဘၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်အဲၣ်တၢ်သးအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဃဃဃဃဃဃဃဃ

တၢ်ဟံၣ်ယၢ်ဘူးကစဲၣ်

ပူၤကိးဂၢၤဒီးအိၣ်ဒီးအတၢ်လဲၤဒီဖျိလၢအတၢ်အိၣ်မူအပူၤဒီးတၢ်လၢဘၣ်သဂၢၢ်ဝဲတဖၣ်တဘျီဘျီသးပူၤနီၣ်ဝဲကအိၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်အသိးဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်အတၢ်လဲၤဒီဖျိလၢကအိၣ်ထီၣ်ယၢ်လၢအသးပူၤတုၤဒၣ်လဲၣ်လီၤမၤကွံာ်တသ့ဘၣ်ကအိၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢအအိၣ်ဝဲထီၣ်ယၢ်လၢအသးပူၤတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တမံၤအံၤကမ့ၢ်တၢ်လၢအဒုးသ့ၣ်မံသးမုၢ်အီၤ, ဒီးကမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးတၢ်ဂ့ၢ်လၢအဒုးသးအုးအတၢ်အိၣ်မူ, ဒီးဒုးသ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိးအီၤဖဲအဝဲဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲတဘျီလၢလၢအခါလီၤ.

ဒ်န့ၣ်အသိးဘၣ်ယးဒီးယတၢ်အိၣ်မူ, ယတၢ်လဲၤဒီဖျိလၢတဘျီဒ်ယမ့ၢ်ကွံာ်ဖိတဂၢအသိးယဘၣ်သဂၢၢ်ဒီးယမၤလိဘၣ်တၢ်လၢကွံာ်သရၣ်အါဂၢအစုပူၤန့ၣ်လီၤ. သရၣ်, သရၣ်မုၢ်ကိးဂၢၤဒီးအိၣ်ပွၤဒီးတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံာ်, တၢ်ပညိၣ်, ယုၣ်ဒီးတၢ်မုၢ်လၢအလၢအပွၤလၢယဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တကးဒ်ဘၣ်, အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်သးစူၤဒိၣ်ဒိၣ်အါအါလီၤ. သန့ၣ်ကုသရၣ်အိၣ်ဝဲတဂၢလၢယသးပူၤနီၣ်အီၤတသ့လၢယတၢ်အိၣ်မူအပူၤတဂၢအံၤဘၣ်မနုၤဘၣ်အိၣ်ထီၣ်ယၢ်လၢယသးပူၤလဲၣ်န့ၣ်ယကဟ်ဖျါထီၣ်ယဲၣ်ယတၢ်လဲၤဒီဖျိအသိးဖဲလံာ်ကဘျးပၤဖိအပူၤအံၤလီၤ.

တၢ်ဆၢကတီၢ်နံၣ်လၢတဖၣ်လဲၤတရံးအသးအိၣ်လံအနံၣ်တဆံယုနံၣ်ဘျဲၣ်ယၣ်ယၣ်လံ, ဘၣ်တဟါစီၤကဒုတဂၢဆုၣ်နီၤလၢသ့ၣ်ခိၣ်ထံးထဲတဂၢဒီၤလၢစံာ်ပျီအကပၤဖဲကလံၤဖိဖဲအူထီၣ်ဝဲကဖိကဖိအခါန့ၣ်လီၤ. စီၤကဒုသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤတၢ်လၢအလဲၤပူၤကွံာ်တခါလၢအမၤဘၣ်ဒိအသးတုၤဒၣ်လဲၣ်ပၤက့ၤအမဲာ်ထံတန့ၢ်လၢဘၣ်. တၢ်ဆိကမိၣ်တမံၤအံၤမၤတံာ်တၢ်အသး, မၤတမ့ၢ်အသးဒီးတဒုးမံသ့ၣ်မံသးအီၤနီတဘျီဘၣ်. မ့ၢ်အဂ့ၢ်ဒ်လဲၣ်, မ့ၢ်လၢအခဲအံၤအဝဲကဲထီၣ်ကွံာ်သရၣ်တဂၢလံအယိန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ညါပလၢာ်ဘၣ်က့ၤဝဲသရၣ်, သရၣ်မုၢ်အတၢ်အဲၣ်လၢ

အဒိၣ်အအါဝဲဒ်အဝဲအဲၣ်ဘၣ်ကိၣ်ဖိဒီးသးအိၣ်ဘၣ်ကိၣ်ဖိအါဝဲအသးလီၤ.

တၢ်လဲၤခိဖျိလၢစီၤကဒုသးပုၤနီၣ်ဝဲတသ့တခါကဲထီၣ်အသးဖဲအဝဲဖျိထီၣ်အတီၤတဆံဝံၤမၤလိကဒီးတၢ်လၢတၢ်ဘျုးတၢ်ဖိၣ်ဒီးတၢ်ကူစါယါဘျုးဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိဖဲအ့ၣ်အကိအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢကိတဖျၢၣ်အံၤအပူၤသရၣ်သရၣ်မုၣ်အိၣ်အါဂၤလၢအအဲၣ်ဘၣ်အိၣ်ဒိၣ်မးမ့ၢ်လၢအဝဲမ့ၢ်ကိၣ်ဖိလၢအနၢ်လီၤ, တဲတၢ်တီတီ, ဒီးအိၣ်ဆိးဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်ဘၣ်တဂၤအယိလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အဝဲတမ့ၢ်ကိၣ်ဖိလၢအအိၣ်ဒိၣ်အိၣ်ပိတဂၤဘၣ်. တံၤသကိးအါဂၤဆၢရၢဒီးအိၣ်ဖဲအဝဲအိၣ်ကိၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲထီၣ်ကိၣ်အိၣ်ထံးတနံၣ်အခါဒ်အဝဲမ့ၢ်ကိၣ်ဖိသီတဂၤအသးတအဲၣ်ဒီးမၤဟးဂီၤကိၣ်အတၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီးလုၢ်သ့ၣ်ခါပတ်ကိၣ်အတၢ်ဘျုးဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်စီၤကဒုအတံၤသကိးအိၣ်အါဂၤလံန့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်တဟါအသကိးပုၤခံနံၣ်ဖိတဖၣ်ကိးအိၣ်, “ဟ့, စီၤကဒု, တနၤအံၤပကလဲၤဟးကွၢ်ကီတၢ်လၢဘျုးပူၤ, နတလဲၤယုၣ်ဒီးပုၤဖဲၣ်, ကိၣ်ဒွဲခိၣ်ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢပကလဲၤတုၤလၢတဆံခံနံၣ်ရံၣ်ညါ, အယိလဲၤပိပံၣ်, ပအဲၣ်ဒီးလဲၤကွဲးနၤ, နမ့ၢ်ပတံၤသကိးလၢပအဲၣ်ဒိၣ်ကတၢ်အယိပကွဲးနၤ, တဘၣ်ဘၣ်ယိၣ်တၢ်တဂ့ၤ, တဆံခံနံၣ်ရံၣ်တရူးဘၣ်ပကဟဲက့ၤတုၤအတုၤလၢကိၣ်ဒွဲးလီၤ.” စီၤကဒုဝဲဆၢအသကိး, “သကိးသ့ၣ်စၢ, ယသ့ၣ်ညါလၢသ့အဲၣ်ယၢ်ဒီးယအဲၣ်သ့, ယဆၢရၢဒီးသ့, ဆၢလဲၤသကိးဒီးသ့လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ယတလဲၤဒ်ဘၣ်. ဘၣ်မနုၤလဲၣ်န့ၣ်, တၢ်လၢဘျုးန့ၣ်ယသးတအိၣ်လဲၤဘၣ်. မ့ၢ်စ့ၢ်ကိးတၢ်တမံၤလၢအမၤဟးဂီၤယတၢ်မံဒီးတၢ်ဖးလံာ်ဖးလံာ်အယိ, တံၤသကိးသ့ၣ်စၢ, နၢ်ပၢ်ယၢ်နီၤ.” အတံၤသကိးတဖၣ်တဲအိၣ်, “နမ့ၢ်တလဲၤဘၣ်န့ၣ်ကမ့ၢ်ဒ်နရၢဒီးပုၤတသ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.” တံၤသကိးတဖၣ်ယုၣ်ကညးအိၣ်သပုၤအယိစီၤကဒုပိၣ်ထီၣ်အသကိးအခံလီၤ.

စီၤကဒုဒီးအတံၤသကိးတဖၣ်လဲၤတုၤလၢဘျုးပူၤလံ, ဟးကွၢ်ကီတၢ်တခါဘၣ်တခါ, အိၣ်သကိးတၢ်ဘၣ်ဆၣ်စီၤကဒုအသးတဖုံဘၣ်. ဘၣ်ယိၣ်ဝဲလၢအဝဲက့ၤဆူကိၣ်ဒွဲးတၢ်ဆၢကတီၢ်ကစၢ်ခံန့ၢ်အိၣ်အယိလီၤ. မ့ၢ်လၢကိၣ်ဒီးဘျုးပူၤတၢ်ဘၣ်စၢယံၤဝဲ,

သရၣ်လၢယတၢ်သ့ၣ်နီၣ်အပူၤ

မ့ၢ်ဘၣ်ဟးလၢခိၣ်န့ၣ်ကယံၣ်ဝဲတန့ၣ်ရံၣ်ညါန့ၣ်လီၤ. စီၤကဒုဘၣ်ယိၣ်ဝဲလၢအဝဲ
သ့ၣ်က့ၤဆူကိၣ်န့ၣ်မ့ၢ်စၢ်ခဲန့ၣ်ကဘၣ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်သပှၢ်ကတၢ်အယိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒိဖျါလၢ
အသကိးဖိတဖၣ်ထူးန့ၣ်အိၣ်အယိၣ်တၢ်ဆၢကတၢ်ယံၣ်ထီၣ်က့ၢ်က့ၢ်လီၤ. စီၤကဒုက့ၢ်
လီၤအန့ၣ်ရံၣ်, မ့ၢ်န့ၣ်ခိးဖိမ့ၢ်တဆံခဲန့ၣ်ရံၣ်ဘၣ်လံ. အဝဲဖူးဘၣ်အသးဒီးဝဲဘၣ်အ
သကိးလၢ, “တံၤသကိးသ့ၣ်ဒၤ, တဆံခဲန့ၣ်ရံၣ်ဘၣ်လံမၢၣ်. ခဲအံၤကိၣ်န့ၣ်ခိၣ်ကဟဲ
န့ၣ်လၢပဒးဒီးကသမံသမိးပှၢ်နီၣ်ဂံၢ်သပှၢ်ကတၢ်လီၤ. သုမ့ၢ်တက့ၤ, ယကက့ၤထဲ
တဂၤလီၤ.” ဖဲန့ၣ်အသကိးတဖၣ်စ့ၢ်ကိးက့ၤသကိးဆူကိၣ်န့ၣ်ချ့လီၤ. လၢတၢ်က့ၤ
ကျဲဒိဘိညါအပူၤစီၤကဒုတကတၢ်တၢ်နီတဘီဘၣ်. တၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီဒီးတၢ်ဆိ
ကမိၣ်ကိၢ်ဂီၤတဖၣ်အိၣ်ပှၢ်လုၢ်ကွံၢ်လၢအခိၣ်န့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲတဆၢကဲထီၣ်
ကိၣ်ဖိတဂၤလၢအလုၢ်သ့ၣ်ခါပတ်ကိၣ်အတၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီးမၤဟးဂီၤအမံၤတဂၤ
ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်က့ၤတုၤလၢကိၣ်န့ၣ်တဘျီယီ, ထံၣ်ဝဲလၢကိၣ်န့ၣ်ခိၣ်ဆၢထၢၣ်
လၢပိၣ်ခွါကိၣ်န့ၣ်အမဲၣ်ညါဒီးဝဲထီၣ်ဝဲလၢအကလုၢ်ဖးဒိၣ်, “ဟ့-သုယဲၢ်ဂၤအံၤသုက့ၢ်
လီၤသုန့ၣ်ရံၣ်တဘီ, အိၣ်လံပှၢ်န့ၣ်ရံၣ်လံလဲၣ်. သုတၢ်ကမၢ်အိၣ်မ့ၢ်တအိၣ်လဲၣ်.
စံးဆၢယၤတဘီ,” ကိၣ်န့ၣ်ခိၣ်သံက့ၢ်ပှၢ်တဂၤဝံၤတဂၤတုၤလီၤလၢစီၤကဒုတဘျီယီသ
ရၣ်စံးဘၣ်အိၣ်, “စီၤကဒုယတဆိကမိၣ်လၢနကမ့ၢ်ကိၣ်ဖိဒဲအံၤဘၣ်, တၢ်အံၤမဲၣ်က
မ့ၢ်တၢ်အခိၣ်ထံးဒီးတၢ်အကတၢ်တဘျီတက့ၢ်.”

ကိၣ်န့ၣ်ခိၣ်ဝဲထီၣ်ဝဲ, “သုယဲၢ်ဂၤအံၤမ့ၢ်လၢသုတၢ်ကမၢ်အိၣ်အယိၣ်ခဲမ့ၢ်ဆ့ၣ်သုက
ဘၣ်ဖူးပျီနီၣ်တဂၤယဲၢ်ချံဝးဝးန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်တဝံၤသုတအိၣ်ဘၣ်မ့ၢ်ဘၣ်.” ဖဲစီၤက
ဒုန့ၣ်ဟူကိၣ်န့ၣ်ခိၣ်အတၢ်ကတၢ်အံၤတဘျီယီအဝဲအသးစံၣ်ဖုမးပြုးပြုးလီၤ. ဒိတန့ၣ်
ညါအဝဲမံတန့ၢ်ဘၣ်. အဝဲဆၢမ့ၢ်လၢထဲမ့ၢ်ကဆ့ၣ်ဝါတဘျီယီလီၤ. မ့ၢ်ဝါထီၣ်စီၤက
ဒုထူးမဲပျံၣ်မံၣ်ပံးထီၣ်ဘီဖူးဒီးပူးနီၣ်လၢကိၣ်န့ၣ်ခိၣ်မၤအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အခါ
သရၣ်လၢအအဲၣ်အိၣ်ဒိၣ်ကတၢ်တဂၤဟဲယီၤဆူအအိၣ်လၢတၢ်သးတမုၢ်ဒီးတၢ်
အဲၣ်တၢ်ကွံ, ယါလုၢ်အသးဒီးတၢ်သးဒိၣ်အပူၤဝဲထီၣ်ဝဲ, “စီၤကဒု, နၤအံၤမိၣ်,
ယတဆိကမိၣ်လၢနကမ့ၢ်ပှၢ်န့ၣ်က့ၢ်တဂၤဘၣ်.” သရၣ်န့ၣ်အိၣ်ကလၢ်အိၣ်လၢအ
သကိးအမဲၣ်ညါအယိၣ်စီၤကဒုတၢ်ဘၣ်တၢ်မဲၣ်ဆူးဖးဒိၣ်ညါ, ဒီးတၢ်သးဒိၣ်တဖၣ်ဟဲ
ထီၣ်တပလုၢ်တပလုၢ်လၢအသးပူၤန့ၣ်လီၤ. စီၤကဒုဒဲအမ့ၢ်ပှၢ်သးစၢ်အသိးလၢတၢ်

ဂ့ၢ်အံၤအဖီခိၣ်အသးတမ့ၢ်ဘၣ်သရၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

စီၤကဒုဖျးပျီတၢ်ဝံၤလံၤ, လုၣ်ထံလုၣ်နီၣ်, အိၣ်ဂီၤတၢ်အိၣ်ဝံၤကူကၤထီၣ်ဒီးလဲၤဆူတၢ်မၤလိအဒးလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်စီၤကဒုသးတဖံ့ဘၣ်. တၢ်သးတမ့ၢ်, တၢ်သးဘၣ်ဒီး, တၢ်မဲၢ်ဆုးဒီးတၢ်သးဒိၣ်တဖၣ်ပွဲၤလုၣ်ကွံာ်လၢအသးပူၤလီၤ. တၢ်ဆၢကတီၢ်ဘၣ်ဒီးသရၣ်လၢအဒုအိၣ်ကလၢအိၣ်တဂၤဖဲန့ၣ်လီၤဆူတၢ်ဒးပူၤဒ်သိးအကသိၣ်လိတၢ်အဂီၢ်လီၤ. ဒ်ကွီဖိအလုၢ်အလၢအသိးအဝဲသ့ၣ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်ယူးယီၣ်သရၣ်ဒီးဆၢဂၤဆၢဝါဝဲန့ၣ်လီၤ. စီၤကဒုသးတမ့ၢ်ဘၣ်, သးလၢအအဲၣ်ဒီးစၢ်ဖၢသရၣ်အံၤတၢ်ကမၣ်န့ၣ်အိၣ်ထီၣ်ယၢ်လၢအသးပူၤကျၢၤမုဆူလီၤ. မၤလိတၢ်သနၢ်က့ၢ်အသးတပၣ်လၢတၢ်မၤလိအပူၤဘၣ်. ထဲဒၣ်သရၣ်တဂၤအံၤဖဲအဖဲန့ၣ်လီၤဆူတၢ်ပူၤတဘျီလၢလၢတၢ်သးဖံ့လၢအအိၣ်ဒီးအိၣ်န့ၣ်လီၤမၢ်ကွံာ်ဝဲဒီးတၢ်သးတမ့ၢ်သရၣ်အံၤဖဲန့ၣ်လီၤလၢအသးပူၤန့ၣ်လီၤ.

စီၤကဒုအတၢ်အိၣ်သးဆိတလဲအံၤသရၣ်သ့ၣ်ညါကစီၤလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သရၣ်တဖၣ်ဒုၣ်ဟ်ကမၢ်စီၤကဒုအတၢ်ကမၣ်ဘၣ်. ထီၣ်ဘိၣ်အညီၣ်န့ၣ်အသိးသရၣ်ကတီၢ်တၢ်ကတီၢ်လၢအမုၢ်-လၢတၢ်သိၣ်လိအခါမ့ၢ်ဂ့ၢ်, ဖဲကွီပျါအခါမ့ၢ်ဂ့ၢ်ဒိတဂၤအသိးသရၣ်ဒုးနဲၣ်တၢ်အဲၣ်တၢ်ကဟုကယၢ်လၢအဖီခိၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်စီၤကဒုသးတမံၣ်ဘၣ်. သရၣ်အံၤဒ်သိးစီၤကဒုကမ့ၢ်ကွီဖိလၢအနၢ်လီၤ, ဒီးဒ်သိးအကဒီးန့ၢ်က့ၢ်စီၤကဒုအတၢ်အဲၣ်. တၢ်ဟ်ကဲဒီးတၢ်နၢ်ပၢ်အီၤဒ်သရၣ်တဂၤအသိးကသ့အဂီၢ်ထီၣ်အဝဲဃုကျဲအဘိဘိလၢတၢ်ဂ့ၢ်အဂီၢ်လီၤ.

ဖဲကွီပျါမ့ၢ်ယုနုၤကိးနွံဒီးသရၣ်အံၤကွဲမ့ၢ်စီၤကဒုလၢကဖဲဖးလံာ်လၢအအိၣ်, ဖဲအိၣ်သကိးဟါတၢ်အိၣ်ဒ်သိးသရၣ်ဒီးအပျါအတၢ်ရုလိာ်သးဘူးဘူးတၢ်တၢ်ကအိၣ်ထီၣ်အဂီၢ်လီၤ. အခိၣ်ထံးစီၤကဒုတတူၢ်လိာ်သရၣ်အတၢ်ကွဲမ့ၢ်ဘၣ်, ဂ့ၢ်လိာ်ဝဲလၢကျဲအါဘိအပူၤလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်လၢခံအဝဲတူၢ်လိာ်သရၣ်အတၢ်ကွဲ မ့ၢ်ဒီးအတၢ်သးအိၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. သနၢ်က့ၢ်တၢ်သးတမံတဖၣ်အိၣ်ထီၣ်ဒီးလၢအသးပူၤဒီးစူးကွံာ်ဝဲအသးတတူၢ်ဘၣ်. တဘျီဘျီလၢအသးကံၢ်ပူၤဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲ, သရၣ်တဂၤအံၤဘၣ်

သရော်လၢယတ်သ့ၣ်နီၣ်အပူၤ

မနုၤဘၣ်သးအိၣ်ယၤ, အဲၣ်ယၤဒ်အဖိတဂၤထဲအံၤညါလဲၣ်. အဝဲဆိကမိၣ်တဘၣ်ဘၣ်. ဖဲအဝဲဆိကမိၣ်ထီၣ်အခါထံၣ်မ့ၣ်န့ၣ်ဟူမ့ၣ်က့ၤသရၣ်အံၤအတၢ်ဒူအိၣ်ကလၢအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဟံၤလီၤအသးလၢကယုကညးက့ၤအသရၣ်ဘၣ်ဆၣ်သးအဂၤတဖျၢၣ်မၤန့ၣ်ဆိၣ်ခံအိၣ်ဒီးတဲဘၣ်အိၣ်, “ဟ့-စီၤကဒု, တလိၣ်နဆိၣ်လီၤနသးဒီးယုကညးက့ၤနသရၣ်ဘၣ်. နသရၣ်န့ၣ်ဒူန့ၣ်ကလၢနလၢပှၤမဲၣ်ညါ, နဘၣ်တူၢ်ဘၣ်တၢ်မဲၣ်ဆုးထဲန့ၣ်ညါ, နတနီၣ်လၢၤဖဲၣ်. နမၤလိၣ်တၢ်အနံၣ်မ့ၢ်ပှၤထီၣ်တမ့ၢ်လၢနအိၣ်က့ၤက့ၤအံၤကသ့လၢၤဘၣ်. နကဖျိထီၣ်က့ၤဒီးနကဘၣ်ဟးယံၤဒီးနသရၣ်အံၤသပှၤကတၢ်လီၤ.” လၢတၢ်သးခံဖျၢၣ်အယိလီၤကံၤဒ်သိးဒီးသးအတၢ်ဒုးတၢ်ယၤတဖၣ်ကဲထီၣ်ကိၢ်လူးလၢအသးပူၤလီၤ.

ဘၣ်တန့ၢ်ဖဲမူခိၣ်စူၤအါအမ့ၢ်တဂီၤသရၣ်လၢအဲၣ်အိၣ်ဒိၣ်ဒီးအဝဲသးဟ့ဝဲတဂၤဟဲန့ၣ်လီၤဆူအဝဲသ့ၣ်အတီၤပူၤလၢကသိၣ်လိတၢ်အဂီၢ်လီၤ. မ့ၢ်လၢသရၣ်အံၤအတၢ်မၤအါဝဲအယိဟဲတဘၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢ, “ကဲကိဖိသ့ၣ်, တဂီၢ်အံၤယတ်မၤအါ, ကွဲးကူလံာ်တဖၣ်အံၤ, ယမၤတၢ်မၤမ့ၢ်ဝံၤယကဟဲက့ၤန့ၣ်ဆူသုတီၤပူၤ, တဘၣ်ဟးထီၣ်လၢတၢ်ချာနီတဂၤတဂ့ၤနီၣ်.” သရၣ်မၤလိၣ်အဝဲသ့ၣ်ဝံၤဒ်အတၢ်မၤအိၣ်အသိးက့ၤမၤဝံၤက့ၤဝဲအတၢ်မၤလီၤ. ကိဖိတဖၣ်ကွဲးကူလံာ်လၢသရၣ်မၤဟံၤအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. စီၤကဒုစ့ၢ်ကိးကွဲးကူလံာ်လီၤ. တုၤမ့ၢ်အကွဲးကူလံာ်ဝံၤတဘျီအဝဲဟံၤလီၤအသးလၢကဟးထီၣ်လၢတီၤပူၤဒီးက့ၤဆူအဟံၣ်ဒွဲတစိၢ်တလီၤလီၤ. ဖဲအဝဲတုၤလၢကိၣ်ဒွဲဒီးမံနီၤလၢလီၤမံပူၤအခါသရၣ်ကိၣ်ခိၣ်ဟဲထံၣ်အဝဲဒီးသံကွၢ်အိၣ်, “နမံၤမ့ၢ်မတၤလဲၣ်. နအိၣ်အတီၤဖဲလဲၣ်. နသရၣ်တဟဲန့ၣ်လၢနတီၤပူၤဖဲၣ်. နသရၣ်မတၤအဆၢကတီၢ်လဲၣ်. နတထီၣ်အတီၤဖဲၣ်. နအိၣ်တဆူၣ်တခါမိၢ်.” တၢ်သံကွၢ်တဖၣ်အါမးလီၤ. စီၤကဒုတၢ်ကိၢ်တၢ်ဂီၤဘၣ်အိၣ်လဲၣ်. လၢတၢ်သံကွၢ်အါဝဲအယိကမၤက့ၤ, ကစံးဆၢက့ၤသရၣ်တၢ်သံကွၢ်ဒ်လဲၣ်တဘၣ်လၢၤဘၣ်. ဒ်သိးကပူၤဖျးထီၣ်ကွံာ်လၢတၢ်ကမၣ်အပူၤအဂီၢ်တဲထီၣ်ဝဲ, “သရၣ်တဟဲန့ၣ်လၢပတီၤပူၤဘၣ်.” ဖဲန့ၣ်သရၣ်ကိၣ်ခိၣ်အသးဒိၣ်ထီၣ်, ဟးထီၣ်တဘျီယီဒီးကိးထံၣ်သရၣ်အဝဲန့ၣ်ဝံၤဒူတကျၢၣ်ဝဲကျၢၤသ့ၣ်ကျၢၤသးလၢတၢ်သးဒိၣ်အပူၤလီၤ.

မ့ၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်တနံၤသရၣ်ယဲၣ်န့ၣ်ဆူစီၤကဒုသ့ၣ်အတီၤပူၤလံၤ, လၢတၢ်သးဘၣ်ဒီးဒီး တၢ်သးတမ့ၢ်အပူၤသရၣ်စံးဝဲ, “တနံၤအံၤသးခုဘၣ်ဆၣ်, တၢ်သးဘၣ်ဒီးအိၣ်ပွဲၤ ယသးပူၤလီၤ. ယပျဲၤဖိကိးဂၢၤဒီးယန့ၣ်န့ၣ်အီၤအယိဟ့ၣ်လီၤအဝဲသ့ၣ်တၢ်မၤလၢက မၤဝဲလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ယပျဲၤလၢယအဲၣ်အီၤဒိၣ်ကတၢ်ဒီးယန့ၣ်န့ၣ်အီၤတဂၤသမၤယၤ လံၤ. မတၤလဲၣ်န့ၣ်ယတကိးထီၣ်အမံၤဘၣ်.” ဖဲန့ၣ်စီၤကဒုထံၣ်လီၤက့ၤအတၢ်က မၣ်, ဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢအသးကံၢ်ပူၤ, “သရၣ်အံၤယမ့ၢ်မၤကမၣ်အီၤထဲလဲၣ် ဘၣ်ဆၣ်အဝဲတဟ်တၢ်ကမၣ်လၢယဖိခိၣ်ဘၣ်. တၢ်အံၤ, ယကမၣ်လံၤ. လၢယယိ ယသရၣ်ဘၣ်တူၢ်တၢ်ဒုတၢ်ကလၢ်ဒီးတၢ်မဲၢ်ဆုးလီၤ. ယကဘၣ်မၤဒ်လဲၣ်. ယက ဘၣ်ယုကညးက့ၤအီၤလီၤ.” ဘၣ်ဆၣ်စီၤကဒုအတၢ်ဆိကမိၣ်ဒီးအတၢ်ဆၢတဲာ်တ ဖၣ်, လၢအဂီၢ်တၢ်ပီၤယၢ်စၢ်ခဲလံၤ. သးလၢအအဲၣ်ဒီးစံးကတီၢ်တၢ်ဒီးသရၣ်ယုၣ်ဒီး တၢ်ယုကညးတဖၣ်မ့ၢ်ပွဲၤလုၢ်ကွံာ်လၢအသးပူၤဘၣ်ဆၣ်မၤဝဲတဘၣ်လၢၤဘၣ်. မ့ၢ် အဂ့ၢ်ဒ်လဲၣ်, သရၣ်တအိၣ်လၢၤဘၣ်. မ့ၢ်လၢ-မ့ၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်တနံၤ, စီၤကဒုန့ၣ်ဟူဝဲ လၢအသကိးဖိတဖၣ်တဲသကိးလိာ်အသးလၢသရၣ်အဝဲန့ၣ်တအိၣ်ဖဲက့ၢ်အံၤလၢၤ ဘၣ်, ဟးထီၣ်တၢ်မၤလံၤ. ဖဲစီၤကဒုန့ၣ်ဟူဝဲလၢတံၢ်သကိးတဖၣ်စံးကတီၢ်လိာ်အ သးလၢသရၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤကံၢ်ဒ်သိးဒီးလီၤဖျးဘၣ်အခိၣ်သၣ်ယံလၢလီၤအဂံၢ်ဆူၣ် ဆူၣ်ကလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲဆွံတံာ်အနၢ်ပူၤဒီးစုနၢဝံၤက့ၤယုၢ်ဆူက့ၢ်ဒီးဟီၣ်ဟ့ၣ်သး လၢတၢ်သူၣ်ကံၢ်သးလီၤဒီးလၢတၢ်သးဘၣ်ဒီးအပူၤလၢၢ်သူၣ်လၢၢ်သးန့ၣ်လီၤ. ဘျး တၢ်မးလၢအသးကသ့ၣ်ဖးအနီၢ်ကီၢ်လီၤ.

တၢ်မ့ၢ်အနီၣ်လီၤက့ၤအသးဒီးကွၢ်လီၤအန့ၣ်ရံၣ်လၢအစုလီၤ, ဒီးတၢ်ဆၢကတီၢ် အိၣ်ဒီးလၢအလူၤက့ၤအသရၣ်ကချးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲဆၢထၢၣ်လၢတၢ်ချ့သးဒီး အပူၤဒီးလဲၤယုၢ်ဝဲဆူလုၢ်မ့ၢ်အူသန့လၢအခိၣ်လီၤ. အဝဲလဲၤယုၢ်ချ့ချ့လၢၢ်သူၣ် လၢၢ်သးလီၤ. သိလုၢ်န့ၣ်ဆိကမိၣ်ဝဲလၢတချ့န့ၣ်ဒီးအဝဲအတၢ်ယုၢ်အံၤဘၣ်. ဖဲအဝဲ ယုၢ်ဘျးထီၣ်ဒီးလုၢ်မ့ၢ်အူသန့အခါန့ၣ်ဟူလုၢ်မ့ၢ်အူကိးပသုထီၣ်ဝဲ တူ-တူ လၢ အကလုၢ်ဖးဒိၣ်လီၤကံၢ်ဒ်သိးဒီးအဝဲဘၣ်စီၤကဒုလၢ, “နစၢ်ခဲလံၤ, နသရၣ်ပၣ်ပိာ် ထွဲအခဲလံၤ, တၢ်တၢ်လီၤနီၣ်.” အဝဲယုၢ်လၢၢ်အသးဘၣ်ဆၣ်လုၢ်မ့ၢ်အူဟးထီၣ်ဝဲ လံၤ. စီၤကဒုလၢတၢ်သးဘၣ်ဒီးဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲာ်အပူၤလီၤယံၤဝဲလၢလုၢ်မ့ၢ်အူသန့ဒီး

သရၣ်လၢယတ်သ့ၣ်နီၣ်အပူၤ

တၢ်ဆၢအီၤဆူတၢ်ဆါဟံၣ်လီၤ. ဝဲအဝဲသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်လီၤက့ၤအသးအခါသ့ၣ်ညါဝဲ
လၢအအိၣ်လၢတၢ်ဆါဟံၣ် ICU အဒးပူၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤလၢအက့ၤလီၤစီၤကဒုအမဲၣ်
လၢတၢ်အဲၣ်ဒီးတၢ်နံၤကမ့ၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲအသရၣ်န့ၣ်လီၤ. စီၤကဒုအမဲၣ်ချံပူၤဒီးမဲၣ်ထံ
လၢအမ့ၢ်တၢ်ပီၤယၢ်ဒီးတၢ်သးခုအမဲၣ်ထံတဖၣ်လီၤ. စီၤကဒုက့ၤထီၣ်အသရၣ်အမဲၣ်
ဒီးစံးဝဲ, “ သရၣ်နက့ၤတမ့ၢ်မဲၣ်. ” သရၣ်တဲအီၤလၢ, “ ယတက့ၤဘၣ်, မ့ၢ်ဒၣ်ယ
ဟဲဆၢလီၤယသကိး လၢလ့ၣ်မ့ၢ်အူသန့လီၤ. ယထံၣ်လၢပှၤအါဂၤရိဖိၣ်ဖဲလ့ၣ်မ့ၢ်
အူသန့ဒီးယလဲၤက့ၢ်မ့ၢ်လၢနၤလီၤ. ဒီးယဆၢနၤဆူတၢ်ဆါဟံၣ်တဘျီယီလီၤ. ” စီၤ
ကဒုသ့ၣ်ညါက့ၤအသရၣ်အတၢ်အဲၣ်လံ, အဝဲက့ၢ်ထီၣ်အသရၣ်အမဲၣ်လၢတၢ်ပီၤ
ယၢ်လီၤသးဖးဒိၣ်ဒီးတၢ်မ့ၢ်လၢဖးဒိၣ်အပူၤစံးဝဲ, “ သရၣ်စၢ, ပှၤဘၣ်ယတၢ်ကမၣ်
နီၤ. ” ဝဲန့ၣ်သရၣ်က့ၢ်လီၤအမဲၣ်, ဝံၢ်ဆ့ၣ်နီၤအီၤဒီးစံးဝဲ, “ ယပှၤနတၢ်ကမၣ်ထီ
ဘိလီၤ. ယပှၤနတၢ်ကမၣ်ဒ်သိးဒီးနကမ့ၢ်ယပျဲၤလၢအဂ့ၤတဂၤလီၤ. ” စီၤကဒုဒီးအ
သရၣ်ခံၤလၢတၢ်သးခုဖးဒိၣ်အပူၤဖိးဟုလီၢ်အသးပံးပံးလၢတၢ်အဲၣ်မဲၣ်ထံအ
ကျါ, လၢတၢ်အဲၣ်လၢအကတၢ်တသ့ဘၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

စီၤကဒုအတၢ်ဆိကမိၣ်ဆၢအီၤဖးယံၣ်တုၤလီၤလၢတၢ်ခဲးယိၣ်ဒီးတၢ်ကပီၤလီၤမၢ်ကွံာ်
တစုလီၤ. အဝဲထွဲထီၣ်အခိၣ်ကယီၤကယီၤဒီးဟဲက့ၤဆူအဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. ကျဲဒီဘိညါ
သးလၢအဆၢထံၣ်က့ၤအသရၣ်, သးသယုာ်ဘၣ်က့ၤအသရၣ်တဖျၢၣ်အံၤဒိၣ်စိ
လၢအပူၤလံလီၤ. စီၤကဒုစံးကသွံးဒဲလၢသးကံၢ်ပူၤ, လၢအမ့ၢ်တၢ်သံကွံာ်တခါလၢ,
“ သရၣ်စၢ, နအိၣ်ဖဲလဲၣ်, ” လီၤ.

သရုပ်လာယပျံတက

ယသရုပ်လာယပျံအီဒိုင်မးအိတ်ဝဲတကန့ၣ်လီၤ. အဝဲဒိုင်တၢ်တလံာ်ဒဲး, တဖုတ်တထီဒီးတသူတဝါဒိုင်ဒိုင်စ့ၢ်ကီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. အမဲၣ်သၣ်တခိတပယွဲၤဒီးတကရံၣ်ဘၣ်. မ့မ့ၢ်တခိအမဲၣ်သၣ်အိတ်လွံၢ်န့ၣ်တစဲးလီၤ. အဝဲအိတ်ဒီးအခၢ်မ့ၢ်ပယွဲၤဒဲးလၢအက့ၣ်ခိၣ်ကထီၣ်လီၤကၢ်ဒ်ကီၢ်ခိၣ်စီၤဘးအူက့ၢ်အခၢ်မ့ၢ်ဒီးအခၢ်ဆူၣ်တခိဘီယဲးဘီယဲး, နၢ်ပီၤဆူၣ်တခိလီၤဖျါကလ့ၢ်ကလ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲယမ့ၢ်ဒီးဖိသၣ်အဆၢကတီၢ်အဝဲသိၣ်လိဘၣ်ယၤ, ယက့ၢ်အက့ၢ်အဂီၢ်ဒီးအနီၢ်ခိ, ဖျါလၢအစုဒီးအခိၣ်တကၢ်ကိၣ်လိာ်အသးအါအါဘၣ်. အခိၣ်ထီဝဲ, အပျိုတဆဲၣ်တစဲး, ဒီးအစုဖုတ်ခူသ့ၣ်ကွံာ်တစဲးန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဆၢထၢၣ်ဘျုးဘျုးဒီးမ့ၢ်စဲၤလီၤအစုလီၤလီၤန့ၣ်အစုလီၤကစဲၤကယူဒဲးဖဲအယီၢ်တဲာ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ယသရုပ်အံၤကူကၢ်တခိယထံၣ်လၢအါတက့ၢ်ကၢ်ဝဲဆ့ကၢ်ဝါအစုဒိုင်ထီဒီးချံးထီၣ်ဝဲအစုဒိုင်တစဲး, ဒီးကူယုာ်ဝဲဒီးဖျါခံထီခိၣ်သူသူလၢပျါတဖုတ်လၢအခိၣ်ထံးဒုစုဒီးဆံးဖဲအဘူးဒီးအခိၣ်ကမဲာ်န့ၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်အအိတ်ဆိးလၢအကစၢ်ဒဲးအဟံၣ်န့ၣ်ကူကၢ်ဝဲဒ်လဲၣ်ဒီးအတၢ်အိတ်သးအိတ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ်ယတသ့ၣ်ညါဘၣ်, မ့ၢ်လာယပျံအီၤဒီးအဟံၣ်ခိၣ်ထံးမးယလဲၤတဘျုးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

သရုပ်အံၤအတၢ်သးစဲမ့ၢ်ဝဲတၢ်ပီၤထံန့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲသိၣ်လိတၢ်လာယသဝီအခါဖဲတၢ်စုခါအဆၢကတီၢ်အဝဲပီၤထံလၢသဝီအခံလီၤလၢကၢ်ကိၢ်ကျိအပူၤဖဲကိၣ်စံၣ်လီၤအခါကိးဟါဒဲးန့ၣ်လီၤ. တုၤမ့ၢ်တၢ်ကိၢ်ခါအဆၢကတီၢ်ထံဆံးလီၤတဘျီအဝဲလဲၤယုာ်ပီၤထံလၢဘုလိာ်ကျိအပူၤလၢအစီၤစုယံၤဒီးသဝီကအိတ်တနၢ်ရံၣ်ယၣ်ယၣ်ဖဲကိၣ်စံၣ်လီၤဟါလီၤခိကိးဟါဒဲးန့ၣ်လီၤ. အဝဲတီယာ်စ့ၢ်ကီးဝဲထံတတီၤဖဲသဝီအခံလီၤ, အလံာ်ကအိတ်အပျါခံဆံးဒီးအထီတခိကအိတ်ဝဲအပျါခံကယၤယံၤဆံယၣ်ယၣ်

သရၣ်လၢယတၢ်သ့ၣ်နီၣ်အပူၤ

န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ကိၣ်ခါအဆၢကတီၢ်အဝဲလဲၤပီၤထံလၢအတီၢ်ယၢ်ဝဲတတီၤအပူၤဒီးဖဲ
အတၢ်ဆၢကတီၢ်မ့ၢ်တအိၣ်လၢကလဲၤပီၤထံဆူဘုလိၣ်ကျိအခါအဝဲလဲၤပီၤထံဖဲန့ၣ်စ့ၢ်
ကိးလီၤ. အနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲတဝဲယုၤပုၤလၢအတၢ်သးစဲတၢ်လိာ်ကွဲပီၤထံအံၤဘၣ်. ယ
သ့ၣ်ညါသရၣ်အတၢ်သးစဲတၢ်ပီၤထံဟဲခိဖျိအသးလၢပုၤသဝီဖိတဖၣ်တဲဝဲဒၣ်လၢ
ဖဲကွဲစံၣ်လီၤကိးဟါဒီးအဝဲလဲၤပီၤထံလၢယဲၤန့ၣ်အတီၢ်ပူၤညါအယိန့ၣ်လီၤ. ယသ
ရၣ်အံၤအတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အခိၣ်တယၢ်တခီမၤလိန့ၣ်ဝဲလၢကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်ကွဲ
န့ၣ်လီၤ. အဝဲမၤန့ၢ်တဆံတီၤကွဲဖိလံာ်အုၣ်အသးလၢပဒိၣ်အအိၣ်ဂ့ၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲ
အဝဲသိၣ်လိဘၣ်ယၤအခါလံာ်လၢအဝဲတနၢၤဝဲလီၤတံာ်လီၤဆဲးတဖၣ်အဝဲတသိၣ်
လိဝဲလ့ၤတက့ၤဘၣ်. မ့ၢ်တခီအဝဲကျဲးစးမၤလိန့ၣ်ဝဲတုၤအနၢၤဝဲဒီးအလီၢ်မ့ၢ်အိၣ်
လၢကဘၣ်သိၣ်လိဝဲမးသိၣ်လိဝဲန့ၣ်လီၤ. မၤဝဲမ့ၢ်တန့ၢ်ဂ့ၤဘၣ်န့ၣ်တသိၣ်လိဝဲ
ဘၣ်. မ့ၢ်လၢအဝဲတအဲၣ်ဒီးဟ့ၣ်နီၤလီၤအတၢ်ဂံၢ်စၢ်ဘါစၢ်ဒီးဒုးဘၣ်ကူဘၣ်ကဲဝဲဆူ
စၢၤသ့ၣ်သီဖိတဖၣ်အအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ယသရၣ်အံၤခိဖျိလၢအဖျိထီၣ်လၢကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်ကွဲအယိအတၢ်သိၣ်လိအက့ၢ်အ
ဂီၤဒီးအကျိအကျဲတဖၣ်မ့ၢ်ဒ်ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်ကွဲအသိးန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ
ပကစံးလၢကွဲသရၣ်ကွဲဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်လၢယစးထီၣ်အိၣ်ကွဲဒီးတုၤလၢယဆိ
ကတီၢ်ကွဲၣ်အီၤတစုသရၣ်ခဲလၢာ်အကျိယပျံၤကတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ. အနီၣ်
နီၣ်တခီတၢ်လၢသရၣ်န့ၣ်ပတကြးပျံၤအီၤဘၣ်, အိၣ်ဒၣ်ပကဘၣ်ဒိကနၣ်အီၤဒီး
ဟံကဲအီၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်မ့ၢ်ယသရၣ်တဂၤအံၤယပျံၤအီၤဘူးတ့ၢ်မးလၢယ
ယီာ်ကကံာ်ဘၣ်အသးန့ၣ်လီၤ. လံာ်လၢအဝဲသိၣ်လိပုၤတနံၤလၢလံာ်ပနၢ်မ့ၢ်တပာ်
ဘၣ်ဆၣ်ပဘၣ်တီၢ်ရူးသံအီၤကိးနံၤဒီးန့ၣ်လီၤ. ပမၤမ့ၢ်တဘၣ်ဒ်အဝဲသိၣ်လိပုၤတ
စးဖိဒၣ်လဲာ်ပဘၣ်တီၢ်, ထဲးပနၢ်သက့ၤထံးဆူၣ်, ဝံာ်ပဟၢဖၢဘၣ်လၢဝၣ်က့ဒီးခး
ပနၢ်ဒုဒီးရီဘၢာ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်တၢ်ယုၢ်တရံးကွဲန့ၣ်ပုၤမ့ၢ်လဲၤတုၤလၢကွဲတဂၤ
ဂၤကထံၣ်ဘၣ်ဝဲလၢကွဲအခိၣ်ထံးတၢ်ကျိအိၣ်လီၤဝဲာ်ဝးကဝီၤကျိလီၤကဲာ်ဒ်ကျဲအ
သိးန့ၣ်လီၤ. ကျဲလၢအအိၣ်ဝးတရံးကွဲအံၤမ့ၢ်ဒၣ်ပဝဲကွဲဖိတဖၣ်အခိၣ်လီၢ်လၢပမၤ
လံာ်တဘၣ်ဒီးပဘၣ်ယုၢ်ဝးတရံးကွဲအယိန့ၣ်လီၤ. သရၣ်အံၤသိၣ်လိတၢ်လၢပကွဲ
လၢယဲၤန့ၣ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ်, လၢယၤတဂၤ, ယတၢ်ယုၢ်တရံးကွဲအံၤယမ့ၢ်ထုးလဲာ်ဖးထီ

အိၤန့ၣ်ကအိၣ်ဝဲတၢ်ဒုၣ်စၢၤအကံလိၤသၢကထိၣ်ဘျၣ်ညါန့ၣ်လိၤ.

ယသ့ၣ်နီၣ်လိၤဆိၣ်တၢ်ဖဲယအိၣ်လွၢ်တီၤတနံၣ်အဝဲသိၣ်လိၤပဝဲပုၤလွၢ်တီၤဖိတဖၣ်
ဘၣ်ယးဒီးသးခိၣ်ကျၢၢ်အိၣ်ဆါအဂ့ၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ဖဲးကျဲးရၤလိၤအိၤလၢကီၢ်ပယိၤ
ပဒိၣ်ကိၣ်လံာ်ဖးမိၢ်ပုၤလံာ်စါပီၢ်အပူၤန့ၣ်လိၤ. သးခိၣ်ကျၢၢ်အိၣ်ဆါအဂ့ၢ်အထိၣ်က
အိၣ်ဝဲသၢကဘျဲးပယၣ်ယၣ်ဒီးလၢတဟါယိၤအတီၢ်ပူၤပဘၣ်တီၢ်ရူးသံအိၤဒီးက
ဘၣ်ဘျုးလိၤတံာ်လိၤဆဲးန့ၣ်လိၤ. ခိဖျိယသရဏ်အံၤယပျံအိၣ်ဒိၣ်မးအယိၣ်အမၤပုၤ
အသိးယဟဲက့ၤရူးတီၢ်သံတၢ်ဂ့ၢ်အဝဲန့ၣ်စးထီၣ်လၢကိၣ်စံၣ်လိၤဒိတဟါဒီးတချးကိ
ထီၣ်ဒီးလၢဂီၤခိဒိတဂီၤယရူးတကျၢၢ်အိၤလၢကိၣ်သးန့ၣ်လိၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒ်ယမ့ၢ်ကစၢ်
ခိၣ်နါယါခံဖိတဂၤအသိးပယိၤကိၣ်အံၤကိၣ်ဒိၣ်မးလၢယဂီၢ်လၢယကတီၢ်န့ၣ်သံအိၤ
အဂီၢ်န့ၣ်လိၤ. ဒီးလံာ်လၢပဖးအိၤန့ၣ်အကလုာ်အထီၣ်အလိၤကဘၣ်ဒ်သိးလိာ်အ
သးတဂၤဒီးတဂၤစုာ်စုာ်န့ၣ်လိၤ. ဖဲပလဲၤထီၣ်ကိၣ်အခါသရဏ်အံၤသိၣ်လိၤပုၤဒီးသံ
ကွၢ်ပဝဲတဂၤဝံၤတဂၤန့ၣ်လိၤ. ပုၤအါတက့ၢ်ရူးဝဲတဘျုးဘၣ်အယိဘၣ်တီၢ်ကိးဂၤဒီး
လိၤ. တုၤယိၤလၢယတီၤတဘျီမ့ၢ်လၢယသကိးဘၣ်တီၢ်အါအယိယပျံတၢ်ဒီးယသး
တဂၢ်လၢဘၣ်ဒီးယရူးလံာ်တဘျုးစ့ၢ်ကိးအါအါဘၣ်န့ၣ်လိၤ. ခိဖျိယပျံတၢ်ဒိၣ်မး
အယိဖဲယရူးထီၣ်သးခိၣ်ကျၢၢ်အိၣ်ဆါအခါယတၢ်သိၣ်ထီၣ်လၢ “တီၢ်တၢ်ဆါ” န့ၣ်
လိၤ. ထဲန့ၣ်တဘျီ, ယနၢ်ဟူယသကိးနံၤဘၣ်ခုၤသ့ၣ်ယၤသိၣ် “ခံးခံး, ခံးခံး” တ
ဂၤခံၤဒီးယကွၢ်ယိၤယသရဏ်အမဲာ်ထီၣ်ဂီၤအယိယပျံတၢ်ဘျးမးလၢယကဆိၣ်
ထီၣ်န့ၣ်လိၤ. နၢ်တနၢ်ဟူလၢတၢ်နီတမံၤဘၣ်, သးတသ့ၣ်ညါတၢ်နီတမံၤလၢ
ဘၣ်, မဲာ်ချဲစ့ၢ်ကိးတထံၣ်တၢ်နီတမံၤလၢဘၣ်န့ၣ်လိၤ. ယသရဏ်တမၤယရူးလံာ်
လၢဘၣ်ဒီးမၤယယၣ်ယသးလၢလိၤခံတကပၤဝံၤမၤန့ၣ်နီၣ်က့ၤလၢဂ့ၢ်လၢအဝဲမၤယ
ဟဲစိာ်န့ၣ်အိၤလၢအပူၤကွံာ်ခံန့ၣ်ယၣ်ယၣ်တဘိဒီးတီၢ်ယၤခံဆံယဲာ်ဘိန့ၣ်လိၤ. ဖဲအဝဲ
သိၣ်လိၤပတီၤဝံၤက့ၤအခါယသကိးတဖၣ်တဲယၤ, “နတပျံသရဏ်ဘၣ်, နတဲအ
တီၢ်တၢ်ဆါဘျုး, ပဝဲပပျံပသ့ၣ်ကထီၣ်ခိၣ်လိၤ.” ယတဲဆါအဝဲသ့ၣ်, “ပျံဒုတဲ
လၢတဂ့ၤ, ပျံတၢ်ဒိၣ်တလၢထးခိၣ်ကမူၤကမၣ်သါရူးထီၣ်သးခိၣ်ကျၢၢ်အိၣ်ဆါ
သိၣ်ထီၣ်က့ၤလၢ “တီၢ်တၢ်ဆါ” န့ၣ်လိၤ.” ဖဲယဘၣ်တီၢ်ဝံၤသိၣ်ယတတူၢ်ဘၣ်
တၢ်ဆါကဲာ်ဆိးဘၣ်, မ့ၢ်လၢယသ့ၣ်ကိးဒီးအယိန့ၣ်လိၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒ်ယံာ်ဒ်ဆါထီၣ်

သရဏ်လောယတော်သွန်နီၣ်အပူၤ

တူၤဒၣ်လဲၣ်လောယဆွန်နီၣ်တူၤလီၤက့ၤတဘူၣ်လောၤဘၣ်ခိဖျိသွံၣ်ခုၣ်လီၤဒီးခံကိာ်
ညၣ်ညိးထီၣ်အယိန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်န့ၢ်ခါမံၣ်လဲၣ်ဘၣ်မံလောကျါၤလီၤတခါ, အိထိခိၣ်
ဒုတဘူၣ်နီတစဲးဘၣ်. ထံတၢ်ဒၣ်လဲၣ်ဝံတဘူၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လောတၢ်ဂ့ၢ်အံၤအယိ
“သုးခိၣ်ကျါအိၣ်ဆါ” အဂ့ၢ်လောတၢ်စဲကျဲးသိၣ်လိအိၣ်အံၤယရူးဘၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်နီၣ်နီၣ်ဒီး
လံာ်မဲၤဖျါၣ်တဖၣ်ယထံၣ်မ့ၢ်ဒ်လောအအိၣ်တၢ်အလီၢ်လောလံာ်ကဘျဲးဖဲလဲၣ်အဆါဖဲ
လဲၣ်တူၤဆါကတီၢ်ခဲအံၤန့ၣ်လီၤ.

ယသရဏ်တဂၤအံၤမ့ၢ်စ့ၢ်ကီးပုၤလောအလူၤထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီးစံးဘၣ်ပုၤလော, “တၢ်
သိၣ်တၢ်သီန့ၣ်အိၣ်လောတၢ်လီၢ်ကိးပုၤဒဲးဒီးလောတၢ်ကိးမံၤဒဲးအဖိခိၣ်လီၤ.” အဝဲထူး
ထီၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီလောပဝဲကွီဖိတဖၣ်အဂီၢ်ဖဲအဝဲသိၣ်လိဘၣ်ပုၤလောယဲၢ်နံၣ်အတီၢ်
ပုၤန့ၣ်လီၤ. အတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်ယကွဲးကူအိၣ်ပုၤလံာ်ခိၣ်ပုၣ်ဝါခဲဘၣ်ဒီးတဆံ
လွံၢ်ကဘျဲးန့ၣ်လီၤ. တၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်ပဘၣ်ဖးအိၣ်တဟါအဖျါၣ်သၢဆံကိးဟါ
ဒဲးမ့ၢ်ဝဲတဝီဘၣ်က့ၤစးထီၣ်ဖးကဒီးလောအခိၣ်ထံးဒ်သိးပကသ့ၣ်နီၣ်အိၣ်ထီၣ်အိၣ်
ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်ယမ့ၢ်ယၤထီၣ်အိၣ်ကအါဒိၣ်မးအယိယသးအိၣ်
ဟ်ဖျါထီၣ်ထဲခံဖျါၣ်လောအမ့ၢ်တၢ်အဒိဖိတစဲးန့ၣ်လီၤ. တၢ်သိၣ်တၢ်သီလောယသး
အိၣ်ဟ်ဖျါမ့ၢ်ဝဲ “ကွီဖိတဖၣ်အတၢ်လ့ၢ်လီၤကွီဒီးဟံၣ်ဘၣ်စၢၤတၢ်ဘျုး, ဟးလောကျဲ
ခိၣ်မ့ၢ်ဘၣ်သကါဒီးသ့ၣ်က့ၤသးပုၤဒီးပုၤလောအနံၣ်အါန့ၢ်ပုၤအတၢ်ဘျုးခဲခါ” န့ၣ်လီၤ.

“-ကွီဖိတဂၤလၢ်လၢ်မ့ၢ်ခါလီၤခိၣ်ဒီးကလဲၤဆူကွီမ့ၢ်ဂ့ၤ, စံၣ်လီၤကွီမ့ၢ်ဂ့ၤတဘၣ်ဝံ
ထၢၣ်ကက့ၤကက့ၤ, ကူကၤဖျၢ်ထံၣ်ဖျၢ်ထီၣ်ဒီးဟးဘျီလိာ်အခိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
-ကွီဖိမ့ၢ်ဘၣ်သကါဒီးသ့ၣ်က့ၤသးပုၤဒီးပုၤလောအနံၣ်အါန့ၢ်ဒီးပုၤလောကျဲခိၣ်န့ၣ်ပ
ဘၣ်ဆုးလီၤပခိၣ်တစဲးဒီးပျဲအိၣ်ကျဲးဒ်သိးပသုတယီၢ်ဘၣ်အဒုကလၢဘၣ်အဂီၢ်
န့ၣ်လီၤ.”

တၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်အံၤယသရဏ်လူၤထွဲဒီးသမံသမိးကွာ်ပဝဲကွီဖိတဖၣ်ထီၣ်
န့ၣ်လီၤ. ယသရဏ်အံၤယပျဲအိၣ်ဒိၣ်မး, မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လောကွီပုၤန့ၣ်ယမ့ၢ်ဘၣ်သကါ
အိၣ်လောကျဲခိၣ်တဘျီလၢ်လၢ်မ့ၢ်တထံၣ်ဆိယၤန့ၣ်ယယုာ်ခူသ့ၣ်အိၣ်ကိးဘျီဒဲးလီၤ.

တခိဉ်ထံဉ်အသးလောအီၤဘဉ်. အဝဲမ့ၢ်ထံဉ်ဆိယၤတခီမၤတသ့ဘဉ်, ဘဉ်ဆာဂ့ၤ ဆာဝါအီၤဒီးမၤထွဲဒ်အတၢ်သိဉ်တၢ်သီအိဉ်ဝဲအသးတဘျီယီလီၤ. ဒီဖျိလောယသရဉ် အံၤအယိတုၤမ့ၢ်ယဟးအိဉ်ကွီလၢတၢ်လီၤအဂၤတတီၤလၢလၢတၢ်သိဉ်တၢ်သီလၢ ယကဘဉ်လူၤထွဲအီၤတၢ်တကီၤလၢယဂီၢ်လၢၤဘဉ်. ယပလၢၢ်ဘဉ်လၢ တၢ်သိဉ်တၢ် သီတဖဉ်မ့ၢ်တၢ်လၢအညီန့ၢ်ဒီးလၢအပူၤကွံာ်အဘျီလၢအဆံတဖဉ်အဆံန့ၢ်လီၤ.

ယသရဉ်အံၤဖဲယဟးထီဉ်ကွီလၢအစုပူၤဝံၤအလီၢ်ခံယနၢ်ဟူထွဲက့ၤအကစီဉ်လၢ ဘဉ်တဘျီဖဲအဝဲထံဉ်ပနၢ်ဖါခံဒုလူၤဘျဉ်လိာ်အသးလၢထံကျိအခါအဝဲပာ်လီၤ အသးလၢကလဲၤဘျါက့ၤဝဲမ့ၢ်လၢအနာ်ဝဲလၢအဝဲမ့ၢ်ပှၤပီၤထံဉ်နီၢ်အယိန့ၢ်လီၤ. လၢတၢ်ဝံတဂ့ၤကလၢတဂ့ၤဘဉ်အပူၤဖဲအဝဲလဲၤပီၤယီၤထံဆူပနၢ်အအိဉ်အခါအ ကျိတဒုထံဉ်ယီၤအီၤတဘျီယီဟဲယုာ်ယီၤဆူသရဉ်အအိဉ်ဒ်သိးကမၤဒၢၣ်အီၤန့ၢ် လီၤ. ဖဲပနၢ်ဟဲယုာ်ယီၤအခါအဝဲပီၤကဒါက့ၤထံလၢထံကျိန့ၢ်ဒီးပနၢ်လူၤအီၤတချး ဘဉ်. ဘဉ်ဆဉ်တုၤအဝဲတုၤဆူထံကျိကၢ်ခိဉ်တဘျီခိဖျိအဝဲအခိဉ်တထီအယိယုာ် ဝဉ်တပီၢ်ပူၤတချ့ဘဉ်. ပနၢ်လူၤဘျဉ်လိာ်အသးစံဉ်တိဘဉ်အီၤအယိဘဉ်ဒိဝဲန့ၢ် လီၤ. ဖဲအဝဲဘဉ်ဒိလၢပနၢ်စံဉ်တိဘဉ်အီၤဝံၤအလီၢ်ခံအတၢ်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ့တဂ့ၤ လၢဘဉ်ဒီးတယံာ်တမီၢ်ယနၢ်ဟူလၢအဝဲစူးကွံာ်အသးသမူန့ၢ်လီၤ.

ယသရဉ်အံၤအနီၢ်ကစၢ်မ့ၢ်တအိဉ်လၢဘဉ်ဆဉ်အတၢ်သိဉ်တၢ်သီတဖဉ်လၢယသး ပူၤလီၤကံဘဉ်ယၤလၢယမ့ၢ်မၤကမဉ်တၢ်ဒီးအဝဲကဟ့ဉ်ဒီးယၤတၢ်စံဉ်ညီဉ်န့ၢ်လီၤ. အယိတုၤခဲအံၤဒေၣ်လဲာ်တဘျီတခီဉ်ဖဲယဟးလၢကျဲခိဉ်ဘဉ်သဂၢၢ်ဒီးသ့ဉ်က့သးပှၤ အခါယယိဉ်ဘဉ်အဝဲသ့ဉ်, ယမၤယသးယၢ်တ့ၤတ့ၤယၢ်တ့ၤတ့ၤ, မ့ၢ်ယကဘဉ်ပျဲ အီၤကျဲဖဲလဲာ်တကပၤဒ်ယသုတယီၢ်ဘဉ်အဒုကလၢဒ်သိးယကပူၤဖျးဒီးယသရဉ် အတၢ်သိဉ်တၢ်သီအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်သိဉ်တၢ်သီလၢယသရဉ်ကွဲးဝဲလၢပဂီၢ်တဖဉ် မ့ၢ်တၢ်လၢအရ့ဒိဉ်ဒီးအဝဲမ့ၢ်ယသရဉ်အကျိတကလၢယပျံၤအဒိဉ်ကတၢ်ဘဉ် ဆဉ်အဘျးမၤစၢၤယၤလၢယတၢ်အိဉ်မူအပူၤအါမးလီၤ.

မ့တမ့ၢ်လၢန့ၣ်သ့ၣ်က့ၤယတၢ်ပညီၣ်လၢပဲၤတသ့

စးထီၣ်လၢယနီၣ်ဆံးယအိၣ်ကိၣ်သ့ၣ်ဒီးတုၤခဲအံၤယသရၣ်လၢအသိၣ်လိဘၣ်ယၤလၢ အထူးန့ၣ်ယသးဒီးယအဲၣ်အိၣ်အိၣ်ကတၢၢ်လၢပုၤတသ့ၣ်ညါနီၣ်တဂၤဘၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ သရၣ်လၢယကွဲးအဂ့ၢ်ခဲအံၤတဂၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်အံၤကဲထီၣ်အသးဒီးယၤနီၣ်နီၣ်လၢ ယသးပုၤနီၣ်က့ၤအိၣ်တသ့လၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်သရၣ်လၢအဂ့ၢ်ကတၢၢ်လၢ ယကီၢ်ဒီးမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးယပၢ်လၢအဂ့ၢ်ကတၢၢ်တဂၤလၢယတၢ်အိၣ်မူအပူၤလီၤ.

ဒၤလွဲၤသိၣ်ထီၣ်ဝဲ တ့-တ့-တ့-တ့, ဖဲန့ၣ်ပုၤကိၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်လဲၤဆဲးလီၤအမံၤတဂၤ ဘၣ်တဂၤ, တနီၤကဆဲးထီၣ်ကဒီးဆူညါအသိတတီၤဒီးတနီၤတဖျိဘၣ်, ကအိၣ် ကဒါက့ၤအတီၤလီၤလီၤအသိတနံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်ယၤစ့ၢ်ကိးယလဲၤဆဲးလီၤယမံၤ ဒ်သိးယကထီၣ်န့ၣ်တီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲယလဲၤဆဲးလီၤယမံၤအခါယထံၣ်ဘၣ်သရၣ် အသိတဂၤ, ဒိၣ်တၢ်တဖျိတထီ, တဘီၣ်တဖဲၤ, အညၣ်ဝါဝါဖိ, အခိၣ်လ့ၤဒ်သိး ဒီးကးဒိၣ်အသိး, အမဲၣ်တုၤသုၤသုၤဖိ, အမဲၣ်သၣ်ဖျါကမ့ၢ်ဖိဒီးမ့ၢ်အသးနံၣ်တခီ ယတယၢ်လၢကအိၣ်ဖဲလွံၢ်ဆံးဒီးယဲၢ်ဆံအဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. သရၣ်အံၤဒိၣ်တၢ်အိၣ် ဒီးအကဟုကညီၣ်, ဖဲယလဲၤဆဲးလီၤယမံၤအခါအဝဲကွၢ်ယၤဒီးနံၣ်ကမ့ၢ်ထီၣ်ဝဲ, ဖဲ န့ၣ်ယၤစ့ၢ်ကိးယနံၣ်ကမ့ၢ်ဆၢက့ၤအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အဝဲသံကွၢ်ယမံၤဒီးယဂ့ၢ်ယ ကျိၤအဂၤတဖၣ်ဝံၤယဟးထီၣ်လၢတၢ်ချၢလီၤ. ဖဲယဟးထီၣ်လၢတၢ်ချၢအခါယမဲၣ် ချံအံၤထံၣ်မ့ၢ်က့ၤသရၣ်တဂၤန့ၣ်အမဲၣ်နံၣ်ကမ့ၢ်ဒီးနံၣ်ဟူက့ၤအတၢ်ကတီၤဖိတဖၣ် လီၤ. တကတီၢ်ပီၤထံၣ်ယသကိးဖိတဂၤဒီးယသံကွၢ် အိၣ်, “နလဲၤဆဲးလီၤနမံၤ ဝံၤလံၤခါ.” အဝဲတဲဆၢယၤလၢအလဲၤဆဲးလီၤအမံၤဝံၤလံၤန့ၣ်လီၤ. ယသံကွၢ်ကဒီး အိၣ်, “နထံၣ်သရၣ်အသိတဂၤစ့ၢ်ကိးခါ.” အဝဲတဲဝဲလၢအထံၣ်အယိယသံကွၢ် အိၣ်လၢမ့ၢ်အသ့ၣ်ညါသရၣ်အဝဲန့ၣ်ခါအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲတဲဆၢယၤလၢအသ့ၣ်

ညါဝဲဒီးသရၣ်အဝဲန့ၣ်သိပ်လိဘၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ. ယသံကွၢ်အီၤလၢသရၣ်န့ၣ်သိပ်
လိလံာ်မနုၤလဲၣ်. အဝဲတဘၣ်ယၤလၢသရၣ်အံၤသိပ်လိလံာ်တၢ်ဒူးန့ၣ်လီၤ.

မုၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်တနံၤဒၤလွဲသိပ်ထီၣ်ကဒီး တ့-တ့-တ့-တ့, ဒီးဖဲန့ၣ်ပုၤကွီဖိသ့ၣ်တ
ဖၣ်န့ၣ်လီၤဆူတကၤလၢအတီၤဒၤဒၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ယလဲၤန့ၣ်လီၤဆ့ၣ်နီၤတဖၣ်ဖိဒီးဖဲ
န့ၣ်ယသကိးဖိတဖၣ်တဲထီၣ်ဝဲသရၣ်ဟဲလံာ်ဒီးဖဲန့ၣ်ပဝဲၤဆၢထၢၣ်ဒီးဆၢဂ့ၤဆၢဝါ
သရၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်ယကွၢ်မုၢ်ဒၣ်သရၣ်လၢအသီတကၤန့ၣ်လီၤ. ယဆိကမိဉ်ကွၢ်လၢ
မဟါယသကိးဖိတကၤတဲယၤလၢသရၣ်အံၤကသိပ်လိဘၣ်ပုၤဒီးအဝဲတဘၣ်အံၤမုၢ်
မးအနီၢ်ကီၢ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်ယအိဉ်ယိကဒီးဒီးကန့ၣ်သရၣ်တကၤအံၤတဲတၢ်တဖၣ်လီၤ.
တုၤကွီပုၤဒီးယဟဲကွၢ်လၢယတီၤချၢ, ယသကိးတဖၣ်တဲယၤလၢ, “သရၣ်အံၤလီၤ
ကံးဒီးနၢတကၤယီၤလီၤ. နမ့ၢ်တဲလၢနပါလၢသရၣ်တကၤအံၤပုၤကန့ၣ်, ပုၤကဆိက
မိဉ်လၢသုဒိဖိပံၤလီၤ.” တုၤမ့ၢ်ယနၢဟူယသကိးတဲယၤဒ်အံၤဒီးယမဲာ်ထီၣ်ဂီၤဒီးယ
သးကနိးမး ထူး-ထူး, ထူး-ထူး, ဒီးယသးပွဲၤဒီးတၢ်သးခုစ့ၢ်ကိးလီၤ.

ယထီၣ်ကွီတၢ်ဆၢကတီၢ်လဲၤတရံးအသးတနံၤဘၣ်တနံၤဒီးပွဲၤထီၣ်ဝဲခံၣ်ဒီးဖဲန့ၣ်
လၢတၢ်တဆိကမိဉ်ဟံးသးအပူၤယပလၢာ်ဘၣ်လၢသရၣ်အသီလၢအသိပ်လိယၤ
တၢ်ဒူးတကၤအံၤအမဲာ်လၢအပျါကမ့ၢ်ဖိ, တၢ်ကတီၢ်လၢအကတီၢ်ဝဲကဘျၢကဘျၢ,
အတၢ်ဟးထီၣ်ကွၢ်လီၤဒီးအတၢ်ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးတဖၣ်ထူးန့ၣ်ယသးဒိဉ်မးလီၤ. စး
ထီၣ်ဖဲယထံၣ်ဘၣ်ယသရၣ်အသီတကၤအံၤအတၢ်အိဉ်မူအခါယပျီၣ်လဲလိာ်ကွၢ်ယ
တၢ်အိဉ်မူဒ်သိးအီၤလီၤ. ယမၤကွၢ်ယမဲာ်သၣ်ကမ့ၢ်ဖိဒီးယမၤကွၢ်ယသးကဘျၢက
ဘျၢ, ယကတီၢ်ကွၢ်တၢ်စ့ၤစ့ၤဖိဒီးယဒိကန့ၣ်ကွၢ်မိာ်ပာ်ပုၤဝဲၤသရၣ်သမါအကလုာ်
လီၤ. မ့ၢ်န့ၣ်လၢအပူၤကွီန့ၣ်, ယနၢကွၢ်ဒီးယတဒိကန့ၣ်မိာ်ပာ်ပုၤဝဲၤသရၣ်သမါ
အကလုာ်အါအါဘၣ်, ယလီၤကံးသိဖိလၢအသူတဒုလီၤ. ဖဲယထီၣ်ကွီအဆၢက
တီၢ်ယတဲတၢ်ဆူၣ်, ယမၤတံာ်တံာ်ဘၣ်ယသကိးဒီးသရၣ်သရၣ်မုၢ်လၢတၢ်မၤလိ
အဆၢကတီၢ်လီၤ. ဖဲယနၢလီၤထီၣ်ကွၢ်ဒီးဒိကန့ၣ်မိာ်ပာ်ပုၤဝဲၤသရၣ်သမါအကလုာ်အါ
ပုၤကိးဂၤဒဲးကမၤကမၢ်ဘၣ်အသးဒိဉ်မးလီၤ.

သရၣ်လၢယတၢ်သ့ၣ်နီၣ်အပူၤ

သရၣ်အသီတဂၤအံၤသိၣ်လိယၤလံာ်တၢ်ဒွးဒီးယနၢ်ပၢ်အီၤဖျါဆ့ၣ်ဒိၣ်မးဒီးတကး
ဘၣ်ယသကိးဖိသ့ၣ်တဖၣ်နၢ်ပၢ်ဝဲဂ့ၤဂ့ၤဒ်သိးယၤစ့ၢ်ကိးလီၤ. သရၣ်အံၤအလံာ်
လၢအသိၣ်လိဝဲတဖၣ်ကိၣ်ဖိနၢ်မ့ၢ်တပၢ်ဘၣ်န့ၣ်သိၣ်လိမၤယုၤက့ၤဝဲတုၤလၢပုၤကိၣ်ဖိ
နၢ်ပၢ်ဝဲကိးဂၤ, တကးဒ်ဘၣ်အဝဲဟ့ၣ်ကိၣ်ဖိတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢကသံကွၢ်အီၤလံာ်လၢ
တနၢ်ပၢ်ဝဲဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢကိၣ်ဖိလၢအသိၣ်လိဝဲတဖၣ်မၤအလံာ်ဘၣ်အ
ယိ, ပုၤကိၣ်ဖိမၤလိအလံာ်မ့ၢ်ဒီးတကးဒ်ဘၣ်အဲၣ်ဘၣ်သရၣ်တဂၤအံၤဒိၣ်မးလီၤ.

စးထီၣ်ဖဲန့ၣ်လံာ်လၢအသိၣ်လိဝဲယနၢ်မ့ၢ်တပၢ်န့ၣ်ယသံကွၢ်အီၤအယိအဝဲဝဲနၢ်ပၢ်
က့ၤယၤတုၤလၢယနၢ်ပၢ်ဒီးသးမံတစုန့ၣ်လီၤ. နံၣ်လၢအပူၤကွံာ်လံာ်လၢသရၣ်
သိၣ်လိယၤတဖၣ်ယနၢ်မ့ၢ်တပၢ်ယသံကွၢ်သရၣ်တဘျီဘၣ်ဒီးဖဲန့ၣ်အခါယသး
တန့ၣ်စ့ၢ်ကိးဘၣ်. မ့ၢ်ခဲအံၤသရၣ်သိၣ်လိလံာ်ယနၢ်မ့ၢ်တပၢ်, ယသံကွၢ်တၢ်ဘျီ,
အါန့ၢ်အန့ၣ်ယမ့ၢ်ဘၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်လၢပုၤအါဂၤအမဲာ်ညါမ့ၢ်ဂ့ၤ, တၢ်မၤလၢအလီၤ
ဘၣ်ယၤလၢသရၣ်သမၤဒီးသ့ၣ်က့ၤသးပုၤမၤယၤတဖၣ်ယမၤအီၤဘျီခဲလၢာ်လီၤ.
ယတပျံတၢ်လၢဘၣ်. မ့ၢ်ဘၣ်လၢသရၣ်အသီတဂၤအံၤသိၣ်လိယၤတၢ်ဒွးအဆၢ
ကတီၢ်ယတအဲၣ်ဒီးမံန့ၣ်တဖဲဘၣ်. ယသးစၢ်ဆၢလၢအတၢ်သိၣ်လိယၤအပူၤဒီးတ
ကးဒ်ဘၣ်ဖဲအသိၣ်လိပုၤအခါယဘၣ်ယိၣ်ထဲန့ၣ်ရံၣ်ကဘၣ်ချ့ချ့န့ၣ်လီၤ.

ဖဲကိၣ်စံၣ်လီၤတဘျီယိယဟဲက့ၤလၢယဟံၣ်ဒီးယမၤစၢၤယမိၢ်ယပၢ်အတၢ်ဝံၤ, ယ
ဟံးထီၣ်ယလံာ်တၢ်ဒွးဒီးစၢ်ဘိဒီးယဒွးလိတၢ်ဒွးလီၤ. တၢ်ဒွးလၢယနၢ်တပၢ်ဒီးတ
ဖၣ်ယဒွးတုၤလၢယနၢ်ပၢ်ထီၣ်က့ၤတစုဝံၤဒီးယဟးလိာ်ကွဲလီၤ. တုၤမ့ၢ်တၢ်ဆၢက
တီၢ်ဘၣ်တစုယဟဲက့ၤလုၣ်ထံလုၣ်နိဒီးအိၣ်မ့ၢ်အီၤထံလီၤ. ဝံၤဒီးယစးထီၣ်ဖးလံာ်
လီၤ. အဆိကတၢ်ယဟံးထီၣ်လၢတၢ်ဒွးတဘျီ, ယကွၢ်က့ၤယတၢ်ဒွးတဝီခံဝီဝံၤဒီး
ယဟံးထီၣ်ဖးက့ၤလံာ်လၢအဂၤတဖၣ်လီၤ. တဘျီတခိၣ်တၢ်ဒွးလၢယနၢ်ပၢ်ဘၣ်
အီၤကီၢ်ကိခဲတဖၣ်ယမၤနီၣ်ယာ်အီၤဒီးယလဲၤလၢယသရၣ်လၢအသိၣ်လိယၤတၢ်
ဒွးအဒးဒီးဖဲန့ၣ်အဝဲဝဲနၢ်ပၢ်က့ၤယၤတုၤလၢယမၤဘၣ်က့ၤတစုလီၤ. တကးဘၣ်
လံာ် လၢအဂၤဒ်အမ့ၢ်လံာ်စဲအ့ၣ်, ဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤ, ကီၤလၢဝါဒီးအဂၤတဖၣ်ယနၢ်မ့ၢ်တ
ပၢ်အဝဲသိၣ်လိက့ၤယၤလၢတၢ်သ့ၣ်အိၣ်သးအိၣ်ဒီးတၢ်မဲာ်နံၤကမ့ၢ်အပူၤလီၤ.

သရၣ်လၢယတၢ်သ့ၣ်နီၣ်အပူၤ

အိၣ်ခိးကွၢ်လၢယဲယသရၣ်လၢအသိၣ်လိယၤတၢ်ဒွးတဂၤအံၤလၢကသိၣ်လိဘၣ်ကဒီးယၤလၢအသိတနံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်ယတၢ်သးလိအသိးတလၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်ဝဲဒ်ဘၣ်. ဘၣ်မနုၤလဲၣ်န့ၣ်ဖဲမဟံၣ်န့ၣ်ယသ့ၣ်ညါအဝဲသိၣ်လိနွံတၢ်ဒွးဒီးယိးတၢ်လံာ်ဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤလီၤ. အယိယမုၢ်လၢလၢအဝဲကသိၣ်လိဘၣ်ယၤဒံးန့ၣ်လီၤ. တုၤကွံစံၣ်လီၤဒီးယသံကွၢ်သရၣ်အဂၤတဂၤဒီးအဝဲတဲဘၣ်ယၤလၢ, ပှၤမၤသရၣ်တဂၤန့ၣ်က့ၤသိၣ်လိက့ၤတၢ်လၢနွံတၢ်ဒီးအတၢ်တဆံလီၤ.

ဒ်လဲၣ်ဂ့ၤ, သရၣ်လၢအသိၣ်လိတၢ်ဒွးတဂၤအံၤမ့ၢ်တသိၣ်လိဘၣ်ယၤလၢဘၣ်ဆၣ်ဖဲယမၤတၢ်ဒွးဒီးလံာ်လၢအဂၤတဖၣ်တဘၣ်ဘၣ်အခါယလဲၤဆူအအိၣ်ဒီးမၤအမၤယုၤယၤ, အဝဲတဝဲယၤလၢ “ယတသိၣ်လိန့ၣ်ဘၣ်, တဘၣ်ဟဲသံကွၢ်လံာ်လၢယအိၣ်တဂ့ၤ” န့ၣ်ဘၣ်. မ့ၢ်တခီအဝဲသိၣ်လိမၤယုၤက့ၤယၤလၢတၢ်သ့ၣ်အိၣ်သးအိၣ်ဒီးလၢတၢ်မဲာ်မုၢ်နါဆၢအပူၤဒ်အသိၣ်လိတၢ်ဒွးတဂၤလၢညါအသိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢကတီၢ်လဲၤတရံးအသးတနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်ဒီးယၤစ့ၢ်ကိးယဖျိထီၣ်ယဲတနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်တုၤလၢယထီၣ်တၢ်ဒိၣ်တုၤကွံတစုလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်လံာ်လၢယမၤတဘၣ်, လၢယနၢ်ပာ်အီၤတလီၤတၢ်တဖၣ်ယလဲၤသံကွၢ်အီၤကိးဘျီဒီး, ဒီးယမ့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ ပြၢတၢ်ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ကွဲးပြၢလံာ်ဆီရဲၣ်, ထါဒီးအဂၤတဖၣ်အခါယဟဲယုၤတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢအီၤဒီးအဝဲဟ့ၣ်ကူၣ်ယၤထီၣ်ဘိလီၤ. ဖဲယဟးအိၣ်ကွံလၢတၢ်လီၤအယံၤဒီးဟဲက့ၤအိၣ်သကိးအီၤအခါထီၣ်ဘိအဝဲဟ့ၣ်ကံာ်ဟ့ၣ်ဘါယၤဒ်သိးလၢယတၢ်မၤလိအပူၤယသုတဟ့ၣ်အယၣ်တဂ့ၤလီၤ. တၢ်ကတီၢ်ဒိလၢအဟ့ၣ်ယၤလၢယသးပှၤနီၣ်တသ့ဘၣ်မ့ၢ်ဝဲ-

- ၁. တၢ်သိၣ်တၢ်သီန့ၣ်မ့ၢ်ပှၤကညီအလုၢ်အပှၤ,
- ၂. နတၢ်မၤနၢၤဒီးသန့ၤထီၣ်အသးလၢနတၢ်ကျဲးစးအဖီခိၣ်,
- ၃. တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အဂံၢ်မ့ၢ်ခိၣ်ဘၣ်ဆၣ်အသၣ်ဆၢ, တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢကတီၢ်လဲၤတရံးအသးတနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်, မ့ၢ်လၢယသရၣ်တဂၤအံၤအတၢ်သိၣ်လိန့ၣ်လိယၤ, ဒီးအတၢ်ဟ့ၣ်ကံာ်ဟ့ၣ်ဘါယၤအယိယဖျိထီၣ်ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်တုၤကွံလံာ်ဖျါဝံၤဒီးယန့ၣ်လီၤမၤတၢ်လၢတၢ်ကရၢကရီအပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢယတၢ်ဖဲးတၢ်

ကဖိလိဖိဃာလိၣ်တၢ်

“ရှူ” ဖဲကလုာ်ကဖိလိဖိသီၣ်ထီၣ်ဒ်ကလံၤအူကဖိတၢ်အခါတဆံတီၤကွီဖိမုၢ်ခွါခဲလၢာ်ယုၣ်လိၤအမဲာ်ဆူတၢ်မဲာ်ညါ, တၢ်ဘျုးယုၣ်ကလၢာ်ဒ်ဖးဖိမုၢ်တၢ်ခဲးယီၤအခါပုၤခဲလၢာ်မဲာ်အသိးဘၣ်ဆၣ်မဲာ်လၢအပူၤဒီးတၢ်ယုၣ်ယီၣ်ဟ်ကဲတၢ်ကိးဘျုးဒီးကွီယီၤတၢ်လိၤလိၤဆူတၢ်ကလုာ်သီၣ်လၢတၢ်သးစဲအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်နံၤကမ့ၢ်, တၢ်သးအိၣ်မၤပုၤမိၤလိၤအဲၣ်တဂၤအံၤအမဲာ်ချံ, အတၢ်အဲၣ်အသဟီၣ်တဖၣ်ဘၣ်ခွါကွီဖိမုၢ်ခွါခဲလၢာ်အသးဒီးမိၤယီၤတၢ်သးစဲခဲလၢာ်ဆူတၢ်ကလုာ်အအိၣ်လီၤ. ကလုာ်ကဖိလိဖိလၢအစံးပတြၢဒီးတရူထီၣ်တၢ်အံၤသီၣ်ထီၣ်ဝဲ, “ဂီၤလၢအဂ့ၤဖိသ့ၣ်စၢ, တနံၤအံၤမ့ၢ်မုၢ်နံၤအဂ့ၤကတၢ်လၢပကမၤလိၤသကိးဘၣ်တၢ်အဂီၢ်လီၤ. မဟါတနံၤသုမၤလိၤတၢ်ဂ့ၤမး, မၤမုၢ်ယသးဒိၣ်မး, ယနၢ်လၢတနံၤအံၤသုကဒိကနၢ်တၢ်ဂ့ၤန့ၢ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ. မဟါတနံၤသုမၤလိၤထံကျိဖးဒိၣ်လၢအကဲဘျုးဒိၣ်မးတဘီအမံၤဒ်လဲၣ်.” တဆံတီၤကွီဖိမုၢ်ခွါခဲလၢာ်စံးဆၢသကိး, “အမ့ၢ်စၢၣ်ထံကျိ” “ဂ့ၤဒိၣ်မး, ထံကျိတဘီအံၤအိၣ်လၢကလံၤစိးအမဲာ်ရကၤမ့ၢ်ခါ.” ကွီဖိအကျါခံၤစံးဆၢဝဲ, “တမ့ၢ်ဘၣ်, လၢကလံၤထံးအမဲာ်ရကၤတခီ,” “အိ, မ့ၢ်ဒ်န့ၣ်ဝံသးစူၤလီၤ. ယကမၢ်ခါသၢာ်.” ကွီဖိမုၢ်အကျါတဂၤစံးဝဲ, “တမ့ၢ်သရၣ်မုၢ်အတၢ်ကမၢ်ဘၣ်, သရၣ်မုၢ်မၤကွၢ်ပုၤတခီ,” “ဂ့ၤလံ, တၢ်ဘျုးဒိၣ်မး,” တၢ်နံၤကမ့ၢ်ဆဲးကပြုၢ်ထီၣ်လၢအမဲာ်ချံပူၤလိၤကံၤဒ်မုၢ်ယါမုၢ်အမဲာ်ချံ, အကလုာ်ဖိတခီဆၢဒ်ကနဲစီခိၣ်ထံအသိး, ပုၤခဲလၢာ်သးစဲအတၢ်သီၣ်လိၤလၢတီၤဒးအပူၤ, မ့တမ့ၢ်အတၢ်သံကွၢ်စံးဆၢဘၣ်န့ၣ်တၢ်ခဲလၢာ်အိၣ်ဘျုးဘျီၣ်မးလီၤ. တၢ်ကလုာ်မ့ၢ်သီၣ်ဘၣ်ဖးဒိၣ်ဒိၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ယဲကအဲးလီၤပျံၤဒ်လီၤဖျးတၢ်သီၣ်အသိးပုၤကိးဂၤဒီးကယုၣ်ယီၤမဲာ်ချံဒ်ကယာ်, ဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်တၢ်သးအိၣ်တၢ်သးစဲအတၢ်ယုၣ်ယီၤဘၣ်. ကကဖိလိထီၣ်လၢအသးကံၤပူၤတနီၤ, ဒီးဘၣ်တဘၣ်ကကွၢ်ကူလၢအသးပူၤတနီၤလီၤ.

ဒီနဲ့ဆာၣ်အတၢ်ဆာကတီၢ်လဲၤတရံးအသိး, ပှၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိတရံးပိၣ်ထွဲတၢ်ကီၢ်, တၢ်စူၤ, တၢ်ဂီၢ်အခဲကွၢ်ကွၢ်ဘၣ်ဆၣ်ကလုာ်လၢအကမီလီ, မဲၣ်နံၤကမ့ၢ်ဖိလၢအလီၤအဲၣ်တဘျီအံၤလီၤဖးဒီးယမဲၣ်ချံအတၢ်ထံၣ်တသ့နီတဘျီဘၣ်. ယမ့ၢ်ခိဖျိဘၣ်နံၣ်လၢအဆံလၢလၢအကယၤလံဘၣ်ဆၣ်ဖဲယထံၣ်လိာ်ယသးဒီးယသကိးကိဖိလီၤလံတဖၣ်အခါပမ့ၢ်တယၤထီၣ်ပအိၣ်တကဲနီတဂၤဘၣ်. မိၢ်တဂၤအံၤအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဒီးအတၢ်အိၣ်ဖျါခဲလၢာ်လီၤမၢ်ကွၢ်လၢပသးအတၢ်ထံၣ်အပူၤတန့ၢ်နီတဘျီဘၣ်. ကိဖိကိးဂၤဒဲးယၣ်ယၣ်သီၣ်ထီၣ်ဝဲ, “ယဆၢမးလၢ, ယအဲၣ်ဒီးလၢ, ဒီးယဘၣ်သးလၢယတၢ်အိၣ်မူကလီၤကံးဒီးအိၤလီၤ.” မိၢ်တဂၤအံၤကမီထဲအကလုာ်တကးဒ်ဘၣ်ကူကၤတၢ်ကဆဲးကဆီ, ဆဲးဆဲးလၢလၢ, တံၢ်တံၢ်ဒဲးဒဲးထီၣ်တီၤ. ဖဲခါထီၣ်ခါလီၤအခါဟ်ဖျါထီၣ်အတၢ်ယူးယိၣ်ဟ်ကဲပှၤကိးဂၤဒဲးဒီးဟ်လုာ်ဟ်ပှၤတၢ်ခဲလၢာ်လီၤ. ကလုာ်လၢအဖျိးထီၣ်ခဲလၢာ်အိၣ်ဒီးအထူးအစီလၢဘျီဘၣ်စီၣ်နၢ်ကလုာ်တဖၣ်ဒီးကဲထီၣ်တၢ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါဒ်တၢ်န့ၢ်ထံၣ်တပလီအသိးလီၤ. ကလုာ်တဖျိးထီၣ်လၢတၢ်ဒုၣ်ဒွဲၣ်စံးအၢ, တၢ်ဟ်ဒုၣ်ဟ်ကမၢ်ဘၣ်ဒီးမဲၣ်သၣ်တဖုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ဟ့သးဟ့ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိးနီတဘျီဘၣ်. ဟ်လၢဟ်ကပီၤပှၤကိးဂၤဒဲးဒီး, ပှၤပျုၢ်ဒုၣ်လဲာ်ယထံၣ်န့ၢ်ဝဲအတၢ်ဂ့ၢ်ဝဲပတြၢၤဝဲအယိပှၤကိးဂၤဒဲးဒီးဒုၣ်လဲာ်ထံၣ်ဂ့ၢ်ပှၤပျုၢ်တဂၤကဲလီၤ. ပှၤလီၤအဲၣ်, ပှၤလုာ်ဒိၣ်ပှၤဒိၣ်ဒ်မိၢ်တဂၤအံၤအသိး, လၢဆၢကတီၢ်ခဲအံၤကၤဒိၣ်မး, အဝဲမ့ၢ်ကဲဘၣ်ပှၤပထံပတီၢ်သၢပျုၤကီၢ်အံၤကမ့ၢ်ဆံးဒိၣ်လဲၣ်. ထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ်ကသ့ၣ်မံသးမ့ၢ်ဆံးဒိၣ်လဲၣ်.

တၢ်ဘူးကယီၤထီၣ်လံ, ဂဲၤပျုၢ်လၢကိကရၢၢ်အပျီပူၤယံာ်တၢ်လံ, တၢ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်အိၣ်အကလုာ်ကလုာ်ဘၣ်ဆၣ်မိၢ်တဂၤအံၤအရူၢ်အသးတဘီၣ်ဘၢယသးဖျါအံၤဘၣ်. ယသ့ၣ်နီၣ်ဒုၣ်ကယၢ်ဘၣ်ဆၣ်တပိၣ်ထွဲအတၢ်နဲၣ်ကျဲဘၣ်. ယကဲထီၣ်သရၣ်လၢအမူၤဒုၣ်ကျဲကွၢ်ယမိၢ်လီၤအဲၣ်တဂၤအံၤလီၤ. ဖဲယသးဒိၣ်တၢ်အခါယပါကိးပသုတၢ်ပှၤတီၢ်ဒေးပှၤ, တဘျီဘျီသီၣ်လီၤကလူမးလၢကိကရၢၢ်ဒီးဖျါလီၤ. တဘျီတခိၣ်ယကိးပါတၢ်သီၣ်ဒိၣ်ကဲၣ်ဆိးအယိသရၣ်မုၣ်လၢအသးဂံၢ်စၢ်တဖၣ်အတၢ်ဆါထီၣ်ဘၣ်မးအသးလီၤ. ဖဲယသ့ၣ်ယနီၢ်ကစၢ်အကီၢ်ဒိၣ်သနူအခါယနာ်လီၤယသးလၢယမ့ၢ်ပှၤမၤနၢၤတၢ်တဂၤလီၤ. ယတကျဲးစးထံၣ်ကိဖိအတၢ်ဂ့ၢ်ဒီးပတြၢၤအိၤကြီ

သရၢ်လၢယတၢ်သ့ၣ်နီၣ်အပူၤ

ကြီၣ်ဘၣ်. ထီၣ်ဘိယဃုထံၣ်ဆိအဝဲသ့ၣ်အမဲၣ်သူမဲၣ်ဂီၤတဖၣ်ဒ်သိးယကဘျီဂ့ၤထီၣ်, မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်လၢအတကြးတဘၣ်တဖၣ်လီၤ. ယတၢ်ဂ့ၤဘၣ်ဆၣ်ယကျဲအံၤတဘၣ်ကိးဘျီဒဲးဘၣ်. ယဆိကမိၣ်လီၤယသးလၢယဘၣ်ထီၣ်ဘိန့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဆၣ်-တုၤယယိထံက့ၤယတၢ်ဖိးတၢ်မၤအဂ့ၢ်အကျိၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးဒီးယထံၣ်လီၤယသးလၢယမ့ၢ်ပှၤမၤကမၣ်တၢ်ဖးဒိၣ်တဂၤလီၤ. တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအကျဲလၢယသူတ့ၢ်တဖၣ်ယန့ၢ်ဘၣ်က့ၤအဘူးအလဲလၢတၢ်တကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်ဒီးတၢ်နိးတၢ်ဘျးတဖၣ်လီၤ. ယသးအိၣ်ကိဖိတဖၣ်ဒိၣ်မး, ယမ့ၢ်လၢတၢ်လၢအံၤ, ယအဲၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢဂီၤယသးလီၤ. ယတၢ်အဲၣ်အံၤကဲထီၣ်က့ၤလၢတၢ်မၤနၤအိၣ်ယီၣ်တခီလီၤ. ဟၢၣ်အၢ, တၢ်အံၤတဘၣ်ဘၣ်, ယမ့ၢ်မၤဒ်အံၤဂၢ်ဂၢ်တၢ်ကဆံးလီၤစ့ၤလီၤဂၢ်ဂၢ်လီၤ. ယကဘၣ်ယုကျဲဒ်လဲၣ်. ယကဘၣ်သူက့ၤကျဲဒ်လဲၣ်. ဒ်သိးယမိၤယီၤဖိမုၣ်ဖိခွါလၢအလဲၤကန့ၤက့ၤကပၤတဖၣ်ကန့ၢ်အဂီၢ်ယကဘၣ်သူကျဲဖဲလဲၣ်တဘိလဲၣ်. သးအတၢ်ဆိကမိၣ်စံးဆၢက့ၤယလၢ, ကျဲ-ကျဲ-ကျဲလၢနကဲကိဖိအဆၢကတီၢ်, “ရှူ” ကဖိလီၤဖိတဖျၢၣ်န့ၣ်နသးပှၤနီၣ်လံၤခါ. တီၤဒီးဒီးဖျၢၣ်သီၣ်ခါ. ပှၤလၢကပံၤပံၤထီၣ်အစုဒီးတရၢထီၣ်အသးအိၣ်တဂၤဂၤခါ. လၢတၢ်ဆိကမိၣ်မ့ၢ်အပူၤယစံးဆၢလီၤက့ၤယသးလၢ, “နကမၣ်လံ, နကမၣ်လံဘၣ်ဆၣ်နတစဲၤဒဲးဘၣ်. တၢ်မ့ၢ်ဟ်မူနၤအနံၣ်န့ၣ်ဆံးယိးဆံ (ဒ်ဖဲဒဲးဖနံၣ်လၢထါမဟ့ၣ်) တဂၤဒုနကမၤဘၣ်တၢ်တဘျးနံၣ်ဒဲး, နကိးက့ၤသိဟးဖျိးကန့ၢ်တဘျးဒုဒဲး, နဖိၣ်က့ၤပနၢ်လီၤမံၤကန့ၢ်ဒိကရၢဒဲး, သးဆံးတဂ့ၤ, သးဟးဂီၤတဂ့ၤ, သ့ၣ်နီၣ်က့ၤမိၢ်မုၢ်ယါမုၢ်တဂၤအံၤဒီးအိၣ်မူလီၤကံက့ၤဒီးအိၣ်လၢအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ, အကလုာ်မုၢ်ကထါဆၢ, အတၢ်သူၣ်အိၣ်သးအိၣ်ပှၤဂၤတဖၣ်ထီၣ်ဘိ, ဒီးနမ့ၢ်လၢအထဲလဲၣ်ဘၣ်ဆၣ်နလီၤအဲၣ်ကသ့ဒဲးကစီဒီလီၤ.” တုၤမ့ၢ်မိၢ်လီၤအဲၣ်တဂၤအံၤအကဒုလီၤဘၣ်လၢယလိၤတစု, ယကိၤတရံးက့ၤယတၢ်အိၣ်မူဆူတၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်အကျဲကယိကယိ, ယစးထီၣ်မၤကွၢ်က့ၤကယိကယိဘၣ်ဆၣ်လုာ်လၢအအိၣ်မူတ့ၢ်လၢယပူၤတဖၣ်စၢယာ်ဒ်ယၤအယိယဘၣ်လဲၤခီဖျိမးကိကီခဲခဲန့ၣ်လီၤ.

မုၼ်ဆုၼ်ထီၼ်ကဒီးလံ၊ မုၼ်ဂီၤအသီတဘျီၼ်လဲၼ်ထီၼ်အကိၼ်လံ၊ နံၤကမ့ၼ်တမ့ၼ်
ဘၼ်၊ ဘၼ်ဆၼ်ယကျဲးစးနံၤကမ့ၼ်ထီၼ်၊ ယကလုၼ်အံၤယဲကအဲးဒိၼ်မးဘၼ်ဆၼ်ယ
ကျဲးစးမၤစၢ်လီၤအီၤတနံၤတစးဝံၤယပိထံလီၤက့ၤယသးဒီးယၤထီၼ်ယၤလီၤက့ၼ်
ယစုၼ်မိၼ်တဂၤမၤတ့ၼ်ဝဲအသိးကဖိလီဖိ၊ ယတ့ၼ်ပံထီၼ်က့ၼ်ယမဲၼ်လၢအလၢအဖိ
တဘျီၼ်အံၤလၢတၢ်နံၤကမ့ၼ်၊ ယမၤလိက့ၼ်ယသးလၢကလုၼ်စၢ်ကပုၼ်လုးဖိ-အၼ်၊ က
ထီၼ်၊ ကဲထီၼ်-ဖဲယန့ၼ်လီၤဆူတီၤဒးအတြၢတဘျီလၢလၢလိဖိတဖၼ်နံၤကမ့ၼ်ဆၢ
ယၤ၊ ဒီးဆၼ်ဖိတဖၼ်ဂဲၤကလံၼ်န့ၼ်ယၤ၊ မုၼ်ဆဲးဒိၼ်လဲၼ်. တၢ်အဆၼ်ကဲထီၼ်က့ၼ်
လၢအဆၢ၊ တၢ်ခၼ်ကဲထီၼ်တၢ်ဝံၼ်သိ၊ အီၤ၊ ယမၤနၢၤဘၼ်သ့လၢကျဲးအံၤတခီ
မၢၼ်. လၢမနုၤအပိလဲၼ်. ကလုၼ်ကဖိလီဖိလၢအဘၼ်ဒ့ၼ်တ့ၼ်ယၤလၢပူၤကွံၼ်အနံၼ်
သၢဆံယၼ်ယၼ်ဟဲဘၼ်ဒ့ၼ်ကဒါက့ၤယခိၼ်န့ၼ်အပိဒုးနဲၼ်ယၤလၢတၢ်မၤနၢၤအကျဲ
လီၤ. ကဖိလီဖိယာလီၤတံၤအသံးအကၢ်တခါတုၤဆူအမဲရကၤကီၢ်စၢ်ဖိၼ်ဖးယံၼ်
လံ၊ ဘၼ်ဆၼ်အသဝံသဝါလၢအဒ့ၼ်ဘၼ်တ့ၼ်ယၤလၢနံၼ်ပူၤကွံၼ်သၢဆံအံၤအသ
ဟီၼ်ဒီးတၢ်ယၢ်ယၤပံးပံးဒီးယာလီၤတံၤဂ့ၤမးအပိကလံၤတအူဖျိးကွံၼ်ယၤဆူတၢ်
ကမ့ၼ်အကျိဘၼ်. တၢ်လီၤအဲၼ်အသံးအကၢ်တခါအံၤယဆၢထံၼ်ဘၼ်၊ ယဆၢအဲၼ်
ဆၢအီၤ၊ ယဆၢဖိးဟုအီၤဘၼ်ဆၼ်မဲၼ်ချံအတၢ်ထံၼ်တယံတုၤပီၼ်လဲၼ်တၢ်ဘၼ်. စု
ခိၼ်တထီၼ်လၢကယုၼ်ယီၤတုၤအမဲရကၤကီၢ်စၢ်ဖိၼ်ဘၼ်. ဘၼ်ဆၼ်ယခိၼ်မ့ၼ်ဘၼ်တၢ်
သးမံအရီၢ်လၢကဖိလီဖိယာလီၤတံၤအသဟီၼ်ဘၼ်ဒ့ၼ်တ့ၼ်ယၤအပိယကဲထီၼ်ပုၤ
မၤနၢၤတၢ်တဂၤလီၤ.

ပုၤဖးတၢ်ဖိလၢတၢ်သဟီၼ်ဒ့ၼ်ဘၼ်အီၤတဖၼ်စၢၤ၊ တုၤသုဖးဘၼ်တၢ်ပွၤပီၼ် “ ကဖိလီဖိ
ယာလီၤတံၤ ” အံၤဒီးသုကသ့ၼ်ညါတဘျီပီၼ်သပုၤကတၢ်လီၤ. ဒုးသ့ၼ်ညါစ့ၢ်ကီးပုၤ
လၢအအိၼ်လၢနကပၤတဂၤလၢတၢ်ပွၤပီၼ်တက့ၢ်. လၢအမဲရကၤကီၢ်စၢ်ဖိၼ်အပူၤတ
ဂၤတခီယဆၢဂ့ၤဘၼ်နၢၤဒီးအဲၼ်ဆၢဘၼ်နၢၤလၢၼ်သးလီၤ. ယအၢၼ်လီၤယသးလၢ
ယကမူၼ်နတၢ်နဲၼ်ကျဲအသိးလီၤ.

ဃဃဃဃဃဃဃဃဃ

မ့ၢ်လၢ်ဆၢထံၣ်က့ၤယဲၣ်အိၣ်

လှာယတၢ်အိၣ်မူအပူၤယဲၣ်ဒီးကွဲးဖျါထီၣ်သရော်မုၢ်လှာယတၢ်ကဲအိၣ်ဒီးအဲၣ်ဘၣ်အိၣ်အိၣ်ကတၢၢ်တဂၤအဂ့ၢ်လီၤ. သရော်မုၢ်တဂၤအံၤအနီၣ်ထီထီဖိ, တဘီၣ်တယဲၣ်, အိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ထီဘိဒီးတကွၢ်မဲၣ်စ့ၢ်ကိးတၢ်ဘၣ်, ရ့ဒီးက့ၢ်ဖိမုၢ်ခွါကိးဂၤဒဲးလီၤ. သရော်မုၢ်အံၤအဲၣ်တၢ်ကဆဲကဆိထီဘိဒီးအနီၣ်ကစၢ်ဒဲးအိၣ်ကဆဲကဆိထီဘိလီၤ.

ဖဲယနီၣ်ဆံးအခါယအိၣ်လၢဝ့ၢ်တီအူၤ. ဝ့ၢ်အံၤအပူၤတၢ်ထီက့ၢ်အိၣ်အါဖျါၣ်အကျါနီၣ်ဂံၢ်ယဲၣ်တၢ်ထီက့ၢ်န့ၣ်တယံၤဒီးယဟံၣ်ဘၣ်အယိယမိၢ်ယပၢ်ဆုၤယၤဆူက့ၢ်အဲၣ်န့ၣ်လီၤ. သရော်မုၢ်လှာယအဲၣ်ဒီးကွဲးဖျါထီၣ်အဂ့ၢ်တဂၤစ့ၢ်ကိးသိၣ်လိတၢ်ဖဲက့ၢ်အဲၣ်န့ၣ်စ့ၢ်ကိးလီၤ.

ဖဲယစးထီၣ်န့ၣ်လီၤက့ၢ်ဒီးမၤလိတၢ်ဖိသၣ်အခါအဲၣ်မ့ၢ်ယတၢ်သရော်မုၢ်တဂၤလီၤ. သရော်မုၢ်အံၤသ့ၣ်ဂ့ၤသးဝါဒီးအတၢ်ဟံၣ်သးကဆိထီဘိလၢပုၤအါဂၤအဖိခိၣ်လီၤ. လၢက့ၢ်ဖိဆံးတဖၣ်အသးကအိၣ်လံာ်ဒီးကဖးလံာ်အဂီၢ်အတၢ်သးအိၣ်တဖၣ်လၢပုၤဝဲ, လံာ်တဖၣ်သိၣ်လိယုၤဒီးတဲၣ်နၢ်ပၢ်ပုၤဂ့ၤဘၣ်ဘၣ်လီၤ. ဖဲက့ၢ်စံၣ်လီၤအဆၢကတီၢ်အဲၣ်ဟံးန့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ဒီးသိၣ်လိယုၤက့ၢ်ဖိဘၣ်ယးတၢ်လၢအဲၣ်သ့ၣ်တနၢ်ပၢ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အဲၣ်မၤစ့ၢ်ကိးပကွဲးလိလံာ်ဒီးကွဲးဂ့ၤထီၣ်ပစုလီၤ, ဒီးအနီၣ်ကစၢ်ဒဲးဖိၣ်ထီၣ်ပစုကိးဂၤဒီးမၤပကွဲးလိလံာ်လီၤ. ခိဖျါလၢသရော်မုၢ်သိၣ်လိတၢ်ဂ့ၤအယိက့ၢ်ဖိမုၢ်ခွါကိးဂၤထီၣ်က့ၢ်မ့ၢ်ဒီးသးစဲလၢတၢ်မၤလိအပူၤအါထီၣ်ဝဲဒဲးန့ၣ်လီၤ.

သရော်မုၢ်တဂၤအံၤအဘျူးအဖိၣ်ဒိၣ်ဝဲယိၣ်ဝဲလီၤ. ထီဘိတဲၣ်နၢ်ပၢ်ပဲက့ၢ်ဖိတဖၣ်ဒီးဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါဝဲထီဘိလီၤ. လၢပတၢ်အိၣ်မူကလဲထီၣ်လဲၤထီအဂီၢ်အဲၣ်တတၢ်က

တၢ်တဖျၢၣ်လၢအမ့ၢ်, “တၢ်ဂၢၢ်ကျဲးစးမ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်တၢ်မၤဖဲလဲၣ်တကလုၣ်ဂၤကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်ဝဲတသ့ဘၣ်.” သရၣ်မုၢ်အတၢ်ကတိၤတဖၣ်ကဲဂံၢ်ကဲဘါဒီးကိၣ်ဖိမုၢ်ခွါသးသဟီၣ်ဆူၣ်ထီၣ်ဝဲလီၤ. ယနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ယဲတဘျီတခီၣ်လၢတၢ်မၤလိအပူၤယသးဆံးသးဟးဂီၤဘၣ်ဆၣ်မ့ၢ်လၢသရၣ်မုၢ်အတၢ်ကတိၤဖိတဖၣ်အယိယတၢ်သးဟးဂီၤတဖၣ်ဟးမၢ်ကွံာ်ဝဲခဲလၢၣ်လီၤ.

သရၣ်မုၢ်တကၤအံၤဟ့ၣ်ယၤတၢ်ကပီၤဒ်မုၢ်တဖျၢၣ်အသိး, ဒီးအတၢ်အဲၣ်တၢ်သးအိၣ်တဖၣ်ဖျါခုၣ်ဒ်လါဖိတဘျီအသိးလီၤ. သရၣ်မုၢ်တကၤအံၤတၢ်အဲၣ်လီၤအသးဒၣ်ဝဲတအိၣ်ဘၣ်, မၤလၢပုၤန့ၢ်ကိၣ်ဖိသးစၢ်အါဂၤအတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်လီၤ. သရၣ်မုၢ်အတၢ်ဟံးသးဒီးတၢ်တူၢ်ဆါအသးအံၤလၢယဂီၢ်လီၤကမၤကမၢ်ဒီးလီၤဖံးထီၣ်ပတြၢၤဒိၣ်မးလီၤ. ကိၣ်ဖိမုၢ်ခွါလံာ်လါဒီးစၢ်ဘိမ့ၢ်တကူတလၢတဘျီလၢလၢအဝဲပံးမူဒါဒီးမၤလၢပုၤဝဲလီၤ.

သရၣ်မုၢ်အံၤတမ့ၢ်အသးအိၣ်သိၣ်လိထဲလံာ်တမံၤစီၤဘၣ်, ကိၣ်တၢ်ကဆဲးကဆိဒီးကိၣ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်အဂီၢ်အဝဲပံးထီၣ်မူဒါလၢပုၤအါဂၤခဲၣ်ညါလီၤ. ကိၣ်ဖိတဖၣ်ထံၣ်ဘၣ်သရၣ်မုၢ်အတၢ်မၤဒ်အံၤအယိမၤသကိးတၢ်ကဆဲးကဆိလၢတၢ်သုၣ်ဖံးသးညီအပူၤလီၤ. လၢတီၤပူၤမ့ၢ်ချးတဘျီလၢလၢတဲယုၤပူၤလၢပူၤတဖၣ်အယိကိၣ်ဖိအတၢ်သ့ၣ်ညါနၢ်ပၢ်အါထီၣ်ကွံာ်ကွံာ်လီၤ. ယၤဒီးယသကိးဖိတဖၣ်, ပတဲသကိးလၢကိၣ် ပျါအခါပကလဲၤဟးဆူသရၣ်မုၢ်အဟံၣ်လီၤ. ပလဲၤတုၤတဲသကိးတၢ်ဒီးသရၣ်မုၢ်မုၢ်ဒိၣ်မးလီၤ. သရၣ်မုၢ်တဲဘၣ်ပုၤလၢပဘၣ်ဟံးကဲမိၢ်ပၢ်, သရၣ်သမါ, ဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဒိကန့ၣ်သ့ၣ်ကုသးပျါအတၢ်ကတိၤ, ဒီးတဲဘၣ်စ့ၢ်ကိးပုၤဒီးအဒိအတဲာ်တဖၣ်ကဲထီၣ်တၢ်သးမံလၢပဂီၢ်ဒိၣ်မးလီၤ.

သရၣ်မုၢ်အံၤတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လၢအအိၣ်ဒီးအီၤတဖၣ်ဟ့ၣ်လီၤပုၤခဲလၢၣ်လီၤ. တဟံၣ်နူသ့ၣ်, ဒီးဟံးဟံးဝဲလၢအဂီၢ်နီတစဲးဘၣ်. မ့ၢ်သရၣ်မုၢ်လၢအတူၢ်ဆါသးကဲ, အတၢ်သးအိၣ်အါဒီးတၢ်သးစဲအိၣ်လၢအတၢ်မၤအပူၤဒီးဂၢၢ်ကျဲးစး ဝဲသပုၢ်ပုၢ်လီၤ. အဝဲအိၣ်ဒီးတၢ်နံၤကမ့ၢ်ထီၣ်ဘိဒီးထုးန့ၢ်ပုၤအါဂၤအသးစ့ၢ်ကိးလီၤ. ယဖျါထီၣ်ကိၣ်ဝံၤ

သရၣ်လၢယတၢ်သ့ၣ်နီၣ်အပူၤ

ဘၣ်ဆၣ်ယလဲၤဟးအိၣ်သကိးအီၤထီၣ်ဘိလီၤ. တဘျီလၢလၢသရၣ်မုၢ်မ့ၢ်ထံၣ်ကိၣ်ဖိ
လၢအသိၣ်လိဘၣ်ဝဲတဖၣ်အဝဲအိၣ်ဖျါပျဲၤဒီးတၢ်သးခုလီၤ.

ဖဲ ၁၉၈၅-၁၉၈၆န့ၣ်အတီၢ်ပူၤယဟဲက့ၤထီၣ်လၢကစၢ်ခိၣ်ဒ်သိးကဟဲက့ၤဟးအိၣ်
သကိးယဖံလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်လၢတၢ်လိၣ်အဖိခိၣ်ယန့ၣ်လီၤမၤတၢ်လၢတၢ်သိၣ်လိတ
ကဟဲလီၤ. တုၤမ့ၢ်ပှၤအါဂၢၤကိးယၤလၢသရၣ်မုၢ်တဘျီလီၤသ့ၣ်နီၣ်ဘၣ်ယသ
ရၣ်မုၢ်ဒိၣ်မးလီၤ. လၢတၢ်ဖဲတၢ်မၤအပူၤယဟံးန့ၢ်က့ၤတၢ်အဒိလၢယသရၣ်မုၢ်တ
ဂၤန့ၣ်အအိၣ်အါမး, ထီၣ်ဘိယမ့ၢ်ထံၣ်ကျဲဖျါန့ၣ်ယသံက့ၢ်သရၣ်မုၢ်အကစီၣ်လၢမ့ၢ်
အဝဲအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ၣ်စ့ၢ်ကိးဒါ, ယသ့ၣ်နီၣ်ဆၢထံၣ်အီၤကိးနံၤဒီးန့ၣ်လီၤ.

ကိၣ်ဖိလၢအဖျိထီၣ်လၢအစုပူၤသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ပှၤလုၢ်ဒိၣ်ပှၤဒိၣ်တကးဒ်ဘၣ်အိၣ်ဒီးမူ
ဒါတၢ်ဖဲတၢ်မၤကိးဂၤဒီးစ့ၢ်စ့ၢ်လီၤ. သရၣ်မုၢ်တဂၤအံၤအဘျူးအဖျိန့ၣ်ပဆၢတဲာ်
အလုၢ်အပှၤတသ့တန့ၢ်ဘၣ်. အတၢ်အဲၣ်အတၢ်သးအိၣ်ပှၤဒ်အံၤယဟးယုဘၣ်ဆၣ်
ယတထံၣ်လၢဘၣ်. ယဆိကမိၣ်ထီၣ်က့ၤလၢယကဘၣ်ဟံးန့ၢ်တၢ်အဒိဒီးက့ၢ်လိ
က့ၤယသရၣ်မုၢ်တဂၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

ယက့ၤလီၤဟးလၢတီၢ်အူတတုၤလၢဘၣ်အန့ၣ်အါအလါအါဘၣ်ဆၣ်ယသံက့ၢ်အ
ဂ့ၢ်ထီၣ်ဘိလီၤ. ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤအသးပှၤထီၣ်လံအိၣ်ဘုံးအိၣ်သါက့ၤလၢတၢ်မၤပူၤ
ယံာ်လံဘၣ်ဆၣ်ဒ်အမ့ၢ်ပှၤဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်တဂၤအသိးဘၣ်ဟံးန့ၢ်မူဒါဖးဒိၣ်တခါဒီး
န့ၣ်လီၤ. ပှၤအါဂၢၤအဲၣ်ဘၣ်အီၤဟံးကဲအီၤလီၤ. ပှၤအါဂၢၤတသးပှၤနီၣ်အဘျူးဘၣ်.
ပှၤဟံးလုၢ်ဟံးပှၤအတၢ်မၤဂ့ၢ်တဖၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်လီၤ.

သရၣ်မုၢ်တဂၤအံၤအတၢ်သးအိၣ်တဖၣ်ဒ်သိးကစၢ်ဖးဒိၣ်တဖျါဒိၣ်ဝဲထီၣ်လီၤ.
စးထီၣ်လၢယအိၣ်ကိၣ်တုၤလၢမုၢ်မဆါတနံၤအံၤအဝဲမ့ၢ်တံၤသကိးအဂ့ၢ်ကတၢ်လၢ
ယဂီၢ်, အတၢ်ကတီၢ်ဖိတဖၣ်သီၣ်ဘၣ်ယထီၣ်ဘိဒီးထံၣ်မ့ၢ်က့ၤယသရၣ်မုၢ်တဂၤ
အံၤလီၤ. လၢယတၢ်အိၣ်မူအပူၤတၢ်လီၢ်လၢယဟးဘၣ်, ယအိၣ်ဘၣ်တဖၣ်ပှၤလၢ
အသ့ၣ်ဂ့ၤသးဝါဒီးဝံသးစူၤတၢ်ကဲဒ်ယသရၣ်မုၢ်အဝဲအံၤအိၣ်စ့ၢ်ဒိၣ်မး, ဒီးတနီၤ

နီၤတအိၣ်ဒၣ်လဲၣ်ဘၣ်. ပအိၣ်မူလၢဟီၣ်ခိၣ်အံၤတၢ်ဂၢၢ်တၢ်ကျၢၤတအိၣ်နီၣ်တမံၤ
ဘၣ်, နၢ်သက့သရၣ်မုၢ်အတၢ်ကတိၤသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဂၢၢ်ကျၢၤလၢယသးပူၤလီၤ.
ပဝဲကိၣ်ဖိကိးဂၢၢ်တၢ်လၢအမၤမုၢ်ပသးန့ၣ်မ့ၢ်ထဲပထံင်ဘၣ်သရၣ်မုၢ်အမဲၣ်ဖိယံလၢ
န့ၣ်လီၤ.

သရၣ်မုၢ်အတၢ်စံးတၢ်ကတိၤဒီးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်မၤမုၢ်ပုၤအါဂၢၢ်အသး, တကး
ဒ်ဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအရၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်အိၣ်ထီၣ်ဒီးပုၤဖဲတၢ်ပီၣ်လၢသရၣ်မုၢ်အအိၣ်
လီၤ. ပုၤအါဒ်အါဂၢၢ်တတဲအါအီၤနီၣ်တဘျီဘၣ်, ယနၢ်ဟူဒၣ်ထဲပုၤဖဲအီၤဂ့ၢ်ဝဲ, ဝါဝဲ
ဒီးပုၤပတြၢၤဒၣ်ခိအီၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲအပူၤကွံာ်တနံၣ်ယနၢ်ဟူလၢသရၣ်မုၢ်အံၤအိၣ်တဆူၣ်ဖးနးညါလီၤ. လၢပုၤအါ
ဂၢၢ်အဲၣ်ဘၣ်အီၤအယိပုၤလၢလဲၤကွၢ်သရၣ်မုၢ်အံၤတဂၢၢ်လၢလဲၤစိၣ်တၢ်ဟ့ၣ်,
လၢအမ့ၢ်တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်, ကျိၣ်စ့, ကသံၣ်ကသီအါအါဂီၢ်ဂီၢ်လီၤ. လၢအဝဲအတၢ်
သးအိၣ်အယိပုၤအါဂၢၢ်သးအိၣ်ဆာဂ့ၢ်အီၤလီၤ.

လၢတၢ်အဲၣ်ဘၣ်ပုၤသးအိၣ်ပုၤဒီးတူၢ်ဆါသးလၢပဂီၢ်ဒိၣ်ဝဲအယိလၢယတၢ်အိၣ်မူအ
ပူၤထီၣ်ဘိယမၤလၢကပီၤအီၤ, ယသ့ၣ်နီၣ်ဘၣ်အဘျူးအဖျိၣ်တဖၣ်, ယသးပုၤနီၣ်
ယဲကသ့ၣ်လဲၣ်. မု်လ်ဆာထံင်ကွၢ်ယဲသရၣ်မုၢ်အံၤကိးမုၢ်နံၤမုၢ်နၤလီၤ.

မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်မံၣ်မိၢ်လၢယမံၣ်မိၢ်တၢ်အိၣ်

တဘျီယမ့ၢ်ပှၤမၤလိတၢ်ဖိတကၤလၢယကမၤန့ၢ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ယတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၤတခါမ့ၢ်ဒၣ်ကစၢ်ခိၣ်ကလိကျိန့ၣ်လီၤ. ဒ်သိးကမၤန့ၢ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အဂီၢ်ဘၣ်ဟးအိၣ်ယံၤဒီးယမိၢ်ယပၢ်, ယပှၤယဝဲၣ်ဒီးယသဝီလၢယအိၣ်ဖျၢၣ်ထီၣ်လၢအပူၤန့ၣ်လီၤ. ယဘၣ်အိၣ်ယံၤဒီးအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ဆၣ်ယသးတဟးဂီၤဘၣ်. ပှၤလၢအကဲခၢၣ်စးလၢယမိယပါအလီၤတခါမ့ၢ်ဒၣ်ယသရၣ်သရၣ်မုၢ်လၢအအဲၣ်ဘၣ်ယၤဒီးဟ့ၣ်ယၤလၢတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ယသ့ၣ်ညါလၢယသရၣ်သရၣ်မုၢ်ကိးဂၤအဲၣ်ယၤဒီးဟ့ၣ်လီၤအသးလၢယဂီၢ်ဒ်သိးယကမ့ၢ်ပှၤလၢအလုၢ်ဒိၣ်ပှၤဒိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ယသ့ၣ်နီၣ်က့ၤတဘျီဖဲယကဘၣ်န့ၣ်လီၤမၤလိတၢ်လၢန့ၣ်တီၤအခါယကဘၣ်လဲၤအိၣ်က့ၤကိၣ်ဖဲလဲၣ်မးယဆိကမိၣ်တဘၣ်လၢၤဘၣ်မ့ၢ်လၢယသဝီအံၤတီၤထီၣ်တအိၣ်ဘၣ်အယိလီၤ. တၢ်ကီၢ်အကလံၤဖိကသ့ၣ်တဖၣ်သးကွံၣ်အသးကယိကယိဘူးထီၣ်ဆူတၢ်စူၤကလံၤခုၣ်တဖၣ်ဟဲတုၤလံၤဘၣ်ဆၣ်ယကဘၣ်လဲၤမၤလိက့ၤတၢ်ဖဲလဲၣ်ဒုယဆိကမိၣ်တဘၣ်ဒီးဘၣ်, ယမံၣ်လၢမ့ၢ်န့ၣ်ယမံၣ်ဖူးဘၣ်ယသးတဘျီတဘျီန့ၣ်လီၤ. ယဆိကမိၣ်ထီၣ်လၢ, တဘျီအံၤဒုဘၣ်ကထီၣ်ဘၣ်ကိၣ်ဒီးခါ. နံၣ်အဝဲန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဖဲ ၁၉၉၄နံၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢယသဝီအံၤကိၣ်တအိၣ်ဘူးဘၣ်, ကိၣ်လၢယသဝီမ့ၢ်ဂ့ၤ, သဝီလၢအအိၣ်ဘူးဖဲအံၤမ့ၢ်ဂ့ၤအါတက့ၢ်မ့ၢ်ဒၣ်တီၤဖျၢၣ်ကိၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢယတၢ်ဟဲဝဲဂ့ၤဒီးအယိပှၤတဲယၤလၢကရၣ်နံၣ်ကအိးထီၣ်ကိၣ်တဖျၢၣ်ဖဲသိၣ်ပၤထံး. ဒီးကိၣ်အံၤတၢ်ကသ့ၣ်ထီၣ်အီၤတုၤလၢယိးတီၤန့ၣ်လီၤ. တဘျီအံၤယသးခုဒိၣ်မး, ယကမၤလိဘၣ်တၢ်လီၤ. ပှၤတဲစ့ၢ်ကိးယၤလၢ, ကိၣ်အဝဲန့ၣ်ပှၤတသိၣ်လိလၢၤကညီကျိၣ်လၢၤဘၣ်, ယသးဆိးတစးဘၣ်ဆၣ်ပှၤတဲယၤလၢပှၤကဘၣ်မၤလိကယါကျိၣ်ဒီးပယိၤကျိၣ်န့ၣ်လီၤ. ယဆိကမိၣ်ထီၣ်ကျိၣ်ခံကျိၣ်အံၤယမၤတဘၣ်နီၣ်တကျိၣ်ဘၣ်, သံ

ကဒီးလံၤ ဒ်သိးယကမၤန့ၢ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အဂီၢ်ယလဲၤယဲၤဆူတၢ်မၤလိၤကိၣ်အိၣ်
တၢ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲယလဲၤတုၤသီသီအဆၢကတီၢ်ယတသ့ၣ်ညါယသကိးအါအါ
ဘၣ်. ပှၤမၤလိၤတၢ်ဖိတဖၣ်တဲကညီၣ်ကျိၣ်သိၣ်လီၤဆိ, ယကန့ၣ်ဘၣ်သးနံၤစ့ၢ်, နံၤ
တဘူၣ်ဘၣ်. မ့ၢ်တဲက့ၤယၤလၢပယီၤကျိၣ်ဒုဘျီၣ်လံၤ, ယသဲတဘူၣ်အါအါလၢ
ဘၣ်. ယအိၣ်ယကွၢ်လီၤယသးလီၤကံၤလၢဆိဒီး, တၢ်အံၤဒုတသ့ဘၣ်. ယမ့ၢ်တဲတၢ်
ဒီးပှၤန့ၣ်ပှၤတဲယၤလၢ, နဲနဲတဲကညီၣ်ကျိၣ်တကျါဒ်သိးပဲဝဲသ့ဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ်အဲ
သ့ၣ်န့ၣ်ပၢၣ်ဝဲဂ့ၤဂ့ၤလီၤ. အယိတဘျီအံၤယသးတဟးဂီၤလၢဘၣ်.

ဘၣ်တဂီၢ်ဖဲယလဲၤန့ၣ်လီၤဆူတီၤပူၤအခါသရၣ်မုၢ်တဂၤဟဲန့ၣ်လီၤဒီးတဲဝဲလၢသါ
ကဘၣ်ကဲန့ၣ်တီၤဖိအတီၤသရၣ်မုၢ်န့ၣ်လီၤ. အဲတဲကညီၣ်ကျိၣ်တကျါအါအါဘၣ်
ဒီးတဲဝဲတကျါသးဘၣ်, တဲကညီၣ်မ့ၢ်အါဒီးတဲက့ၤတၢ်ဆူပယီၤကျိၣ်န့ၣ်လီၤ. သရၣ်
မုၢ်တဂၤအံၤသံကွၢ်ပှၤမၤလိၤတၢ်ဖိအမံၤတ ဂၤဝံၤတဂၤတုၤယီၤလၢယတီၤတဘျီတ
ချူးအသံကွၢ်ဒီးယမံၤအခါနံၤကမ့ၢ်ထီၣ်ဝဲဝံၤသံကွၢ်ဝဲဒီးယစံးဆၢအီၤန့ၣ်လီၤ. ယသ
ကိးဖိတဖၣ်တဲယၤ, “သရၣ်မုၢ်တဂၤသံကွၢ်ပှၤတနံၤကမ့ၢ်ဘၣ်, တုၤယီၤလၢနၤဘျီ
နံၤကမ့ၢ်ထီၣ်, ” ဒီးသရၣ်မုၢ်တဲအဲဝဲသ့ၣ်လၢသုတဲမနုၤလဲၣ်. ဒီးယသကိးဖိတဖၣ်
တဲဝဲသါတဲဒုတၢ်ဒီးယၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်သရၣ်မုၢ်တဲဝဲလၢသါနံၤန့ၣ်မ့ၢ်လၢယမၤယ
သးလီၤနံၤအယိန့ၣ်လီၤ. ယသရၣ်မုၢ်တဂၤအံၤအိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲမ့ၢ်ဝဲလၢၣ်ပၤလိၣ်,
မိၤခံၤဟီၣ်ကဝီၤန့ၣ်လီၤ. အဲဒ်ဒိၣ်ပိၣ်မုၢ်ဖးထီၣ်, လီၤကံၤဒီးကီၢ်ပယီၤမုၢ်ဂဲၤဒီး, ဒိၣ်တၢ်
အညၣ်ဝါဝါဒီးမ့ၢ်ဝဲလၢၣ်ပၤလိၣ်တၢ်အိၣ်ပိၣ်သရၣ်အဖိမုၢ်န့ၣ်လီၤ. အဲဟဲသိၣ်လိ
တၢ်လၢကစၢ်ခိၣ်, တုၢ်ဆါအသးကဲဒိၣ်မး, သိၣ်လိတၢ်တနံၣ်န့ၣ်ထဲစ့ပယီၤခံကလး
ဒီးသူဝဲလၢၣ်န့ၣ်ကလးအယိဘၣ်ထုးထီၣ်ဝဲလၢအထၢၣ်ပူၤဖးအါညါန့ၣ်လီၤ. အဲ
သိၣ်လိယၤလံာ်ဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤဒီးစဲအ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. အသကိးမုၢ်လၢအဟဲသိၣ်လိတၢ်တ
ပူၤယီၤဒီးအီၤအိၣ်စ့ၢ်ကိးခံဂၤဒီးမ့ၢ်ဒုၣ်လၢၣ်လိၣ်မုၢ်န့ၣ်လီၤ. သရၣ်မုၢ်အံၤသ့ၣ်
ညါလၢယတဲပယီၤကျိၣ်တဘၣ်ဘၣ်အယိအဲတဲဘၣ်ယၤလၢကသိၣ်လိယၤပယီၤ
ကျိၣ်, တဘၣ်မဲာ်ဆုးလၢနကတဲပယီၤကျိၣ်တဂ့ၤဒီးယတဲအီၤလၢဒ်အဲဘၣ်အသး
အသိးယကမၤလၢအဂ့ၤကတၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ်ယသးအိၣ်တဆံန့ၣ်န့ၣ်,
ဖံးဘ့ၣ်ဘျုးဒီးတဖဲန့ၣ်လီၤ. သရၣ်မုၢ်တဂၤအံၤအနံၣ်ကအါန့ၣ်ယၤလံာ်နံၣ်မ့ၢ်

သရၣ်လၢယတၢ်သ့ၣ်နီၣ်အပူၤ

လၢအဝဲဖျိထီၣ်က့ၢ်သီသီဝံၤန့ၣ်လီၤသိၣ်လိတၢ်အယိန့ၣ်လီၤ. ယသကိးဖိတဖၣ်စးယၢဒီးသရၣ်မ့ၣ်ဒီးတဲယၢလၢ, “နသရၣ်မ့ၣ်န့ၣ်အဲၣ်နၢဖးဒိၣ်ညါ, ” ဒီးယတဲအိၤလၢ, “သုဟးတဲနါစါတၢ်ဒ်န့ၣ်ဘၣ်မနုၤလဲၣ်. သရၣ်မ့ၣ်တအဲၣ်သုခါ, ” ဒီးအဝဲသ့ၣ်နံၤဘၣ်ယၢလီၤ. ယတဲအဝဲသ့ၣ်လၢ, “သရၣ်မ့ၣ်န့ၣ်အဲၣ်ပှၤဟ့ၣ်လီၤသးလၢပဂီၢ်တဘၣ်ဟးတဲနါစါအိၤဒ်န့ၣ်တဂ့ၢ်နီၣ်. အသးကဒိၣ်ဘၣ်ဖုးယၢနီၣ်.” ယသရၣ်မ့ၣ်အံၤမ့ၢ်ဟဲဟးအိၣ်သကိးယၢ, ကွဲအိၣ်ယၢမ့ၢ်, ယလံာ်လၢယမၤတဘၣ်ဘၣ်တဖၣ်မၤစၢၤယၢ, ဟံၤယၢလၢအပျဲၢ်တၢ်နီၢ်တကၢအယိပှၤမ့ၢ်ထံၣ်ယၢဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်ယတသးအုးဘၣ်. တဘျီအဝဲကက့ၢ်ဟးဆူအတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ်ဒီးမၤယလဲၤဆှၢအိၤန့ၣ်လီၤ. ယကစံးဆၢအိၤလၢယလဲၤဆှၢအိၤတဘျီတၢ်တၢ်ကီဘၣ်ယၢ, ဒီးယတဲအိၤလၢ, “ယကလဲၤကိးဒီးယသကိးတကၢသ့ခါ. ” အဝဲတဲယၢလၢ, “သ့ဝဲသ့ၣ်.” တုၤတၢ်ဆၢကတီၢ်ဘၣ်ဒီးပဟးထီၣ်က့ၢ်ဆှၢသရၣ်မ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အခါဘၣ်ဖဲလၢအိၤကူးတၢ်စူၤအိၤဒီးယသရၣ်မ့ၣ်တဂၤတဟးဘၣ်လၢကစၢ်ကလိကျိအါအါအယိဟးဝဲတသ့အါအါဘၣ်.

ယတံၤသကိးလၢအလဲၤသကိးဒီးယၢတကၢစံးဝဲလၢအဝဲကဝံတၢ်ဒီးလဲၤဟံၤစၢၤလၢညါဒီးမ့ၢ်ယၢတခါမၤယခိးသရၣ်မ့ၣ်တကၢအံၤကယိကယိလီၤ. ဖဲန့ၣ်ယဟးခိးသရၣ်မ့ၣ်တကၢအံၤ, ယကွၢ်ဒီးအဝဲဟးဖးနးညါလီၤ. သန့ၣ်က့ၢ်ကျဲးစးဟးဝဲလၢဂံၢ်လၢဂံၢ်ဘါလီၤ. မ့ၢ်လၢတၢ်စူၤတၢ်ဘျူကျဲးအယိတဘျီဘျီလီၤယံၤ, ဒီးတဘျီဘျီလီၤတလ့ၣ်ဆူကျဲးဆၢလၢအယိယဘၣ်ထုးထီၣ်က့ၢ်အိၤ, အဝဲဘၣ်အါထဲကပံာ်န့ၣ်လီၤ. ယဆိကမိၣ်ထီၣ်လၢတၢ်အံၤတဘျီမးလဲၣ်. နမ့ၢ်အိၣ်လၢနဟံၣ်ကမ့ၢ်ဒိၣ်တက့ၢ်လီၤ. အဝဲဟးယံာ်ထီၣ်ဒီးဖျါဘၣ်ယၢလၢအမဲာ်တမ့ၢ်အါအါလၢဘၣ်. ဖဲန့ၣ်ယသံကွၢ်အိၤ, “သရၣ်မ့ၣ်နဟးကဲဒီးခါ. မ့ၢ်တကဲဘၣ်ပုၤန့ၣ်ခါ.” အဝဲနံၤထီၣ်ဒီးတဲယၢ, “နပုၤကန့ၢ်သ့ၣ်.” တုၤမ့ၢ်မ့ၢ်ဟါလီၤတဘျီက့ၢ်တုၤဆူအဟံၣ်ဒီးအဟံၣ်ဖိယိဖိတဖၣ်ထံၣ်ထီၣ်အိၤသ့ၣ်ခုသးခု, မ့ၢ်ယသရၣ်မ့ၣ်တခါဘၣ်အါဘၣ်သီ, အမဲာ်သ့ၣ်ထဲကပံာ်, ဘၣ်ဆၣ်နံၤထီၣ်လီၤအဲၣ်ဒိၣ်န့ၢ်ဒီးအမဲာ်သ့ၣ်ထဲလၢသနးခါန့ၣ်လီၤ. ယလဲၤတုၤဆူယသရၣ်မ့ၣ်အဟံၣ်တဘျီယလဲၤထီၣ်ဆူအဟံၣ်ပူၤ, အဟံၣ်ဒါခိၣ်ဘၣ်တၢ်ထူးအိၤဘျူသလံးဖျါကတြၢၣ်မးလီၤ. ခိၣ်ထဲလၢကပံာ်အံၤလီၤသးကညါဒိၣ်မး

လဲၣ်. အဝဲကိးထီၣ်ပှၤဆူအဟံၣ်ပှၤ, ပသ့စီပခိၣ်ဝံၤပလဲၤထီၣ်, ပလုၢ်ထံဝံၤဒီးပ
အိၣ်မ့ၤန့ၣ်လီၤ. ခံဆ့ၣ်နီၤအဖိခိၣ်ဒါလီၤဝဲဒီးအဒါ, ယအိၣ်မ့ၤဒီးယစုကနိးတဝဲး
တဝဲးမ့ၤလၢတဟးဘၣ်ဒ်အံၤနီၣ်တဘျီအယိ, ဒီးအိၣ်ဒုၣ်လၢကစၢ်ခိၣ်ကလိကျိအ
ယိန့ၣ်လီၤ. ယလဲၤအိၣ်လၢသရၣ်မုၢ်အဟံၣ်တနွံဒီးယတအဲၣ်ဒီးဟဲက့ၤလၢဘၣ်.
ယတဲလိာ်ကွဲယသရၣ်မုၢ်လၢ, “ယက့ၤတမုၢ်လၢဘၣ်. ယအိၣ်ဖဲအံၤမုၢ်လံ.”
အဝဲတဲယၤ, “နအိၣ်မုၢ်ဒီးအိၣ်တ့ၢ်မိၣ်.” ယတဲအိၤလၢ, “ယဟံၣ်တအိၣ်ဘၣ်,
ယဘၣ်သးအိၣ်တ့ၢ်နၢ်သက့ယကဘၣ်အိၣ်ဖဲလဲၣ်.” အဝဲတဲကဒီးယၤလၢ, “ဟံၣ်
အဝဲအံၤနအိၣ်တမုၢ်ဧါ.”

ဘၣ်တန့ၤပှၤဟဲဝံၤဆါဘိၣ်တဂၤဟဲယီၤဒီးသရၣ်မုၢ်ပှၤဝဲဝံၤပက့ၤလိာ်ပမဲၣ်သၢဂၤဒီး
ပစးထီၣ်သ့ၣ်လီၤဘိၣ်လီၤ. ယသ့ၣ်လီၤအိၤစၢ်ဖိ, ယဝဲက့ၤလၢတၢ်ကပၤတဝဲထီ
ဘၣ်. ယသရၣ်မုၢ်တဂၤသ့ၣ်လီၤဝဲတစၢ်ဘၣ်, ဝဲက့ၤဝဲလၢတၢ်ကပၤလီၤအတၢ်ဝဲထီ
န့ၢ်အိၤအယိန့ၢ်ဝဲ, ထီဘိၣ်မိၣ်ဖိလၢအနံၤအိၣ်ဖျါဒုၣ်လၢယတၢ်မိမိာ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

တုၤမ့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ဘၣ်တစုပဘၣ်ဟဲက့ၤကဒါက့ၤဆူပတၢ်မၤလိအလီၢ်န့ၣ်လီၤ.
ယသရၣ်မုၢ်တဂၤအံၤရ့ဒီးယၤ, အဲၣ်ယၤ, ယသကိးဖိတဖၣ်စးယၤဒီးအိၤဘၣ်
ဆၣ်အဝဲတသးဒိၣ်ယၤဘၣ်. နၢ်ပၢ်ယၤအဲၣ်ယၤဒ်သိးယကန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်
ကူၣ်သ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တုၤဒုၣ်လဲာ်သရၣ်ကိၣ်ခိၣ်စ့ၢ်ကိးစးအိၤဒီးယၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တ
ဘျီဘျီတၢ်မ့ၢ်ကၢၣ်အသးန့ၣ်အဝဲဟဲဟးဆူယအိၣ်, တဲစၢၤယၤလၢပယီၤကျိၣ်ဒီး
လံာ်လၢယတနၢ်ပၢ်တဖၣ်တဲနၢ်ပၢ်ယၤ, သိၣ်လိယၤ, ဟ့ၣ်ဆူၣ်ယကံၢ်ယဘါလၢယ
တၢ်မၤလိအပူၤထီဘိၣ်န့ၣ်လီၤ. ယသ့ၣ်ညါလၢအဝဲအဲၣ်ဘၣ်ယၤ, သးအိၣ်ယၤ, မၤ
စၢၤယၤတုၤဒုၣ်လဲာ်ယအိၣ်မ့ၢ်တဆူၣ်တချ့ဘၣ်န့ၣ်ဟဲက့ၤထွဲယၤ, ဒုးအိၤယၤကသံၣ်
ဒီးကဟုကယာ်ယၤဂ့ၤဂ့ၤန့ၣ်လီၤ.

တုၤယီၤလၢလါဒုၣ်စဲဘၢ်တဘျီကိၣ်လၢအအိၣ်ဘူးတဖၣ်ကွဲမုၢ်ပှၤလၢပကလဲၤမၤ
ခရံၣ်အိၣ်ဖျါဒီးအဝဲသ့ၣ်အယိပဟးသ့ၣ်ဖုံသးညီဘၣ်ရ့လိာ်မုၢ်လိာ်ဘၣ်ပသးဒီး
ကိၣ်ဖိအဂၤတဖၣ်မုၢ်ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. ယဲယမ့ၢ်ဟးတဘျီလၢလၢယသရၣ်မုၢ်တဂၤ

သရၣ်လၢယတၢ်သ့ၣ်နီၣ်အပူၤ

မၤယဝံၣ်န့ၢ်အထၢၣ်ထီၣ်ဘိလီၤ. ယသကိးအဂၤတဖၣ်တဲယၤလၢ, “နဝံၣ်န့ၢ်သရၣ်မ့ၣ်အထၢၣ်ပၣ်ယုၣ်ဒီးအန့ၣ်,” ယတဲဘၣ်က့ၤအဝဲသ့ၣ်လၢ, “ပၣ်ဒၣ်ဝဲ, ယဲယတဖၣ်တၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်.” ဒီးအဝဲသ့ၣ်တဲကဒီးယၤ, “အတၢ်အဲၣ်တီၢ်အထၢၣ်လီၤဒုကဒၣ်ဝဲဆူလဲၣ်. ဝံဝဲမးတဘျဲဘၣ်.” ယသးဒိၣ်အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်သက့မၤတဘၣ်ဘၣ်, ကွၢ်လၢသရၣ်မ့ၣ်မ့ၢ်တသးဒိၣ်ယၤဘၣ်န့ၣ်ဘၣ်လံ. အဝဲမ့ၢ်ဟးအိၣ်တၢ်တမံၤဂ့ၤတမံၤဂ့ၤဒုးအိၣ်ယၤ, ယစ့မ့ၢ်တအိၣ်သန့က့ယဟးယအိၣ်ဘၣ်ကိၣ်အါန့ၢ်ဒီးယသကိးဖိလၢအစ့အိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တဘျီဘျီယမ့ၢ်ဟးတဲလိာ်ကွဲတၢ်ဒီးယသကိးမ့ၣ်တဖၣ်အခါအဝဲသ့ၣ်တဲယၤလၢ, “နဲနပတီၢ်ထီ, နဘၣ်ဂီၢ်လၢသရၣ်မ့ၣ်, ပတဲတၢ်ဒီးနၤတဘျီအါအါဘၣ်. ပမ့ၢ်တဲတၢ်ဒီးနၤအါအါန့ၣ်နသရၣ်မ့ၣ်ကသးဒိၣ်ဘၣ်ဖုးပှၤနီၣ်.” ယတဲဘၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢ, “ဝံသးစူၤတဘၣ်ဟးတဲနါစိတၢ်ဒ်န့ၣ်တဂ့ၤ, တမ့ၢ်တၢ်လၢပကြးတဲဘၣ်. သရၣ်မ့ၣ်န့ၣ်အသးဂ့ၤ, အဲၣ်ယၤဒီးအဲၣ်သုကိးဂၤဒဲးလီၤ. တမ့ၢ်လၢအအဲၣ်ယၤလၢတၢ်အဲၣ်တီၢ်အတၢ်အဲၣ်စ့ၢ်ကိးဘၣ်. အအဲၣ်ယၤလၢပျီအတၢ်အဲၣ်လီၤနီၣ်.” ပှၤအါဒ်အါဂၤစးယၤဒီးအိၣ်တဘျီဘျီယမဲာ်ဆုးကိသးစ့ၢ်ကိးလီၤ. သန့က့တမ့ၢ်တၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်. အဝဲမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးဟးကွၢ်ကိတၢ်ဟဲကိးယၤမၤယလဲၤစၢၤအိၣ်လၢတၢ်ရဲလိာ်သးအယိပှၤအါဂၤထံၣ်ဒၣ်ထဲလၢပတၢ်တဂ့ၤတဘၣ်တကပၤလီၤ. လၢတၢ်ဂ့ၤတခီတမ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ကထံၣ်ဝဲဘၣ်. ဘၣ်တဟါအသကိးလၢအဟဲအိၣ်ဒီးအိၣ်ခံၣ်က့ၤဆူအဟံၣ်ဒီးအဝဲဟဲဆူယအိၣ်ဒီးမၤယလဲၤမံအိၣ်သကိးအိၣ်မ့ၢ်လၢအသကိးတအိၣ်ဘၣ်အယိလီၤ. ယတဲအိၣ်, “ယလဲၤတဂၤဒုတဘျီဘၣ်.” အဝဲတဲယၤ, “နလဲၤတဘျီမ့ၢ်အဘၣ်မန့ၣ်လဲၣ်.” ယတဲဘၣ်အိၣ်လၢ, “နမံထဲတဂၤစိၤ, ယမ့ၢ်လဲၤထဲတဂၤန့ၣ်ပှၤကတဲပှၤ, ပှၤကစၢ်ခိၣ်ဖိတဖၣ်တဲတၢ်အါဒိၣ်မးလီၤ.” ဖဲန့ၣ်ယလဲၤကိးဒီးယသကိးတဂၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲအိၣ်ညီၣ်န့ၢ်လၢဝဲပှၤဒီးတသ့ၣ်ညါကစၢ်ခိၣ်အတၢ်အိၣ်သးအါအါဘၣ်. ယဲဒုယသ့ၣ်ညါအိၣ်ကတၢ်လီၤ. ပမ့ၢ်ဂ့ၤထဲလဲၣ်ဘၣ်ဆၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်န့ၣ်လၢပဖိခိၣ်တအိၣ်ကဲၣ်ဆိးဘၣ်. ဒီးပှၤသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်တမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးပှၤလၢအမၤလိတၢ်အပတီၢ်ထီဘၣ်အယိပဟံးန့ၢ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ကမၣ်တသ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တုၤသ့ၣ်ကီၤအကလံၤဖိကသ့ၣ်တဖၣ်ဟဲအူဝဲကယီကယီဒီးသ့ၣ်ညါလၢတဘျီအံၤဘူးထီၣ်လၢကိကပျၢ်, ပှၤကိဖိဒီးကိသရၣ်သရၣ်မ့ၣ်တဖၣ်ကဘၣ်အိၣ်လီၤဖးလိာ်သး

န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆၢကတီၢ်လဲၤတရံးအသးတနဲးနဲးတုၤယီၤလၢကွဲၤပျၢ်အမုၢ်နံၤလံန့ၣ်
 လီၤ. မုၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်တနံၤသရၣ်ကွဲၤခိၣ်တဲလီၤဝဲလၢကွဲၤဖိလၢကဘၣ်လဲၤဆၢက့ၤအသ
 ရၣ်သရၣ်မုၢ်တဖၣ်တဂၤဒုၣ်ဝဲစ့ၣ်စ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ယဲပုၤမၤလီၤယၤလၢသရၣ်မုၢ်တဂၤ
 အံၤန့ၣ်လီၤ. တဘျီအံၤတၢ်ကီၢ်ထီၣ်လံ. ကျဲတဘျီလၢၤဘၣ်. ဒီးပလဲၤဆၢက့ၤအဝဲ
 သ့ၣ်ဆူအသဝီအဟံၣ်အလီၢ်အိၣ်လီၢ်ဆိးန့ၣ်လီၤ. တဘျီအံၤဖဲယလဲၤဆၢက့ၤယသ
 ရၣ်မုၢ်တဂၤအံၤအခါအမဲၣ်တမုၢ်အါအါလၢၤဘၣ်. ယတဲအိၤ, “နကက့ၤအိၣ်
 ဘၣ်လၢနဟံၣ်ယုၣ်ဒီးနပုၤဟံၣ်ဖိယိဖိ, နသးတဖံၣ်ဒါ.” အဝဲတဲယၤ, “ယသးယၤ
 ဒိၣ်မးလီၤ. ယကဘၣ်လီၤဖးဒီးယပုၤကွဲၤဖိ, ဆံးယံၣ်မးယကထံၣ်ဘၣ်က့ၤအဝဲသ့ၣ်
 လဲၣ်.” ယတဲအိၤ, “သရၣ်မုၢ်ဒါ, ကီၢ်တဂ့ၤနမ့ၢ်ဟဲသိၣ်လိကဒီးတၢ်န့ၣ်နကထံၣ်
 ဘၣ်အဝဲသ့ၣ်လီၤနီၣ်.” ဖဲယလဲၤဆၢက့ၤအိၤတုၤဒီးဖဲဟါခိလီၤန့ၣ်အဝဲမၤယလဲၤကွၢ်
 တၢ်ဂီၤမူဒီးအိၤ, ပလဲၤဝံၤဒီးဟဲက့ၤတချုးမံဒီးဘၣ်အခါအဝဲတဲယၤ, “နက့ၤဘျီယ
 ကထံၣ်ဘၣ်နၤလၢၤဒါ.” ယတဲအိၤ, “ထံၣ်ဝဲသၢၣ်ယကဟဲဟးအိၣ်သကိးနၤ
 လီၤ.” အဝဲစံးဘၣ်ယၤ, “ယဘၣ်သးဟံၣ်တၢ်အဲၣ်တီဒီးပုၤကစၢ်ခိၣ်ဖိတဂၤလီၤ,”
 ယတဲအိၤ, “ယၤအံၤတမ့ၢ်ပုၤကစၢ်ခိၣ်ဖိဒါ.” အဝဲတဲယၤ, “နဟးကတီၢ်တၢ်မနုၤ
 လဲၣ်, နကဲဖိသၣ်ဒီးလီၤ.” ဒီးယတဲကဒီးအိၤ, “ယဖိၣ်သၣ်ခွါဖိထီၣ်လံမၢၣ်.”
 အဝဲနံၤကမ့ၢ်ထီၣ်ဘၣ်ဆၣ်အမဲၣ်တမုၢ်အါအါဘၣ်. အဝဲတဲကဒါက့ၤယၤလၢ, “န
 မ့ၢ်က့ၤဒီးမ့ၢ်ချုးန့ၣ်ဟဲဟးနီၣ်.” မုၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်တနံၤတချုးယဟဲက့ၤအခါပလဲၤပွၤ
 အိၣ်တၢ်ဆံၣ်ဘိၣ်လၢယကဟဲက့ၤအိၣ်လၢကျဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. သရၣ်မုၢ်ဟဲက့ၤဆၢ
 ယၤတကူၣ်ဖိ, အဝဲဟံၣ်ကွံၣ်ယတၢ်ဆံၣ်ဘိၣ်ဒီးဟ့ၣ်က့ၤယၤလၢအပွၤဝဲတဘီၣ်, ဒီး
 ယတဲအိၤလၢ, “နဟံၣ်ယတၢ်ဘၣ်မနုၤလဲၣ်.” အဝဲတဲဝဲသါကအိၣ်လၢယပွၤအိၣ်တ
 ခါမ့ၢ်အဘဲဒိၣ်တစဲးဒါန့ၣ်လီၤ. ဝံၤဒီးပလီၤဖးလိာ်ပသးန့ၣ်လီၤ. တုၤခဲအံၤတထံၣ်
 လိာ်ဘၣ်ပသးလၢၤဘၣ်, အယိယသ့ၣ်ညါယဲလၢတၢ်အံၤမ့ၢ်ဒုတ်တၢ်လၢအဒ်သိးဒီး
 ယတၢ်မံမိၢ်ယမံမိၢ်တွာအိတခါန့ၣ်လီၤ.

ပိဏာမၤလိတၢ်တုၤန့ၣ်ကဲၣ်ဘၣ်သရၣ်

တဘျီဖဲယနီၣ်ဆံးဒီးအခါ, ပှာဖိသၣ်တဖၣ်လဲၤထီၣ်ကိမ့ၢ်မ့ၢ်ယၤန့ၣ်ယလိာ်ကွဲးဒီးယတသ့ၣ်ညါထီၣ်ကိဘၣ်. ကိမၤအသးဒ်လဲၣ်ယတသ့ၣ်ညါ, ပနၢ်ဟူလၢပှာဖိသၣ်အဂၤတဖၣ်တဲၤလၢသါကဘၣ်ဒီးစဲး, ဘၣ်ဆၣ်တၢ်န့ၣ်အခိပညီဒ်လဲၣ်, ယတနၢ်ပၢ်တၢ်နီတမံၤဘၣ်. တၢ်လၢယသ့ၣ်ညါအိၤမ့ၢ်မ့ၢ်နီၣ်နီၣ်တမံၤန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲယတအိၣ်ဘၣ်လၢသဝီပှာဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ယမိယပါအိၣ်စၢၤယၤလၢသ့ၣ်ကျါဝၣ်ကျါ, ဖဲးခုးဖဲးသံၣ်, ဒီးကျိနီၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်အဂၤတမံၤလၢယသ့ၣ်ညါန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဖဲကျိချံကျိသ့ၣ်သီၣ်ထီၣ်တၢ်-တၢ်-တၢ်-တၢ်အခါယမိယပါမၤယဝံထီၣ်ကု, တၢ်ဘိၣ်တၢ်စၢၤ, ပအိၣ်လၢပှာလၢ်ကျါလံ, ပဘၣ်သ့ၣ်အိၣ်ရူသ့ၣ်လၢပှာကျါဒီး, ယလီၤကၢ်ဒီးထီၣ်ကံၢ်ဆီမံၤလီၤ.

တဘျီဖဲယအိၣ်ယုနံၣ်ဘျဲၣ်အခါယမိယပါတဲၤ, “ပဖိပလံၤတဖၣ်ကြားမၤလိတၢ်, ပမ့ၢ်အိၣ်ယုအဝဲသ့ၣ်ဒ်အံၤဒုတကျိးလၢၤဘၣ်.” ဖဲန့ၣ်ယမိဆုၤလီၤယၤလၢယကဟဲကွဲးအိၣ်ဒီးယမုၢ်ဂၢ်လၢသဝီအပူၤဒီးမၤလိတၢ်လီၤ. မ့ၢ်မ့ၢ်ယမိယပါဒီးယပှာတဖၣ်အိၣ်တၢ်ဒုလၢပှာပူၤလီၤ. ဖဲယဟဲကွဲးအိၣ်ဒီးယမုၢ်ဂၢ်, ယကဘၣ်မၤလိတၢ်, ယသးခုဒိၣ်မးဒီးယပျံတၢ်စ့ၢ်ကီးလီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်လၢပတအိၣ်ဘၣ်လၢန့ၣ်ပူၤသဝီပူၤဒီးတထံၣ်ဘၣ်စ့ၢ်ကီးပှာအါအယိလီၤ. ဒ်လဲၣ်ဂ့ၤ, တုၤတၢ်ဆၢကတီၢ်ဘၣ်ဒၢလွဲဖိသီၣ်ထီၣ်ဒုဒီးဒုဒီးအခါယသးကနိးကစုၢ်, သ့ၣ်ပိၢ်သးဝးဒိၣ်မးလၢယကလဲၤထီၣ်ဘၣ်ကိအဂီၢ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်ယမုၢ်ဂၢ်ထၢန့ၣ်လီၤန့ၣ်ယလံာ်တဘျီ, လၢၢ်သ့ၣ်ဘၣ်, လၢၢ်ဘိ, စၢ်ဘိဆူယထၢၣ်ပူၤဒီးယဝံထီၣ်ယထၢၣ်ဖိဒီးယမုၢ်ဂၢ်လဲၤဆုၤယၤဆူကိန့ၣ်လီၤ. တုၤမ့ၢ်ယလဲၤတုၤဆူကိအပူၤဒီးဘၣ်မၤဒ်လဲၣ်တသ့ၣ်ညါ, သရၣ်မုၢ်ဟဲန့ၣ်လီၤပှာဂဲၤဆၢထၢၣ်ဆၢဂ့ၤဆၢဝါအီၤ, မ့ၢ်မ့ၢ်ယဲတခီတသ့ၣ်ညါတၢ်နီတမံၤဘၣ်, ယဆ့ၣ်နီၣ်အိၣ်ဒုဒ်ယကျၢ်ယကျၢ်လီၤ. သရၣ်မုၢ်တဂၤအံၤဖဲအဝဲဟဲန့ၣ်လီၤဆူတီၤပူၤယထံၣ်ထီၣ်အိၤယချံၣ်လီၤတတ်ညါန့ၣ်လီၤ. သရၣ်မုၢ်အံၤဒိၣ်တၢ်အညၣ်သ့ၣ်, အ

ပျူတီဉ်ယုာ်ကလဉ်ဒီးသူပံလံ, အခိဉ်ဆူဉ်တကံဒီးအနီာ်တထီကဉ်ဆိးဘဉ်. ဘဉ်ဆဉ်အယီာ်ဒုစုၤစုၤဖိ, အခံကီာ်ကရဉ်ဒဉ်ဖိ, အမဲာ်သဉ်မဲာ်ကတီာ်လီၤပျူဒိဉ်မးလာယကီာ်လီၤ. ဖဲအဟဲနဉ်လီၤဆူတီၤပူၤထံဉ်လၢယတဆၢထၢဉ်အယိအဝဲကိးယီၤယၢ, ယလဲၤယီၤကစုဒုဆူအအိဉ်ဒီးတဲဘဉ်ယၢလၢ, “ပှၤဆၢထၢဉ်နတဆၢထၢဉ်ဘဉ်လဲဉ်.” ဖဲအကတီၤတၢ်အခါဟ်အမဲာ်မဲာ်ကတီာ်, ထဲယထံဉ်အီၤန့ဉ်ယချံဉ်လီၤတတဉ်ဒီးခဲအံၤအဝဲတဲကဒီးယၢဒ်န့ဉ်အယိယချံဉ်လီၤဒိတဂၤညါလီၤ. လၢတၢ်ပျံတၢ်ဖုးအပူၤယတဲဘဉ်အီၤလၢယတသ့ဉ်ညါဘဉ်. အဝဲတဲဘဉ်က့ၤယၢလၢသရဉ်မ့ာ်ဟဲနဉ်လီၤဆူတီၤပူၤယကဘဉ်မၤဒ်လဲဉ်ဒ်လဲဉ်အဂ့ၢ်အယိယသ့ဉ်ညါက့ၤဒီးလၢခံယမၤထွဲက့ၤလီၤ.

သရဉ်မုဉ်အံၤဟဲနဉ်လီၤဆူတီၤပူၤ, ကွဲးလီၤလံာ်လၢလၢာ်သ့ဉ်ဘဉ်သူအလီၤဝံၤမၤပဂဲၤဆၢထၢဉ်ဒီးအဝဲတဲနာ်ပာ်ပှၤလၢလံာ်တဝီဝံၤတဝီဒီးမၤပဖးကဒီးတဂၤဘဉ်တဂၤ, ပမၤမ့ာ်တဘဉ်ဒီးဖျူပှၤတထံဉ်ဝံၤမးမၤတဲဘဉ်က့ၤပှၤ, မၤဝဲဒ်န့ဉ်လီၤ. ပဖးလံာ်မ့ာ်တဘဉ်ဘဉ်န့ဉ်ပတဆ့ဉ်နီၤဘဉ်ဘဉ်. ဘဉ်ဖးတဝီဝံၤတဝီ, ဖးမ့ာ်ဘဉ်လံန့ဉ်မၤပဖးခိဉ်ခဲကဒါ, ဖးမ့ာ်တဘဉ်တခီနီဉ်ဖျူလီၤလၢပခိဉ်ဒုဉ်သဉ် “ဆွး,” ဟ့အ့ၤ-ဆါနးလဲဉ်. နီဉ်ဖျူဘဉ်အထံဉ်မ့ာ်အါတဘျီဗဲာ်ထံမိာ်ပှၤဟဲဖျိုးထီဉ်လီၤ. ဗဲာ်ထံထီဉ်သနဉ်က့ဘဉ်ဖးဒဉ်လံာ်လီၤ. မးမ့ာ်ဘဉ်လံန့ဉ်အဝဲမၤပဆ့ဉ်နီၤကွဲးလိကဒီးလီၤ. ကွဲးမ့ာ်ကမဉ်န့ဉ်နီဉ်ဖျူလီၤကဒီးလံ “ဆွး, ဆွး” လီၤ. အိဉ်တဘျီဘျီလၢဖိသဉ်အကျိဉ်ယဆိကမိဉ်လၢပှၤထီဉ်ကိမ့ာ်မၤအသးဒ်အံၤဒုယထီဉ်ကိတမုဉ်လၢၤဘဉ်. က့ၤကျိနီဉ်ကကိညါဒီးတဝဲးလီၤခါသဉ်.

အိဉ်တဘျီ, ယတဲယမိယပါလၢ, “ယထီဉ်ကိဖဲအံၤတမုဉ်လၢၤဘဉ်. သရဉ်မုဉ်တဂၤတီာ်တၢ်ဆူဉ်ဒိဉ်မး, မၤတကဲလၢၤဘဉ်.” ဒီးယမိယပါတဲယၢလၢ, “တၢ်မၤခဲလၢာ်န့ဉ်ပှၤကဘဉ်အိဉ်ဒီးတၢ်တူာ်ဆါသးလီၤ. တၢ်တူာ်ဆါသးမ့ာ်တအိဉ်န့ဉ်တၢ်မၤနၢၤတအိဉ်ဘဉ်.” ဖဲန့ဉ်အခါယနာ်တပာ်ဘဉ်, ယသးထီဉ်ယသရဉ်မုဉ်လံ, ယသးထီဉ်လီၤကထၢဒီးယမိယပါလီၤ. သးထီဉ်ဘဉ်ဆဉ်ယမၤတသ့ဘဉ်. ခိဖျိလၢယပျံဘဉ်ယမိယပါအယိယလဲၤထီဉ်ကိလၢတၢ်နးတၢ်ကျဲအပူၤလီၤ. တနံၤအဂီၢ်

သရၣ်လၢယတၢ်သ့ၣ်နီၣ်အပူၤ

တနံၤအဂီၢ်လံာ်လၢယသရၣ်မ့ၣ်ဟ့ၣ်လီၤယၤ, ယဖးလၢကွီၣ်ဘၣ်လံာ်အယိဖဲယဟဲ
က့ၤလၢဒၢးအခါတလိၣ်ယဖးလံာ်လၢဘၣ်. ယအိၣ်ကွီၣ်တနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်ဖျိကိးနံၣ်
ဒဲးလီၤ. တလီၤတၢ်လၢပှၤလီၢ်ခံနီတဘျီဘၣ်. အိၣ်တဘျီယထံၣ်လၢယသရၣ်မ့ၣ်တ
ဂၤဟဲလၢယဟံၣ်ခိၣ်ထံး, တုၤမ့ၢ်ယထံၣ်အီၤတဘျီယီ, ယယုၤအိၣ်ခူသ့ၣ်လၢဒၢးဖိ
ပူၤလီၤ. အဝဲဟဲကိးယၤဘၣ်ဆၣ်ယတကိးဆၢအီၤဘၣ်, ယပျံၤအီၤဒိၣ်မး, တကး
ဘၣ်ယကွၢ်အီၤမးတမ့ၢ်ဘၣ်. တၢ်တမိၣ်မၤလၢအဟဲထီၣ်လၢယဒၢးပူၤဘၣ်. နၢ်သ
က့ၤယတဲတဘျီအယိယအိၣ်ခူသ့ၣ်ဘျီကလၢလီၤ. အဝဲဟဲထီၣ်လၢဟံၣ်ပူၤ, က
တၢ်တၢ်ဒီးယမိယပါဒီးတဲတၢ်တဆီဘၣ်တဆီတုၤလီၤလၢယတီၤလီၤ.

ယမိသံကွၢ်အီၤလၢ, “သရၣ်မ့ၣ်ယဖိတဂၤအံၤမ့ၢ်အလဲၤလၢကွီၣ်မၤကိးအသးဒ်
လဲၣ်. ဟဲက့ၤလၢဟံၣ်တထံၣ်အဖးလံာ်နီတဘျီဘၣ်. မ့ၢ်အမၤလံာ်ဘၣ်စ့ၢ်ဧါ.” ဖဲ
န့ၣ်သရၣ်မ့ၣ်တဲဆၢအီၤ, “နဖိမ့ၣ်န့ၣ်အနၢ်လီၤ, မၤလိလံာ်ခိၣ်န့ၣ်ဂ့ၤဒိၣ်မး, ဖဲအ
ဟဲကွီၣ်သီသီအခါလီၤကၢ်ထဲထီၣ်ကံာ်ဆီမံၤလီၤ. ခဲအံၤတဘျီမူၤနီၢ်လံ, လံာ်လၢယ
ဟ့ၣ်လီၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, ယမၤအဖးမ့ၢ်ဂ့ၤ, ကွဲးမ့ၢ်ဂ့ၤမၤဝဲဘၣ်ကိးဘျီဒဲးလီၤ. ယအဲၣ်အီၤဒိၣ်
မး.” ဖဲယနၢ်ဟူယသရၣ်မ့ၣ်အတၢ်ကတိၤအံၤယသးခုဒီးယသးအ့န့ၣ်စ့ၢ်ကိးလီၤ.
အဝဲဟဲလၢဟံၣ်တဲတၢ်မ့ၢ်မး, မ့ၢ်လဲၤတုၤလၢကွီၣ်တဘျီအမဲာ်သ့ၣ်တဘျီအိၣ်ဟ့ၣ်ယုၢ်
ကလၢ, လီၤကၢ်လၢတၢ်အၢၣ်ခံးသူလီၤကၢ်ဒ်မူခိၣ်ကစူၤဒီးသူၣ်လီၤလီၤဖျးတၢ်အသိး
န့ၣ်လီၤ. အဝဲသိၣ်လိပှၤအဲၣ်ဒီးဝဲလၢပမၤလံာ်ကဘၣ်အယိကျဲးစးပၤပှၤလၢတၢ်
အဲၣ်ဖ့ၣ်ဆၢမဲာ်လီၤ. ဖဲအဝဲသိၣ်လိတၢ်အကတၢ်တနံၣ်န့ၣ်ဘၣ်ဖဲယမၤလိသၢတီၤ
န့ၣ်လီၤ. အဝဲတဲပှၤ, “တၢ်လၢကွီၣ်သရၣ်တၢ်မၤတမ့ၢ်တၢ်လၢအဘီၣ်အညီဘၣ်. မ့ၢ်
ဒုၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤပသးလီၤ.” ယဆိကမိၣ်ထီၣ်လၢသရၣ်မ့ၣ်အံၤတဲတၢ်တဘၣ်ဘၣ်.
တၢ်လၢကွီၣ်သရၣ်ဒုဘီၣ်သလိၣ်ဖိလီၤ. အိၣ်ဒုၣ်ဟ့ၣ်လီၤလံာ်, ဖးယုၤပှၤဝံၤမၤပက့ၤ
ဖးဒီးက့ၤခွးက့ၤဒုၣ်ပတၢ်လီၤ. အဝဲတဘၣ်ဖးလံာ်ဖးလံာ်အယိတၢ်ဘီၣ်ကတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်
အအံၤလီၤ. ဒ်ယမ့ၢ်ဖိသ့ၣ်ယဆိကမိၣ်တၢ်ဒ်ဖိသ့ၣ်အသိးလီၤ. ယသရၣ်မ့ၣ်န့ၣ်တဲ
ကဒီးပှၤ, “သူမၤလိတၢ်န့ၣ်မၤအီၤလၢတၢ်သူၣ်အိၣ်သးအိၣ်, ယဆၢဒီးမ့ၢ်လၢလၢ
သူကကဲထီၣ်ဘၣ်ခိၣ်နၢ်, အဒိၣ်ကတၢ်မိၣ်သူကကဲထီၣ်ဘၣ်ကွီၣ်သရၣ်တက့ၢ်. တၢ်
လၢပှၤမ့ၢ်ကဲခိၣ်ကဲနၢ်, ကဲပဒိၣ်ပပှၤန့ၣ်အဒိၣ်ထံးခိၣ်ဘိမ့ၢ်ဒုၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့

လီၤ. အယိမၤဆူဉ်ဆူဉ်တက့ၢ်.” အဝဲတဲအါထီဉ်ကဒီးဝဲ, “ယသိဉ်လိသု, ယနူ
 သု, ယဖျုသုအခဲအံၤန့ဉ်တမ့ၢ်လၢယသးဟ့သုအယိဘဉ်. ယအဲဉ်သုအယိလီၤ.
 ဒိဖျိလၢယနူတၢ်ဖျုတၢ်ဒ်အံၤအယိသုကသးဒိဉ်ယၤ, ကကွၢ်ဆါမဲဉ်ယၤ, သုကတဲ
 လၢ သရဉ်မုဉ်တဂၤသိဉ်လိတၢ်နူတၢ်ဖျုတၢ်ထဲထဲအံၤအဖိမ့ၢ်အိဉ်မ့ၢ်ထီဉ်ကိယမ့ၢ်ကဲ
 ဘဉ်သရဉ်ယကယါက့ၤလၢအဖိတထံဉ်, ပှၤလၢအဆိကမိဉ်တၢ်ဒ်အံၤအိဉ်တဂၤ
 ဂၤဒါ. မ့ၢ်အိဉ်န့ဉ်ယူဉ်ထီဉ်သုစုတက့ၢ်.” အဝဲသံကွၢ်ဝဲဒ်န့ဉ်ဘဉ်ဆဉ်ယတထံဉ်
 ပှၤယူဉ်ထီဉ်စုနီတဂၤဘဉ်. ယဲစ့ၢ်ကိးယတယူဉ်ထီဉ်ယစုဘဉ်. ဘဉ်ဆဉ်သရဉ်မုဉ်
 အတၢ်တဲအံၤအိဉ်ထီဉ်လၢယခိဉ်န့ဉ်အပူၤယဲးယဲးလံ. ယဆိကမိဉ်တၢ်ဒ်အံၤအ
 ယိယတဟးထီဉ်ကိဘဉ်. မ့မ့ၢ်ယသကိးဖိလၢယအိဉ်ဘဉ်ကိဒီးအိၤလၢခံတီၤသၢ
 တီၤတဖဉ်န့ဉ်အဝဲသ့ဉ်တူၢ်တန့ၢ်အယိဟးထီဉ်ကွံာ်ကိ, တဖျိလၢအတီၤတဆံနီတ
 ဂၤလၢဘဉ်. ထဲယၤတဂၤလီၤ, တမ့ၢ်ယတဲဒိဉ်ယကိာ်စ့ၢ်ကိးဘဉ်. လၢကိပူၤန့ဉ်
 သရဉ်မုဉ်အမဲဉ်တနံၤကမ့ၢ်နီတဘျီဘဉ်. ဘဉ်ဆဉ်ဖဲအဝဲဟဲဟးလၢယဟံဉ်တဘျီ
 လၢလၢတဲတၢ်မုဉ်မး, ကိးယိၤယၤလၢအခိဉ်ထံး, ပတြၤယၤလၢယမိယပါအမဲဉ်
 ညါလီၤ. အဝဲတဲဘဉ်ယမိယပါ, “နဖိအံၤခိဉ်န့ဉ်ဂ့ၤဒိဉ်မး, ဆှၢအိၤတုၤအဖျိကိတ
 က့ၢ်.” တဲစ့ၢ်ကိးယၤလၢ, “ဖိစား, မလိတ်ဆူဉ်ဆူဉ်တုၤနကဲဘဉ်သရဉ်တက့ၢ်.
 တၢ်လၢသရဉ်အတၢ်မၤန့ဉ်ပှၤမၤတမ့ၢ်ဘဉ်, ဒ်သိးနပှၤကလုာ်ကသ့ထီဉ်ဘဉ်ထီဉ်
 အဂီၢ်နဘဉ်မၤလီၤ.” သရဉ်မုဉ်အံၤသိဉ်လိဘဉ်ယၤတုၤသၢတီၤဝံၤဟးထီဉ်လၢတၢ်
 သိဉ်လိအပူၤလၢကအိဉ်ဘျးအိဉ်သါအဂီၢ်လီၤ. အဝဲဟးထီဉ်ဝံၤထီဉ်ပှၤဒီးအဖိအိဉ်
 ခံဂၤဝံၤသံသဒဉ်ကွံာ်ဝဲအဖိဒီးအဝၤလီၤ. အဝဲမ့ၢ်သံဘဉ်ဆဉ်အတၢ်ကတီၤတဖဉ်
 တလီၤမၤလၢယခိဉ်န့ဉ်အပူၤဘဉ်. ယမလိတ်တနံဉ်ဘဉ်တနံဉ်တုၤယဖျိကိဝံၤ,
 ပှၤမၤယသိဉ်လိတၢ်လၢကိ, တၢ်ကၢဉ်ယသးဒိဉ်မးလီၤ. ယတၢ်သးစဲလၢကိသရဉ်
 တကပၤတအိဉ်နီတစဲးဘဉ်. တၢ်လၢယသးစဲတခါန့ဉ်မ့ၢ်ဝဲယအဲဉ်ဒီးကဲထီဉ်က
 သံဉ်သရဉ်န့ဉ်လီၤ. ဖဲယဖျိထီဉ်ကိအခါယဟံလီၤယသးလၢယကထီဉ်ကသံဉ်
 တၢ်မလိတ်ဘဉ်ဆဉ်တၢ်မလိတ်န့ဉ်တအိဉ်ဘဉ်. ဖဲန့ဉ်အခါဘဉ်ဖဲပှၤအိးထီဉ်ကိသ
 ရဉ်တၢ်မလိတ်လၢအကိးဝဲလၢ KTTTC, ယအိဉ်ကလီအယိယဟံလီၤယသးလၢယ
 ကထီဉ်ဟံစၢတၢ်မလိတ်အဝဲအံၤလီၤ. ဒိဖျိလၢယထီဉ်ဘဉ်ကိသရဉ်တၢ်မလိတ်အ
 ယိ, ဒ်သရဉ်မုဉ်တဂၤအတၢ်ကတီၤဒီးတၢ်ဆါမ့ၢ်လၢလၢယဂီၢ်အသိးခဲအံၤလၢထီဉ်

သရၣ်လၢယတၢ်သ့ၣ်နီၣ်အပူၤ

ပှဲထီၣ်ဝဲလံၤ. ယမိယပါစ့ၢ်ကိးတဲယၤလၢ, “တၢ်လၢနမၤတခါမၤအိၤတုၤနသ့အိၣ်အိၤသ့တက့ၢ်.”

တုၤယဖျိထီၣ်ကိသရၣ်တၢ်မၤလိသိၣ်လိတၢ်တနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်, တကးဒ်ဘၣ်ကိသရၣ်တၢ်မၤအပူၤတၢ်အဆံၣ်, အခၢ်, အဟဲဒီးအဟီတဖၣ်ယနၢ်ပၢၢ်လၢၢ်ထီၣ်ယၣ်ယၣ်လံၤလီၤ. ယပလၢၢ်ဘၣ်က့ၤလၢ, တၢ်လၢကိသရၣ်တၢ်မၤအံၤပမ့ၢ်မၤတုၤလီၤတီၤလီၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မၤလၢအကီဒီးနးဒိၣ်မးတခါလီၤ. ဖဲယကဲထီၣ်ဘၣ်ကိသရၣ်တဘျီယဆိကမိၣ်ဒီးထံၣ်မ့ၢ်က့ၤယသရၣ်မုၢ်တဂၤအံၤအတၢ်ကတိၤလုၢ်ဒိၣ်ပှဲဒိၣ်လၢအစံးဝဲ, “ဖိစၢ, မၤလိတၢ်တုၤနကဲထီၣ်ဘၣ်သရၣ်တက့ၢ်.” ခဲအံၤအတၢ်ကတိၤလၢပှဲလံၤ, အဘျူးတဖၣ်ယဆိမိၣ်ထံက့ၤလၢခံကယီကယီဒီးယသ့ၣ်ညါဘၣ်က့ၤ, ယပလၢၢ်ဘၣ်က့ၤအိၤဒီးယအဲၣ်ဒီးစံးဘျူးအိၤထဲလဲၣ်ဘၣ်ဆၣ်မၤတသ့လၢၤဘၣ်, ယသးအုးဒိၣ်မးလၢအဝဲတအိၣ်မူလၢၤလၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢလၢၤဘၣ်အယိလီၤ. အဝဲမ့ၢ်အိၣ်မူမ့ၢ်ထံၣ်ဘၣ်လၢယကဲထီၣ်ဘၣ်သရၣ်န့ၣ်အဝဲကသးခုဝဲဒိၣ်မးလီၤ. ယသးလၢအမ့ၢ်, သရၣ်မုၢ်တီၢ်ယၤဆူၣ်အယိ, အဖိမ့ၢ်အိၣ်ယကတီၢ်ကၣ်က့ၤအတၢ်န့ၣ်ခဲအံၤတအိၣ်လၢၤဘၣ်. အလံာ်လၢအဝဲသိၣ်လိတ့ၢ်ယၤဖဲယအိၣ်ခံတီၤသၢတီၤအခါဒၣ်လဲာ်, တုၤခဲအံၤယတီၢ်နီၣ်ဘၣ်ဒဲးလီၤ.

